

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 8123, 8124, 8125, 8126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selem-
burgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti, ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 180
78 180 Wien št. 105 241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina zna mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Demisija Stojadinovićeve vlade

Novo vlado sestavlja Dragiša Cvetković

Demisijo vlade je izzval odstop petih ministrov — Konzultacije pri knezu namestniku

BEOGRAD, 4. februarja. AA. Ker so prometni minister dr. Mehmed Spaho, minister za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetković, minister za zgradbe dr. Miha Krek ter ministra brez portfelja dr. Džafer Kulenović in Fran Snaj podali snoči predsedniku vlade ostavko, je predsednik vlade dr. Milan Stojadinović dal kolektivno ostavko celega kabineta.

Danes, 4. februarja je predsednik vlade dr. Milan Stojadinović podal ostavko celotnega kabineta. Nato so se začele konsultacije v Belem dvoru.

Beograd, 4. februarja. AA. Snoči dne 3. februarja 1939 so podali ostavko dr. Mehmed Spaho, Dragiša Cvetković, dr. Miha Krek, Fran Snaj in dr. Džafer Kulenović v roke predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića. Utemeljitev ostavke se glasi:

„Gospod predsednik! V današnji debati v narodni skupščini, zlasti v govoru g. Bogoljuba Kujundžića, ministra prosvete, se je ugotovilo, da so v vladi različna naziranja glede ureditve upravljanja našega sporazuma s Hrvati. Mislimo, da smo dolžni ne samo v interesu izpolnitve naših programskih obljub pred volitvami

glede tega upravljanja, temveč tudi iz drugih velikih državnih razlogov čim prej dokončno urediti upravljanje sporazuma s Hrvati. Mislimo, da predstavlja vlada v sedanji sestavi zapreko za ureditev tega važnega upravljanja. Iz teh razlogov nam je čast podati ostavko na mesta, ki jih zavzemamo v vaši vladi. Izvolite, gospod predsednik, tudi pri tej priložnosti sprejeti izraze našega odličnega spoštovanja.“

Beograd, 4. februarja. AA. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je blagovolil sprejeti v teku današnjega dne v Belem dvoru radi posvetovanj predsednika senata dr. Antona Korošca, predsednika narodne skupščine Stevana Čirića, prometnega ministra dr. Mehmeda Spaha ter ministra za socialno politiko in narodno zdravje Dragiša Cvetkovića.

Beograd, 4. febr. AA. Po končanih konzultacijah v zvezi z ostavko vlade dr. Milana Stojadinovića, je danes proti večeru sprejel Nj. Vis. knez namestnik Pavle ministra za socialno politiko in narodno zdravje v ostavki Dragiša Cvetkovića ter mu poveril mandat za sestavo nove vlade.

Parminutna seja narodne skupščine

Beograd, 4. febr. p. Seja narodne skupščine, ki je bila napovedana za 10. uro dopoldne se je pričela danes iz razumljivih razlogov šele ob 11.20. Bila je jako kratka. Skupščinsko zasedanje je bilo v skladu s parlamentarno prakso zaradi krize vlade odloženo za nedoločen čas, to se pravi: do sestave nove vlade.

Tudi današnja seja je otvoril in vodil predsednik verifikacijskega odbora Stevan Čirić. V dvorani je bilo zelo mnogo narodnih poslancev, a razen dosedanjega ministra brez portfelja Franca Snaja nobenega ministra. Predsednik Čirić je otvoril sejo z besedami: »Čast mi je otvoriti 5. predhodni sestanek narodne skupščine. Kakor me je obvestil predsednik ministrskega sveta, je vsa vlada podala ostavko. Zato imam čast predlagati narodni skupščini, da se njeno zasedanje odloži za nedoločen čas kakor je to običaj, ko vlada poda ostavko.«

Skupščina je predsednikov predlog vzela soglasno na znanje. Čirić je še dodal, da bo prihodnjo sejo sklical pismeno. Nato je zapustil dvorano. V njej pa so poslanci ostali še dolgo zbrani in so živahno razpravljali o političnem položaju, ki je nastal z demisijo vlade.

Odložena seja kluba JRZ

Beograd, 4. febr. AA. Poslanci se obveščajo, da je seja poslanskega kluba JRZ, ki je bila sklicana za danes ob 9. dopoldne, odložena in da bo prihodnja seja kluba sklicana pismeno.

Ultimat irskih teroristov angleški vladi

Že sredi januarja so zahtevali, naj zapusti Irsko vse angleško vojaštvo — Ko se to ni zgodilo, so začeli z atentati — Policija je noč in dan na nogah

London, 4. febr. Uradni krogi v Whitehallu izjavljajo danes, da je lord Halifax prejel 13. januarja poročilo, o katerem mislijo, da izvira od irskih republikancev-teroristov. Sporočilo je zahtevalo v obliki ultimata, da se umaknejo iz Irske v štirih dneh vse čete britanske vojske. Stiri dni nato je prišlo do atentatov na električne vode v različnih delih države. Če bi britanski vojski še nadalje ostali na Irskem, pravi ta »ultimat«² dalje, bi to pomenilo izžuljanje ter grožnja, da bo treba aktivno intervenirati v vojaškem in gospodarskem življenju Velike Britanije, kakor britanska vlada intervenira na Irskem.

Včeraj in vso noč je 10.000 kriminalnih in policijskih uradnikov iskalo sled za teroristi, ki so podtaknili peklenke stroje na postajah londonske podzemeljske železnice, in pazilo, da preprečijo nove atentate v Londonu in drugih angleških mestih. V ta namen so oblasti podvezle zelo obsežne varnostne ukrepe. Dosej so v Londonu že aretirali dve osebi in našli več skladišč streljiva. Današnji listi objavljajo obširna poročila o delu policije, o uspešnih preskave ter o pripravi za atentate. »Daily Telegraph«² pravi, da je Scotland Yard dobil včeraj skoraj ob istem času, ko se je pripetil atentat, obvestilo tajne policije iz Ulstra, da so našli dokumente o podrobnostih teroristične zarote, ki je razpredena po vsej Angliji. Iz teh dokumentov se vidi, da so pripravljali atentate tudi na policijske častnike v Londonu in v drugih velikih mestih Velike Britanije in v Ulstru. Upravičeno domneva, da je v nekaterih krajih na Angleškem skritih v tajnih skladiščih več ton streljiva. Zaplenjene dokumente so našli pri članih nezakonite irske republikanske vojske. Sedež zarote je bil v Dublinu, odkoder so organizirali razdelitev streljiva po Angleškem. Nezakonito irsko republikansko vojsko čenijo na 3.000 moč.

London, 4. febr. o. V pretekli noči so policijski organi na nekem vrtu v predmestju Stocke Newton našli sedem bomb, ki so bile vse tempirane in bi morale eksplodirati davi ob 9. »Daily Telegraph«² poroča v zvezi s tem, da so policijski organi včeraj in v zadnji noči našli v Londonu in v različnih večjih pokrajinskih mestih kar 100 ton razstreljiva ter cele zaloge orožja. List ugotavlja, da je irska teroristična organizacija v zadnjih dneh zopet ojačila svojo akcijo. Zaradi tega so bile v pretekli noči v vsej Angliji pa tudi v Ulstru znatno ojačene policijske straže na vseh pomembnih mestih, za atentatorji pa še vedno ni nobenega pravega sledu. Davi so policijske oblasti odredile, da občinstvo za nekaj časa ne bo smelo v spodnjo, niti v zgornjo zbornico k sejam parlamenta.

London, 4. febr. AA. V vsej državi bo uvedeno nadzorstvo nad skladišči eksplozivnih snovi, ker mislijo, da je znatna količina eksploziv še vedno skrita v posameznih krajih. Preiskava ne bo uvedena samo v trgovinah eksploziv, temveč tudi v mnogih tovarnah in v zgradbah dobaviteljev na debelo. Londonska policija je pregledala nad 100 naslovov in so danes detektivji odkrili večje število tajnih klubov, kar bi utegnilo hitro privedi do razčiščenja.

Po navodilih iz Londona so podvezli v windsorskem gradu posebne varnostne ukrepe. Obiskovalci gradu, ki so nosili s seboj kovčke in zavetje, so morali pokazati organom policije, kaj nosijo s seboj. V času weekendu pa policija, ki patrolirala v Manchesteru, ojačena, oboroženi varnostni organi pa bodo opravljali dežurno službo na najpomembnejših točkah mesta.

Spodnja in zgornja zbornica sta za publiko zaprti. Danes sicer ni bilo v nji nobene seje, vendar bi si bilo mnogo tujcev rado ogledalo obe palači, kakor je običaj v sobotah, a tudi tem je bil dostop prepovedan. Odsli so razočarani. Zgodilo se je prvič po vojni, da jim zbornici nista bili dostopni.

Chamberlain je popoldne kakor običajno odpotoval v Chequers, kjer so bile policijske straže ojačene.

Grožilna pisma parlamentarcem

London, 4. febr. h. Več članov zgoraj in spodnje zbornice je prejelo danes anonimna pisma, v katerih se jim grozi, da se bo teroristična kampanja podvojila, če bodo na prihodnji seji parlamenta zavzeli sovražno stališče napram irskim republikancem.

Novi ukrepi v ČSR

Poostritev zakona o zaščiti države — Prodaja odvisnega vojnega materiala — Stiki z nemškimi dijaštvom

Praga, 4. febr. AA. Ministrski svet je danes sprejel spremembe in dopolnitve zakona o zaščiti republike. Dekret o teh spremembah določa stroge kazni proti obrekovanju in žalitvam poglavarjev tujih držav in zastopnikov tujih držav v ČSR. Zakon bo veljal za vse ozemlje ČSR. Zaradi spremembe českoslovaških mej je nastopila potreba po reviziji sedanjega sistema trgovine s Francijo. Pogajanja za revizijo se bodo začela 6. februarja v Parizu in bodo trajala tri tedne.

Vlada je sklenila menovati na predlog zunanjega ministra člane mešane komisije po čl. 13. nemško-českoslovaškega dogovora o optantih.

Praga, 4. febr. w. Českoslovaški vojni

minister je dobil izredno pooblastilo, da lahko proda ves vojni material, v kolikor ga je odveč. Izkupicek naj bi se porabil predvsem za plačilo vojaških dobav pred 17. novembrom, kakor tudi za pokritje izrednih izdatkov za septembrsko mobilizacijo.

Praga, 4. febr. AA. Včeraj so odpotovali v Berlin člani upravnega odbora organizacije českih dijakov in vodja slovaških dijakov Kiršbaum, ki je obenem tudi poveljnik akademske organizacije Hlinkove garde. V Berlin so odšli na povabilo društva nemških dijakov. Ogledali si bodo organizacijo nemških dijakov in konferirali o ugotovitvi razmerja med nemškimi in českoslovaškimi dijaki.

Republikanci so izpraznili včeraj tudi Geron

Francove čete so jo zasedle brez nasprotnikovega odpora — 500 ubitih pri letalskem napadu na Figueras Panika med begunci

Barcelona, 4. febr. br. Francova vojska je danes dopoldne zavzela Geron. Republikanci so tik pred mestom sicer še davi odbili nekaj napadov, ob 9. pa so se očitno po nalogu vrhovnega poveljstva naglo umaknili in prepustili nacionalistom Geron brez nadaljnje boja.

Salamanca, 4. febr. AA. Dopoldne ob 10.30 so Francove čete vkorakale v Geron, glavno mesto poslednje katalonske pokrajine, nakar so brez oddiha nadaljevale prodiranje proti francoski meji.

General Fitossi, poveljnik italijanske prostovoljske garnizije Littorio, je med prodiranjem proti Geroni dobil v nogo strel iz strojnice.

Figueras, 4. febr. AA. Včeraj je krenilo iz Geron 80.000 ljudi v Figueras, kamor se zgrinjajo begunci iz različnih krajev še nezasedene Katalonije. Sprevod beguncev se pa tudi tu ni ustavil, ker je mesto že prenatrpano in si posamezne skupine kuhajo hrano kar na ulicah in napravov hiti begunci po krajšem postanku dalje proti meji.

Včeraj je bilo izvršenih šest letalskih napadov na Figueras, pri čemer je bilo 500 ljudi ubitih. Več hiš je bilo porušenih. Število žrtev je zato tako veliko, ker je v Figuerasu vse polno beguncev ter so vse hiše prenatrpane.

Ko sta bila dva višja francoska častnika, ki pripadata mednarodnemu odboru za evakuacijo tujih prostovoljcev, na obisku v hiši, v kateri uraduje španska vlada, je bomba padla v bližino hiše ter ubila šoferja avtomobila francoskih oficirjev. Poškodovana je bila tudi hiša, v kateri je francoski konzulat.

Kako je padla Geron

Barcelona, 4. febr. br. O padcu Geron so se zvedele naslednje podrobnosti: Navarska divizija je prešla še ob zori v napad. Pričela je prodirati od vasi Santa Coloma naravnost proti mestu. Ob 9.30 je prodrla v mesto, ki so ga republikanci že uro prej evakuirali. Kmalu po 10. so nacionalistični okopni avtomobili dosegli središče mesta in nacionalistične čete so zavzele vsa javna poslopja in vojašnice. San Domingo Republikanci so se umaknili do mesteca Sentellas, do kamor so jim

nacionalistične prednje straže naglo sledile. Nacionalisti so našli v Geroni mnogo vojnih potrebščin.

30 km od Figuerasa

Barcelona, 4. febr. V današnjih dopoldanskih urah so nacionalistični oddelki prodrl iz Geron že proti severozapadu. Od Figuerasa so oddaljeni le še 30 km. Dopoldne so zavzeli važno cestno križišče v severni Kataloniji.

Že 90.000 beguncev v Franciji

Perpignan, 4. febr. AA. Po podatkih vzhodnopirenejske prefekture je doslej pribežalo na francoska tla okoli 90.000 beguncev iz španskih omejenih krajev. Begunce so poslali v notranjščino Francije. Med njimi je 60.000 žensk, 13.000 otrok in 2.000 moških, starih nad 55 let. K temu številu je treba dodati še 10.000 do 15.000 interniranih vojakov.

V sporazumu z republikansko vlado je prispela v Perpignan delegacija katalonskega parlamenta, da prouči ukrepe v korist intelektualcev in drugih Špancev, ki žive v begunskih taboriščih.

Bayonne, 4. febr. AA. Danes je prispelo v Bayonne 1.200 republikanskih milničikov. Takoj po prihodu so jih poslali v nacionalistično Španijo, ker so tako želeli.

Prevoz španskih umetnin v Francijo

Perthus, 4. febr. AA. Dopoldne so prvi vojaški avtomobili, s katerimi prevažajo španske umetnine, prekoračili mejo pri Perthusu. Pričakujejo, da bodo prišli še drugi vojaški avtomobili. S temi avtomobili prevažajo 400 slik, ki predstavljajo dela najslavnejših umetnikov raznih španskih školskih šol poleg tega pa tudi nekaj del tujih slovitih slikarjev (Rubens, Rembrandt itd.) Od snoči se mudita v Perthusu zaradi sprejema te pošiljke navarnej francoskih državnih muzejev, delegat v mednarodnem odboru za reševanje španskih umetnin in delegat narodne galerije iz Londona.

Zeneva, 4. febr. br. Te dni bo prispelo v Zenevo 12 španskih republikanskih avtomobilov z dragocnimi slikami in drugimi umetninami iz katalonskih muzejev. Dragocenosti bodo deponirane pri Društvu narodov. Po državljanski vojni bodo izročene oni vladi, ki bo mednarodno priznana, zavzeti pa se bo morala da dragocenosti ne bo zastavila kot jamstvo za amortizacijo vojnih dolgov.

Utrdbeni pas

ob republikanski Španiji

Saint Jean de Luz, 4. febr. AA. Po poročilih iz Madrida je general Miaja odredil, da se ob vsej sedanji meji republikanske Španije zgradi pas utrdb, širok več kilometrov.

Sestanek velikega fašističnega sveta

Rim, 4. febr. o. Tukajšnji politični krogi pričakujejo nocojšnji sestanek velikega fašističnega sveta z veliko pozornostjo. Gotovo se zdi, da bo na njem govoril min. predsednik Mussolini. Veliki fašistični svet se sestane v Beneški palači ob 22. na dnevnem redu je razprava o mednarodnem položaju. Zunanji minister Ciano poda daljši eksponat, nakar bo govoril predsednik vlade. Sklepi velikega fašističnega sveta bodo objavljeni že v nočnih urah ali pa najkasneje jutri zjutraj.

Gafencov povratek v Bukarešto

Bukarešta, 4. febr. AA. Minister za zunanje zadeve Gafencu se je vrnil snoči iz Beograda v Bukarešto in ga je danes sprejel v avdijenci kralj Karol.

Berlin, 4. febr. h. Nemški listi se še vedno bavijo z obiskom rumunskega zunanjega ministra Gafenca v Beogradu. V zvezi s tem obiskom pripisujejo bližnji konferenci Balkanske zveze velik pomen za konsolidacijo razmer v južno-vzhodni Evropi.

Podaljšanje vojaške službe v Franciji

Pariz, 4. febr. w. Pododsek parlamentarnega odbora za državno obrambo je imel včeraj svoje prve neobvezne razgovore o vojaškem položaju. Soglasno je bil sprejet predlog, da se predlaga vladi podaljšanje vojaške službe od dveh na tri leta. Predlog menijo, da bi moral za prvi čas zadostovati, če bi se podaljšala vojaška služba dolžnost samo na 6 mesecev, torej na 2 in pol leta. Na ta način bi se stalna vojska Francije povečala za 110.000 moč.

Reorganizacija nemškega letalstva

Berlin, 4. febr. br. Nemške letalske sile so bile s posebno naredbo nanovo organizirane. Razdeljene so bile v severno, zapadno in vzhodno skupino.

Vrednost oglasov v dnevnih najbolj presodite po številu malih oglasov. — Današnje jutro ima

360

malih oglasov Enkratni potkus z malim oglasom v jutru Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno

Prednjeazijska Arabija?

Nepotrjene vesti o angleškem predlogu za rešitev palestinske krize — Konferenca se začne v torek

London, 4. febr. AA. Priprave za palestinsko konferenco so končane. Konferenca se bo pričela prihodnji torek v slikovni galeriji dvorca St. James. Galerija je poleg dvorane, v kateri je nekdo zasedala konferenca za okroglo mizo o indijskih problemih. V torek ob 10.30 bo Chamberlain otvoril debato z arabskimi delegati, ob 12. pa bo z židovskimi zastopniki Britanska vlada bodo zastopali Chamberlain, lord Halifax, Macdonald in Butler razprave o perečih vprašanjih pa bosta vodila Macdonald in Butler. Zvedelo se je, da še ni prišlo do končnega sporazuma zastran odposlanstva »stranke narodne obrambe«, vendar upajo, da bo o

pravem času izvoljeno in da bo moglo priti v London v ponedeljek. Konferenca bo trajala 3 do 4 tedne, dokler se ne pokaže, ali je kaj upanja za koristno ureditev tega vprašanja.

London, 4. febr. AA. V dobro obveščeni politični krogi trdijo v zvezi z bližnjo palestinsko konferenco, da določa angleški predlog za rešitev palestinskega vprašanja ustanovitev arabske države, v kateri bi bile Sirija, ki je sedaj pod francoskim mandatom, Palestina in Transjordanija. V tej arabski državi bi židje uživali primerno avtonomijo. V istih krogi govore, da še ni znano končno stališče francoske vlade glede tega načrta.

Bonnet obišče Berlin

Poskus nadaljnega zblizanja med Nemčijo in Francijo

Berlin, 4. febr. e. V dobro poučenih krogih, ki so blizu Wilhelmstrasse, izjavljajo da bo Bonnet kakor pričakujejo prišel prihodnji teden na dvadnevni obisk v nemško prestolnico, da bi z Ribbentropom proučil politični položaj Potovanja Bonnetja v Berlin bo pomenilo obenem vrnitev obiska, ki ga je Ribbentrop v decembru napravil v Parizu o priliki podpis nemško-francoske izjave Službenih informacij o Bonnetovem obisku za sedaj še ni ali smatrajo da bo Bonnet govoril z Ribbentropom o razvoju nemško-francoskih odnosov po podpisu pariške izjave.

ve. Predvsem bosta razpravljala o francosko-italijanskem sporu, kakor tudi o položaju Španije na Sredozemskem morju po padcu Barcelone in o Hitlerjevi izjavi glede pomoči, ki jo je v svojem govoru v državnem zboru zagotovil Mussolini. Francija si prizadeva, da se razčišči to vprašanje in sicer s tem večjim zanimanjem, ker je nemški tisk že ponovno napovedal, da nemška pomoč Italiji ne bo v nasprotju z duhom nemško-francoske izjave o prijateljstvu. Nič manjšega zanimanja nima Francija v vprašanju bodočega razvoja nemške politike napram Španiji.

Pestri in živahni odmevi Rooseveltovega demantija

V Franciji so slej ko prej zadovoljni, v Italiji in Nemčiji pa demantiju ne verujejo

Pariz, 4. febr. o. Francoski listi se bavijo z včerajšnjo Rooseveltovo izjavo in zaglašajo, da pomeni ne glede na to da je imela značaj demantija, da Roosevelt še nadalje vztraja pri dosedanjih ameriških zunanjih politikah. Listi z zadovoljstvom ugotavljajo, da so ostale Zedinjenih držav kljub veliki nasprotni kampanji zveste demokratičnim načelom Rooseveltja in se to izjavo le postavil vse stvari na njihovo mesto.

Pariz, 4. febr. AA. Listi komentirajo Rooseveltovo demantij, ki se skoraj izključno nanaša na formulo »Meje Zedinjenih držav so na Francoskem« (Petit Parisien) pravi, da se je ta formula pojavila med senatorji, ki so hoteli sintetizirati Rooseveltovo misel in so parafrazirali zgodovinsko izjavo lorda Baldwinja. List pravi, da morata Nemčija in Italija razumeti, da se ni smer politike predsednika Zedinjenih držav prav nič spremenila ampak le še učvrstila. »Ouvre« piše, da Rooseveltova izjava prav nič ne spreminja njegove politike, ki jo je že večkrat potrdil. »Ordre« pa pravi da včerajšnji demantij nič ne zmanjšuje veselja nastalega po prvi izjavi. Važen je duh tega izjava. Bodimo prepričani piše list, da le stališče, ki ga je Roosevelt zavzel, ta trenutke edini način za preprečitev vojne.

Rim, 4. febr. o. Ostri nastop Italijanskega tiska proti Zedinjenim državam in pre-

zidentu Rooseveltu je dal ameriškega poslanika v Rimu Philippsu povod, da se je včeraj oglašil v italijanskem tiskovnem ministru. Kljub temu se kampanja italijanskega tiska proti ameriški mednarodni politiki nadaljuje. Listi se danes čudijo da je Roosevelt tako pozno demantiral vesti »New York Timesa« o izjavi na seji senatskega odbora za oborožitev, v kateri naj bi rekel da je tudi ameriška meja v Franciji ohranjena na Renu. Roosevelt bi bil moral to poročilo nemudoma demantirati, čaka pa je dva dni, bržkone le zato, da bi se v javnosti ustvarila nevarna atmosfera.

Berlin, 4. febr. AA. (DNB) Nemški listi ugotavljajo, da je Rooseveltovo demantij zakasnel. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da se Roosevelt ni zavedel, kakšen učinek bo imel njegov govor, in da sedaj odločno zanika svoje prejšnje izjave. List pravi, da je to »čudno za takšnega preizkušnega državnika«. Težko je domnevati, da bi si mogel kdo izmisлити Rooseveltove izjave, ki so bile v ostalem še preveč jasne. »Hamburger Fremdenblatt« pravi, da je Rooseveltovo demantij senčarja prve vrste. »Berliner Lokal-Anzeiger« pripominja, da je Rooseveltovo znanje neprepričljivo. »Berliner Botsenzeitung« pravi da je bilo možno pričakovati podobno zanikanje po viharju, ki so ga izzvale Rooseveltove izjave.

Japonska se ne bo umaknila iz Kitajske

Program japonske vlade za ureditev zadev Daljnega vzhoda — Kitajska mora trajno ostati pod japonskim vplivom

Tokio, 4. febr. br. Davi so listi objavili komunikacijske službene agencije Domei, ki pojasnjuje najnovejši politični položaj na Kitajskem in obeležuje glede na odpor Kitajcev, ki so bili v zadnjem času ojačeni z novimi dobavami vojnih potrebščin s severa in Tihga oceana program japonske vlade za ureditev problemov na Daljnem vzhodu. Agencija pravi, da se bo japonska vlada v vsakem primeru borila za ohranitev sedanega vojaškega položaja na Kitajskem. Japonska vojska se iz zasedenih pokrajin ne bo umaknila, dokler ne bodo podana jamstva, da se bo položaj na Kitajskem razvil v smislu japonskih političnih težnj. Japonska je vsak čas pripravljena reagirati na silbeno novo rusko akcijo na Kitajskem ali pa tudi na neposredni ruski napad. Japonska se ne bo pogajala s Cankajskom. Pospeševala bo notra-

ni politični razvoj na Kitajskem v smislu ustanovitve federativne države in sodelovanja z vsemi miroljubnimi Kitajci. Nova ureditev gospodarskega položaja na Kitajskem bo odvisna od nove kitajske centralne vlade. Nedvomno se bodo skušali interesi vseh prizadetih sil urediti na kakšni mednarodni konferenci.

Incidenti na meji med Mandžurijo in Rusijo

Singhaj, 4. febr. o. Na mandžurski meji so se davi pripetili trije novi incidenti. Po japonskih poročilih so ruske obmejne straže vdrele preko meje in napadle japonske in mandžurske patrulje, ki pa so takoj odgovorile na napad in Ruse v vseh treh primerih kmalu pregnale preko meje.

Ukrepi za francosko gospodarstvo

Pariz, 4. febr. br. Službeni list je davi objavil pet novih finančnih ukrepov. Prvi trije se tičejo industrije in trgovine in naj bi posameznim podjetjem omogočili povečanje njihovih obratov. Četrty določa znatno omejitev davčnih bremen za določeno vrsto trgovskih podjetij, peti pa uvaja novo izredno strogo kontrolo nad zaposlitvijo tujcev v vsej Franciji.

Bomba pred sinagogo v Budimpešti

Budimpešta, 4. febr. v. Sinoči je eksplodirala pred največjo budimpeštansko sinagogo bomba v času, ko so odhajali iz nje ljudje. Trije židovi so bili hudo ranjeni. Napadalec še niso izsledili.

Budimpešta, 4. febr. br. Zaradi včerajšnje atentata na židov pred tukajšnjo sinagogo, so bili davi aretirani trije osumljenci. Izmed 14 ranjenih židov se dva borita s smrtjo.

Budimpešta, 4. febr. e. V zvezi z atentatom pred sinagogo je predsednik Imrezy izjavil predstavniku tiska, da se mu gnusi ta zločin, katerega cilj je bil ovirati normalno razpravo v parlamentu o protizidovskem zakonu.

Zaroka v ruski carski rodbini

London, 4. febr. e. Včeraj je bila objavljena zaroka velikega kneza Vsevoloda, sina kneginje Jelene in kneza Ivana Konstantinoviča Romanova, z lady Mary Ligan, tretjo hčerko pokojnega lorda Bichona, ki je lani umrla. Lady Mary Ligan ima 29 let in je s svojimi tremi sestrami zelo priljubljena v londonskih družabnih krogih. Prestopila bo v pravoslavje in bo dobila naslov kneginje Pavlovskije, ker ne more postati Romanova glede na to, da ni iz kraljevske ali carske rodbine. Njena stariša sestra se bo tudi poročila te dni. V zvezi z zaroko je kneginja že prispela v London. Knez Vsevolod pa se mudi že dalje časa v angleški prestolnici. Dan poroke še ni bil objavljen.

Beleške

Seja banovinskega odbora mladine JNS

V nedeljo 29. januarja je bila v Ljubljani polnoštevilno obiskana seja banovinskega odbora mladine JNS. Po temeljiti razpravi so bili sprejeti sklepi za še večje življenje mladinskega političnega gibanja. Na osnovi poročil iz posameznih srezov je bilo ugotovljeno, da so podani za to najboljše pogoji.

JNS v Bosni

Zadnje dni je bil na agitacijskem potovanju po Bosni bivši predsednik vlade Bogoljub Jevtić. V Sarajevu je poročal na prav dobro obiskani banovinski konferenci delegatov JNS o političnem položaju. Po njegovem poročilu so referirali delegati o položaju v posameznih srezih. Vsi so soglasno ugotovili, da vlada po volilnem sporazumu med JNS in dr. Mačkom v vseh srezih najlepše soglasje med Hrvatimi in Srbi, ki složno žele, da se to soglasje v bodoče še čim bolj utrdi in izpolni. Po konferenci JNS se je sestal Jevtić z voditeljem bosanskih Hrvatov dr. Šutejem.

Dr. Maček odklanja enotno delavsko organizacijo

»Hrvatski dnevnik« posveča svoj včerajšnji uvodnik »Hrvatski delavski zvezi« (HRS — Hrvatski radnički savez). Pravi o njej, da je po svoji obnovitvi razvila veliko aktivnost. Zadnja leta je vodila skoraj vse socialne in mezne akcije na ozemlju savske in primorske banovine. Osvobodila je hrvatsko delavstvo tujih vplivov in postala sestaven del hrvatskega narodnega pokreta, kot predstavnica organiziranih hrvatskih delavcev. Kdor je njen nasprotnik, je nasprotnik hrvatskega narodnega pokreta. Moč Hrvatske delavske zveze stalno narašča. Z njo mora računati vsak, kdor računa s hrvatskim pokretom. Hrvatski kmet in hrvatski delavec, zaključuje glavno glasilko dr. Mačka, sta danes nerazdružljivo povezana v sklopu vsenarodnega hrvatskega pokreta.

Uvodnik »Hrvatskega dnevnika« splošno tolmačijo kot odklonilni odgovor na vesti ki so krožile te dni po listih in vede povedati, da bodo vse delavske organizacije v državi strnjene v enotno organizacijo. To trditve so navajali tudi predstavniki Zveze združenih delavcev med razlogi, zakaj so se odločili, da se tudi na zunan odredbo svoji samostojnosti in se popolnoma združijo z Jugoraso.

Občinska pokojnina za junake iz vojne

Občinski svet v Šabcu je sprejel priznanje vredne akcije. Soglasno je namreč na županov predlog sklenil, da bo v bodoče izplačevala občina iz svoje blaginje mesečno po 600 dinarjev pokojnine vsem občanom Šabca, ki so bili med vojno odlikovani s Karadrdjevo zvezdo z meči. Po njihovi smrti imajo pravico do pokojnine njihove žene in otroci do svoje polnoletnosti. Šabac je prvo mesto v Jugoslaviji, ki je uvedel tako priznanje za svoje »viteze svobode«.

Še o Hitlerjevem zagotovitvi Italiji

Angleški list »News Chronicle« objavlja od svojega berlinskega poročevalca poročilo, da je viski zastopnik nemškega zunanjega ministristva izjavil:

»V interesu evropskega miru je, ako se izve, da je splošno inozemsko tolmačen« Hitlerjevemu zagotovitvi Italiji napadno. Naj se nič ne vara: Ako se bo Italija znašla v vojni, pa naj pride do tega kakorkoli, se Nemčija prav gotovo ne bo spustila v proučevanje kdo je napadalec, temveč bo takoj prisločila Italiji na pomoč, ker je prepričana, da bo Italija poslegla po orožju samo v primeru, ako bo prisiljena braniti svoje življenske pravice«.

Obrambni zid iz plina proti letalom

V glasilu nemške vojske »Die Wehrmacht« objavlja general Kitzinger dolg članek o nemški protiletalski obrambi. V članku razodeva ugledni general da razpolaga danes nemška vojska poleg odličnih protiletalskih topov še z nekim novim sredstvom, ki ga nima nobena druga vojska. So to veliki zrakoplovi, napolnjeni z dušljivimi plini. V primeru napada sovražnih letal bodo iz teh zrakoplovov izpuščili pline in z njimi zastopili ozračje. Nemški znanstveniki so več let sistematično proučevali vpliv teh plinov in prišli do zaključka, da bodo nadse nevarno orožje proti tujim letalcem, ki bi poskušali preleteti nemško mejo.

Smrt uglednega francoskega generala

V petek, 3. t. m. je umrl v Parizu general Barattier, večletni vojaški sodrnik pariškega »Tempsa«, v katerem so njegovi članki vzbujali splošno pozornost. Smrt ga je dohitela pri običajnem delu; dan poprej je izročil redakciji »Tempsa« svoj poslednji prispevek o obrambi francoske severnoafriške posesti. General Barattier je užival kot vojaški strokovnjak svetovni ugled. Za seboj je imel sijajno vojaško kariero. V letih 1926 do 1932 je bil šef generalnega štaba in je veljal za najintimnejšega sodelavca maršala Focha. Francija je z njim izgubila enega izmed svojih najbolj daljnovidnih vojakov. Pokojni general je bil tudi velik prijatelj naše države in se je zlasti o naši vojski vedno pohvalno izražal.

Stalni zračni promet med Anglijo in Ameriko

Washington, 4. for. AA. Ministristvo za zunanje zadeve je objavilo angleško noto, v kateri se izraža želja ameriške letalske družbe, naj bi se polizumili leti s potniškimi letali med Anglijo in Zedinjenimi državami začeli 1. junija. Angleška vlada se v svoji notni sklicuje na angleško-ameriški sporazum iz l. 1935, da se bo preko oceanske letalske službe začela istočasno na angleški in ameriški strani. Potniška letala naj bi vzdrževala med Ameriko in Anglijo stalno tedensko zvezo.

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

to nad vse važno vprašanje zanimala očito vse, ki trpe na astmi, katari pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zasvojenosti, dolgotrajni hrupavosti in hripi. a dosej se niso našli zdravila. Vsi taki bolniki bodo pri nas POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI izpod peresa gosp. dr. med. Guttmanna — Treba je pisati samo kartico (frankirano z 2 din.) s točnim naslovom na:

PUHLMAN & Co., Berlin 614, Muggelstrasse Nr. 25-26a.

Odobreno od min. soc. pol. ministrstva: 24.1.1939 št. 111. 1939

Italijanski list o cestni zvezi med Jadranom in Črnim morjem preko Jugoslavije

Včerajšnji tržaški »Piccolo« objavlja pod trikolonskim naslovom »Zarišče Trsta na Balkan« — Velika evropska transverzalka, ki bo spajala Jadran s Črnim morjem, dolgo poročilo o načrtu velike cestne zveze med Trstom in Constanco. Ta načrt je bil, kakor je povedal v svoji beograjski izjavi novinarjem rumunski zunanji minister Gafencu, tudi eden izmed predmetov, ki sta jih obravnavala dr. Stojadinović in Gafencu pri svojih razgovorih. Poročilo je opremljeno z načrtom nove transverzalne ceste in daljšim redakcijskim komentarjem pod naslovom »Grandiozno delo«. Iz komentarja tržaškega lista posnemamo med drugim:

Izjava rumunskega zunanjega ministra o cestni zvezi med Trstom in Constanco je vzbudila v našem mestu, ki je določeno za izhodišče ene izmed najvažnejših cestnih zvez v srednji in vzhodni Evropi, simpatičen odmev. Izbra Trsta kot izhodišča ne more nikogar presenetiti, saj ni iz nobenega drugega jadranskega mesta prehod na planoto tako lahek. Razen tega je italijanski del te bodoče cestne zveze že iz delan prav do jugoslovenske meje. Drugače je z jugoslovenskim delom preko Ljubljane, Zagreba in Beograda do železnih vrat. Jugoslovenska vlada je preteklo pomlad razpisala v glavnem za cestna dela štirimilijardno notranje posojilo, ki je bilo takoj krito, da bi v večjem razmahu začela tudi, s prepričljivimi čestnimi deli. Delo vlade je ves ta čas krepko podpiralo »Društvo za gradnjo ceste« s svojim podružnicami v vseh sedežih banovin. Društvo uspešno širi v državi tako zvano »cestno mentaliteto«, kakor je to med drugim pokazal lanski cestni kongres v Ljubljani.

Cesta iz Zagreba do Beograda je že trasirana. Za njeno gradnjo se je v zadnjem času živo zanimala tudi neka italijanska

družba, ki se je že izkazala s svojimi cestnimi deli v Italiji in v Vzhodni Afriki (Puriceili). Strokovnjaki te družbe so proučili že dober del terena. Navzlic dobri volji beograjskih čimteljev, pa so vsa zadevana pogajanja obšla zaradi finančnih težkoč. Vendar te težkoče niso nepremostljive. S tem da je Beograd pristal na uresničenje zveze med Trstom in Constanco, kakor je to razvidno iz Gafencove izjave, je verjetno, da bo omogočeno sodelovanje italijanskih strokovnjakov pri gradnji ceste. Upati smemo, da bo dobra volja odgovornih čimteljev v obeh prijateljskih državah pospešila italijansko-jugoslovensko sodelovanje tudi na tem področju.

Glede rumunskega dela projektirane cestne zveze ni nobenega dvoma, da se bo rumunska vlada, ki je dala pobudo za to cesto, z vso verno zavzela za njeno uresničenje. Odkar je preko Dunava zgrajen most pri Pančevu, je združitev jugoslovenskega dela ceste z rumunskim zelo olajšana. Razen tega je, kakor znano, v načrtu zgraditev še enega mostu preko Dunava.

Svoj komentar zaključuje »Piccolo« zelo optimistično: »Avtomobilska cesta Trst — Constanca je za sedaj šele v svojem prvem stadiju, v stadiju zamisli. Toda zani, manj, ki ga je vzbudila še sama napoved tega načrta ne le v Jugoslaviji, Rumuniji in Italiji, temveč tudi v mednarodnem gospodarskem svetu — zadostuje, ako opozorimo na takojšnje komentarje londonskega časopisa — dokazuje, kako velik pomen se pripisuje že sedaj temu grandioznemu delu, ki naj na razdaljo 1500 km zveže z asfaltnim trakom Jadransko s Črnim morjem in tako tudi po tej najmodernejši poti projicira italijansko gospodarsko ekspanzijo proti podunavsko-balkanskemu bazenu«.

Češki odgovor »Slovincu«

V praških »Narodnih listih« je napisal dr. Rudolf Barta članek o medsebojnih odnosih med jugoslovensko in češkoslovaško javnostjo. V članku se dotika tudi uvodnika ki je izšel v »Slovincu« sredi januarja z naslovom »Sonrak krivih oboj« in ki je med drugim ostro napadal sokolstvo ter ga sukal kot enega glavnih krivcev češkoslovaške katastrofe. Na vse to odgovarja dr. Barta med drugim:

Takšni in podobni nazori so res začenja vredni in zato je treba na nje takoj odgovoriti. Predvsem se pokaže ponovno, kako premišljeno je bilo da nista priključila Tyrš in Fügner sokolstva nobeni ideji, logiji, torej niti liberalni, ki je v njiju dobi preživljala pri nas ravno svoj zmagoslavni nastop. Usoda sokolstva ni bila niti pozneje spojena z nobenim novo ustvarjalnim se pokretom, najsi je bil to socializem, demokratizem ali sedaj fašizem. Sokol ima za svojo vzgojo v mislih ideal te, leso zdravega človeka, ki se tudi duhovno odlikuje in je obdarovan z vsemi narodnimi čednostmi. Takšen ideal se nikoli

ni ne preživi.

Nato razpravlja članek o »Slovenčevih« trditvah da sta češkoslovaška nesrečo v glavnem zakrivila liberalizem in vseslovanstvo, za katerim so se skrivali predvsem brezbožniki. O liberalizmu pravi dr. Barta, da »sedaj res ni njegova doba«, prav se to na splošno še ne da trdit. Kakor pa druge idejne smeri, je tudi liberalizem v svojem času pomenil razvoj in določen uspeh in to celo prav velik kar mora priznati vsak nepristranski opazovalec. O vseslovanski misli pravi članek, da je »mnogo prevzvišena, da se ne bi za njo bojevali še naprej, četudi pod najtežjimi pogoji. V tem se strinjajo vodilni čimtelji vseh narodnih sokolskih zvez in najuglednejše osebe tudi onih Slovanov, pri katerih v tem času ne plahuta sokolska perot. In brezbožniki? Nikdar nismo to bili in nikdar ne bomo! Sme le za versko iskrenost in odklanjamo tiste, ki se poslužujejo verstva za dosego moči. Ravno tako bi ostro obsojali zlorabo sokolstva za dosego sebičnih namenov«.

Druga lekcija: 23 golov!

Tudi za švicarje so bili naši hokejisti samo mali učenci

Curih, 4. februarja

Danes je bil tukaj in v Baslu drugi dan tekmovalnj za svetovno in evropsko prvenstvo v hokeju na ledu. Zanimanje za današnje prireditve ni bilo več posebno veliko, to pa zaradi tega, ker je občinstvo celoma že spoznalo znanje in formo posameznih moštvev in bo počakalo na obisk važnejših in bolj izenačenih tekem, ki bodo že jutri in v naslednjih dnevih.

Od včerajšnjih rezultatov je treba naknadno zabeležiti še dve veliki zmagi, ki so v teh izločitelnih tekmah kjer se srečujejo moštva tako različnih sposobnosti, skoraj neizbežni. Tako je Kanada zmagala nad Holandsko z 8:0, Madžari pa so Belgice odpravili z 8:1. Med temi moštvi so največ napredka pokazali Belgijci, sicer pa so se tudi Holandi prav dobro držali proti kanadskemu umetnikom. Zanimivo je, da je v včerajšnjih tekmah glede na gornje razmerje padlo v Curihu 44:1, v Baslu pa 25:1 golov za zmagovalce.

V današnjih popoldanskih urah sta bili odigrani dve tekmi, in sicer je v Curihu češkoslovaška premagala Latvijo z 9:0 (3:0, 3:0, 3:0), v Baslu pa je Poljska slaba, enako zmagovala 9:0 (3:0, 2:0, 4:0) nad Holandci. Tukajšnja prireditelj je bila popolnoma obiskana precej slabo.

Zvečer ob 20. se je turnir nadaljeval. V prvi tekmi je imela švica za nasprotnika najšibkejšega novincega turnirja Jugoslavijo. Tekmi je prisostvovalo le okoli 2000 gledalcev.

Švica : Jugoslavija 23 : 0 (7:0, 7:0, 9:0)

Švicarji so nastopili kot veliki favoriti. Že takoj v prvi tretjini se je pokazalo, da bo tudi izid tega srečanja za hokejske učence iz Jugoslavije dvojevitven. Napad na napadom se je valil na njihova vrata in ožja obramba s pridnim vratarjem je imela polne roke dela. Kljub temu ni mogla preprečiti, da bi švicarji v kratkih presledkih le bili sedemkrat naši potli v mrežo.

Tudi v drugi tretjini se slika ni prav nič spremenila. Nekaj časa so se Jugoslovenci kolikor toliko otresali švicarskega pritiska, nekaj pa so švicarji sami pošiljali mimo gola, potem pa je prišlo spet neubranljivih in neizbežnih — 7 golov. S prav točo zgoditkov so zasuli domačini gose proti koncu te tretjine, ko je v 81. in 82. minuti padlo kar pet golov.

Zamaja tretjina je dala slutiti rezultat, precej podobno včerajšnjemu. Jugoslovenci so se še bolj stisnili v obrambo in vsak njihov najnežnejši pokušaj napada so domačini s lahko roko v kralji. Tako je moral priti, da je tudi tretja tretjina prinesla favoritom novo serijo zgoditkov in so švicarji to tekmo — ob velikem navdušenju domačega občinstva — odločili z visoko razliko v svojo korist.

Jutri dopoldne igra Jugoslavija svojo tretjo obigatno tekmo v tem turnirju, in sicer z edinim slabšim nasprotnikom te skupine, z Latvijo, ki pa bo najbrže tudi še dovolj močna da bo zasedla boljše mesto od najmlajših učencev v hokeju na ledu.

V Baslu so Italijani zmagali nad Finci 5:2. Finci so nudili precej odpora.

Švedski kralj v Nici

Nica, 4. febr. a. Davi je prispel v Nico švedski kralj Gustav. Ostal bo tu nekaj časa na odhodu.

Nastopna audienca Con. rena pri papežu

Vatikan, 4. febr. AA. Papež je sprejel v svečani audijenci s običajnim ceremonijalnim blagoraj rumunskega zunanjega ministra Petresca Comnena, ki mu je kot rumunski poslanik v Vatikanu izročil svojo poveljnice.

Smrtne žrtve požara v Londonu

London, 4. febr. AA. Dopoldne je ogenj uničil eno hišo v okraju Pennyfield East-end. Nekaj štirilčlanska družina je zgorela.

Nezgoda pri manevrih v Neaplju

Neapelj, 4. febr. AA. (Stefani). Pri pomorskih vajah v neapeljskem zalivu je torpedo poškodoval neko torpedovoko. Kljub temu se je torpedovoki posrečilo brez tuje pomoči priti pri pristanisku. Dva mornarja sta bila pri eksploziji ubita.

Vremenska napoved

Zemunska: Lepo in jasno vreme. Povsod precejšen mraz. Megla v dolinah in kotlinah. Dunajška: Mrazo vreme tudi jutri, večje izpremembe temperature.

Maryša Neubertová: Motiv z Raba

Češke umetnice v Pragi predstavljajo naš Jadran

V praškem Občinskem domu je bila otvorjena zanimiva razstava slik, ki so jih prispevale umetnice Male antante. Razstava je pravi umetniški dogodek in vzbuja splošno zanimanje. Leta 1938. je bila prirejena v Bukarešti, leta 1937 pa v Beogradu, v Zagrebu in v Ljubljani. Praška razstava je popolnoma nova, saj razstave izven CSR. Izmed čeških slikaric vzbujajo posebno pozornost dela gospe Pavle Fořtove-Sámalove, ki je med drugim razstavila več krasnih motivov iz Dalmacije, zlasti s Hvara; odlične so tudi njene češke krajine in motivi s

starimi praškimi ulicami in palačami. Umetnica je vzbujala pozornost tudi na razstavi v Parizu. V francoski prestonici se je uveljavila tudi gospa F. Maternova; na sedanji praški razstavi ima več motivov iz Dalmacije, njena posebna umetniška značilnost pa so krasna tihožitja s cvetlicami. Prav tako slika dalmatinske motive gospa M. Neubertová, ki je sicer zaslovela kot slikarica Podkarpatske Rusije. S prej omenjene praške razstave prinašamo reprodukcije po enega izmed dalmatinskih motivov teh treh slikaric, ki so vzljubile naš sončni jug.

Fina Maternova: Iz Dalmacije

Pavla Fořtová-Sámalová: Mesto Hvar

Prekmurski teden pripravljajo živahno zanimanje v vsem Prekmurju

Murska Sobota, 4. februarja. Odbor Tujskoprometnega in olepševalnega društva v Murski Soboti je na svoji zadnji seji sklenil prirediti letos »prekmurski teden«. Za uvod bo 18. junija župni zlet Sokola. Med tednom bodo razne prireditve, za zaključek pa kongres trgovcev iz vse banovine. Kongres bo trajal 24. in 25. junija. Razna kulturna društva se že živahno pripravljajo, da bo prekmurski teden v Murski Soboti nudil vsakemu gostu užitek, pouk in zabavo. Županstvo se bo potrudilo, da bo prekmurski teden čim bolj uspešen. Tujsko prometno društvo hoče s tem tednom privabiti v Mursko Sobotu čim več posetnikov. Sodeč po sedanjem povpraševanju po razstavnih paviljonih bo prirediteljev lepa vrstica enakih tednov v Mariboru in v Celju.

Na seji se je tudi razpravljalo o zidavi postajnega poslopja v Murski Soboti. Gospodarski krogi so že odposlali na pristojna mesta poziv, da se prepotrebno poslopje vendar že sezida. Murska Sobota se leto

za letom naglo razvija. Promet raste, prostori pa ostajajo isti. Najhujše je v zgodnji pomladi, ko odhajajo sezonski delavci iz domovine. Po 800 delavcev prezeba pred postajnim poslopjem po ves dan, da pričaka odhod vlaka. Mizerija se ponavlja na zimo, ko se delavci vračajo. Svoji morajo čakati vlak na prostem, ker je v čakalnici komaj za 20 ljudi prostora. V tovrstnem prometu Murska Sobota nikakor ne zaostaja za Ptujem in Celjem. Tujsko prometno društvo je zdaj prevzelo težavno nalogo, da zainteresira odločujoče kroge o tem, da je tu vendar že treba napraviti red. V kratkem odputuje deputacija v Ljubljano. Z novim postajnim poslopjem bo ustrezno vsemu prebivalstvu Prekmurja, saj bo prišla v Mursko Sobotu tudi glavna carinarnica.

Za ponedeljek 6. t. m. je sklican sestanek vseh predstavnikov društev, korporacij in gospodarskih krogov, da izrazijo svojo sodbo glede zamisli in sodelovanja z županstvom.

Onim, ki želijo na Oplenac Navodila šentpeterske CMD v Ljubljani

Ljubljana, 4. februarja. Šentpeterska podružnica CMD v Ljubljani, ki je sklenila ob letošnjih binkoštnih praznikih prirediti romanje s posebnim brzovlakom na Oplenac, je prejela že številne prijave, obenem pa tudi prošnje za informacije. Kakor je bilo že objavljeno, bodo vsa navodila sledila v nedeljskih številkih »Jutra«.

Ponavljamo: vožnja v II. razredu iz Ljubljane do Mladencov ter avtobusna vožnja na Oplenac in celotna vožnja nazaj v Ljubljano stane 280 din, v III. razredu pa 200 din. Na binkoštno nedeljo bo moral vsak udeleženec skrbeti sam za hrano, bodeči že na Oplenacu ali v Mladencu, ali pa se bo zadovoljil s skromnim bifejem prirediteljske izlete. Zvečer, ko se izletniki vrnejo v Beograd, bo topla večerja v menzi uradniške zadruge. Na binkoštni ponedeljek bo istotam zajtrk, kosilo in večerja, vse skupaj za 35 din. Prenočišča v Beogradu od 15 do 50 din so zagotovljena onim, ki se bodo pravočasno prijavili. Povratek iz Beograda v Ljubljano bo v ponedeljek zvečer, da bodo izletniki v torek dopolne spet doma.

Udeleženci, ki ne b'vajo ob glavni progi, imajo do nje polovčno voznino. Posebni vlak se bo ustavil na onih postajah, kjer bo priglasičen vsaj 10 izletnikov. Če kdo

vožnjo vplača, pa bo zadržan, mora dobiti namestnika za izlet, ker se vplačani denar ne vrača. Vsak potnik dobi po vrsti prijave svojo številko, s katero bo imel na vsej vožnji določen sedež v vlaku in avtobusu.

Spričo velikega zanimanja za izlet se naprošajo interesi, da se čim prej prijavijo, ker preko določenega števila ne bo mogoče nikogar več sprejeti. Zlasti so takojšnje prijave potrebne zaradi preskrbe stanovanj, prehrane in raznih udobnosti. Dolež se je daleko pretežna večina prijavila za II. razred, ker je le nekaj dražji, potovanje pa mnogo udobnejše. Splošno žensko društvo, Zveza gospodinj, uslužbenec cestne železnice in druge organizacije so zagotovile precej številno udeležbo, zato je le v interesu posameznika, če se čim prej prijavijo. V Ljubljani se lahko prijavi pri gđ. blagajničarki v Bonačevi trgovini, nadalje pri gospe Potočnikovi in gospe Tomševici v Slomškovi ulici, pri Albinu Turku in Tonetu Čotarju, v Kranju pri Saši Lesarju, uradniku tvrde »Prešeren«, v okolišju Podnart, Kropa in Kamna gorica pri tovarnarju Vilku Pircu v Lipnici ter pri Antonu Plstiru v Ovsčah. Objavili bomo še imena poverjenikov v ostalih krajih, podrobnosti pa bodo sledile v nedeljskih številkih »Jutra«.

Modernizacija mariborske bolnišnice Načrti so gotovi, posojilo dobijeno

Maribor, 4. februarja. 20 letnica Jugoslavije pomeni tudi za splošno bolnišnico v Mariboru važno razdobje in njen delovanju in razvoju. Ko je leta 1918 prevzela takratna deželna vlada za Slovenijo bolnišnico v svojo upravo, je imela bolnišnica samo tri oddelke za kirurgijo, za notranje bolezni in za infektivne bolezni. Bila je sicer po obsežnosti največja periferna bolnišnica na področju bivše Stajerske, ni pa imela specialnih oddelkov, ker je bil zdravstveni center takrat graška deželna bolnišnica. Z dela Koroske, ki pripada danes k nam, so posejali bolnišnico v Celovcu, iz Prekmurja pa državno bolnišnico v Budimpešti.

Nove državne meje so namenile tudi mariborski splošni bolnišnici nov okoliš, ki obsega slovenski del bivše Stajerske ter nam pripadajoče področje Koroske in Prekmurja. Naravna posledica je bila, da se je morala bolnišnica reorganizirati in svoj delokrog razširiti. Ustanovljeni so bili novi specialni oddelki, ne da bi se bolnišnica povečala. Šele pozneje je samoupravna oblast

mariborske oblasti odobrila zgradbo nove izolinice, prizidek prosekture, povečanje kuhinjskega poslopja in nakup bivešega sanatorija za nov porodniško ginekološki oddelk. Kraljeva banska uprava pa je nadaljevala reorganizacijski načrt. Zgradila je novo gospodarsko poslopje in nov bolnišniški paviljon, ki pa je še v surovem stanju. Leta 1918. je imela mariborska splošna bolnišnica 3200 bolnikov in 410 postelj na treh oddelkih. Ob zaključku leta 1938. pa je število naraslo na 600 postelj in ima danes bolnišnica 7 specialnih oddelkov, 2 inštituta in upravo s 4 administrativnimi oddelki. Radi prenapolnjenosti oddelkov je morala bolnišniška uprava odkloniti lani sprejem 4516 bolnikov, število sprejetih bolnikov pa se je napram letu 1918. povečalo za 460%.

To stanje dokazuje nujno potrebo nadaljnje spopolnitve in povečanja. Mariborska bolnišnica je v pogajanju s SUZOR-jem za posojilo 50 milijonov din. Z letom 1939 se začneja za mariborsko bolnišnico nova doba njenega razvoja in modernizaci-

je. Kraljeva banska uprava v Ljubljani je že izdelala in odobrila načrte za temeljito regulacijo mariborske bolnišnice, ki bo po dovršitvi obsežnega gradbenega programa postala zares centralni zdravstveni zavod za ves severni del naše banovine. V smislu tega velikopoteznega gradbenega programa se bodo zgradila nova poslopja za bolniške oddelke, za centralno pralnico, kotlararno, razkuževalnico in administracijo. Z obstoječimi objekti se bodo povečali, tako da bo nastal v dosegljivem mariborskem predmestju nov obsežen in zaokrožen bolnišniški kompleks, kakor kaže gornja slika, ki bo v čast in pridobitev Mariboru ter vsemu njegovemu zaledju.

Pri ljudeh nagnjenih k maščobi, se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkujoče sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne diete. »Franz-Josefova« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. št. br. 15. 485-35

Obup mladega delavca na Jesenicah

Jesenice, 4. februarja. Danes dopoldne si je končal življenje v tovarni Kranjske industrijske družbe 26-letni Nikolaj Špendler. Zjutraj ob 6. je prišel na delo kakor redno dosegel. Ob 10. se je odstranil in odšel v spodnji del opake, kjer si je nameril samokres na srce in je nedvomno bil takoj mrtev. Zaradi roparja strojev pa strela nihče ni slišal. Naši so ga šele kakšni dve uri po samomoru. V aktovki so našli pismo, ki ga je napisal enoči ali davi in v katerem prosi oproščenja svoje tovariše, češ da se ni mogel drugače posloviti. Nekega svojega znanca pa naproša, naj vrne 1000 din. Pravi vzrok obupa ni znan. Očitno si je Špendler končal življenje v duševni pobitosti. Bil je šele leto dni zaposlen v opekarni KID. Doma je bil s Primorskega in italijanski državljan. Truplo so prenesli v mrtvašnico na Koroski Beli.

Počastitev zaslužnega sadjarskega in vrtnarskega strokovnjaka

Pod okriljem podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani je nekaj let pridno deluje njen vrtnarski odesk. Prvotno se je imenoval klub ljubiteljev dalij, pozneje pa odesk ljubiteljev cvetic. Na podlagi novega pravilnika Sadjarskega in vrtnarskega društva pa se je zdaj preimenoval v vrtnarski odesk. Ta odesk prireja vsak mesec sestanke v Sokolovi gostilni. Pred škofijo 20, kjer se zbirajo člani, ki imajo posebno veselje do cvetic in zelenjadi. Na teh sestankih, ki so družabnega značaja, so strokovna predavanja in prosti razgovori med člani. Vrš se medsebojna zamenjava semenja in cvetnih gomoljev ter se obravnava čim cenejša in bolj nabava teh. Namen tega odeska: olepšava ljubljanskih vrtov, balkonov in oken, razstava doma vzgojenega cvetja in pritegnitev k temu delu čim širše plasti prebivalstva.

Pred kratkim je ta odesk na posebno svečan način izročil g. Josipu Štreklju, nadzorniku v p., diplomu častnega predsednika, za katerega je bil izvoljen na zadnjem obnem zboru. Tega slavlja se je udeležilo okoli 50 članov. Načelnika odeska je v lepih besedah orisala nesebično in plodno delo zelo zaslužnega in poštovnega moža, ki si je pridobil srca vseh sadjarjev in vrtnarjev. Ze nad 50 let deluje na tem področju le v blagor naroda. Mnogo let je bil predsednik podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani in nekaj časa tudi član nameststva Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Po izročitvi diplome in šopka rdečih nageljnov se je g. Štreklj ganjen zahvalil za pozornost, ki mu je bila izkazana. Naglašal

PEBECO

PEBECO je novo peneče sredstvo za nego zob. Dasi ne vsebuje nikakega mila, vendar daje fine mehke pene, ki temeljito čistijo in desinficirajo. Ker PEBECO vsebuje PEBECIN, napravi Vaše zobe bleščeče bele in ovira tvorbo zobnega kamna. Dozo za Din 12.—imate zelo dolgo.

pa je, da je storil samo svojo dolžnost, ko je poučeval one, ki so bili tega potrebni. Po kratkem njegovem predavanju o razmnoževanju rastlin se je razvila živahna debata. Tako deluje odesk mirno in tiho, brez vsake kričevske reklame. Zeleti je le, da bi se njegove vrste pomnožile in da bi se po njem odepšala naša slovenska prestonica.

Prerana smrt blage žene

Novo mesto, 4. februarja. Po tednu dni trpljenja je te dni preminila v banovinski ženski bolnišnici ugledna gostilničarka ga. Pepca Kastelčeva iz Bršljina. Prihujljena rajnika, ki je bila po rodu iz znane spoštovane družine Kastelčev iz Unhaberja, se je poročila med vojno s po-

sestnikom in gostilničarjem g. Francem Kastelcem v Bršljinu. V najlepši harmoniji živeča zakonca sta lepo vzgojila štiri hčerkke.

Pokojnica ni bila znana med Novomeščani samo kot skrbna mati in gospodinja, temveč tudi kot radodarna in prijazna gostiteljica, ki je iz nadlog in tegob rešila že marsikatero nesrečnega. Prečenska fara doslej še ni videla tako veličastnega pogreba, kakor je bila zadnja pot Pepce Kastelčeve. V nepretrgani živi verigi, dolgi poldrug kilometra, so stopali ljudje za krsto. Pevci »Sloge« so zapeli ganjive žalostinke pred hišo žalosti, v farni cerkvi v Prečni in ob grobu prerano umrle žene.

Ko so spuščali krsto v sveži grob, je malokatero oko ostalo suho. Blaga žena naj v miru počiva, njenim svojem pa naše iskreno sožalje!

Tri žrtve ljubavne žaloigre pri Rogatcu

Delavec Anton Jutriša je ustrelil sestri Miroslavo in Ljudmilo Beletovo in nato še sebe

Celje, 4. februarja. Vas Ceste pri Rogatcu je bila sredi pozorišče pretresljive tragedije, ki je zahtevala življenja treh mladih ljudi. V Rogatcu je bil že nekaj časa zaposlen kot delavec pri lesni industriji Silveš d. d. 23 let stari Anton Jutriša s Huma ob Sotli. Ob neki priliki se je seznanil z 18-letno Miroslavo Beletovo in njeno 19letno sestro Ljudmilo, ki sta živeli delno pri svojem očetu, posestniku in bivšem gostilničarju Beletu na Cestah pri Rogatcu, delno pa v Zagrebu pri sorodnikih. Jutriša se je takoj zaljubil v Miroslavo, ki pa mu ljubezni ni vračala.

Na svečnico je še bil na neki veselici v Rogatcu ter se je na videz mirno zabaval v družbi z Miroslavo, Ljudmilo in drugimi znanci. Vsi so bili dobre volje in nihče ni slutil, da se pripravljajo krvava ljubzenska drama. Sredi okrog 19. pa je prišel Jutriša k Beletovim na obisk. V prvi sobi je našel posestnika Beleta, ki že nekaj časa boleha. Vprašal ga je, kako mu gre. Belet mu je odgovoril, da se počuti nekoliko bolje.

V tem je Jutriša slišal Miroslavo in Ljudmilo, ki sta se pogovarjali v sosedni sobi, v kateri je bila tema. Stopil je v sobo k dekletoma in dejal Miroslavi, naj mu sedaj pove, ali ga hoče ali ne mara. Oče, ki je ostal v prvi sobi, je čul odgovor: ne. Nič več ne ve, ali je bil ta glas od Miroslave ali od Ljudmile. Takoj nato so namreč potili trije strel, ki sta jima sledila zaporedoma dva zamolkla padca. Jutriša je planil ves razburjen z vojaško pištolo v rokah iz sobe in jadrno zapustil hišo.

Krenil je proti domu, a spotoma je stopil v neko gostilno in izpil četrto litra vina. Nato je nadaljeval svojo pot proti Humu ob Sotli. Na cesti pred Humom pa si je nastavil samokres na sence in si poglaval dve krogli v glavo. Smrtno zadet se je zgrudil in v nekaj sekundah izdihnil.

Ko je skočil posestnik Belet po Jutriševem odhodu v sobo, kjer sta bili njegovi hčerkke, se mu je nujno grozen prizor. Hčerkke sta okrvavljeni ležali na tleh. Bil sta že mrtvi. Miroslavo je Jutriša pogodil z dvema kroglama v glavo in v prsi, Ljudmilo pa v glavo. Očitno je najprej streljal na Ljudmilo, nato pa na njeno sestro. Davi je prispela sodna komisija iz Rogatca na Ceste in je v Beletovi hiši dognala dejanski stan ter sestavila zapisnik. Jutrišev truplo, ki je ležalo že na hrvatskem ozemlju, pa je v dopoldanskih urah pregledala sodna komisija iz Pregrada. Trupli Miroslave in Ljudmile so položili na očetovem domu na mrtvaški oder. Jutrišev truplo so pa odpeljali na njegov dom na Humu. Pogreba vseh treh žrtev bosta v nedeljo.

Bolniki

so povsod. Zato je neobhodno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki radi priporočajo DARMOL odvajalno in odlično. Ljudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporablja zato pri zaprtju le dobro odvajalno sredstvo.

DARMOL

Za nagrobnik dr. Ivanu Lahu

Odbor za postavitve nagrobnega spomenika dr. Ivanu Lahu v Ljubljani je prejel od 28. januarja do včerajšega 3. februarja t. l. nastopne prispevke:

Din 1.000: Vodnikova družba, Ljubljana. Din 500: Ciril-Methodova družba, Ljubljana.

Din 200: Nelmenovani, Ljubljana; V. Bizjak in drug, Zagreb.

Din 100: Ing. Hribar Boris, dr. Kinsky A., dr. Karlin Pavel, Marn Franc, Žitnik Rudolf, Ljubljana; Čater Ivo, Celje.

Din 60: Sterlekar Milan, Ljubljana.

Din 50: Breznik Josip, Dr. Paulis Josip, Fakin-Grudnova Nada, Govekar Karl, dr. Hadži Jovan, Lozar Mate, dr. Pretnar Janko, dr. Prodan Josip, dr. Vakselj Tone, Ljubljana; dr. Reisman Avgust, Maribor; Prostovoljna gasilska četa, Učiteljski zbor, Smarje pri Ljubljani.

Din 30: dr. Novak Ludvik, Maribor; Sattler Jože, Ljubljana; dr. Weixl Brunon, Sv. Trojica v Sl. gorah.

Din 25: Ing. Gogala Gustav, Mežica.

Din 20: Uprava graščine Boštanj; dr. Radšel Franjo, Maribor.

Din 10: dr. Kropivnik Rudolf, Mencinger Anton, Ljubljana; dr. Zorec Adolf, Ruše; ing. Baraga Miro, Žerjav.

Vsem prisrčna hvala! Odbor

Darujte za »Zvončkov« sklad

Savinjska korenina

Grajska vas, 4. februarja. Te dni je praznovan v Grajski vasi 80 letnico g. Blaž Mozil. Kljub 80 letom je še čil in krepek. Bil je med prvimi člani l. 1895. ustanovljene gasilske čete in je danes neutruden njen predsednik. Dolgo vrsto let se je udeleževal kot član krajevne šolskega odbora in več let je bil župan občine Grajske vasi. Savinjska korenina od nog do glave je še poln volje za javno udeleževanje. Blaž Mozilu želimo še mnogo zdravih in prijetnih let!

Smrt vrlega Sokola

Krško, 4. februarja. Dasi smo bili obveščeni, da je po dolgi bolezni umrl v Ptuj upokojeni davčni inspektor g. Franc Trepel. Rodil se je l. 1880 v Gornjem gradu in se je v mladih letih posvetil vojaški službi. Kot podporočnik je služboval tudi v Bitolju, potem pa je dobil službo v Celju pri davčni upravi. Iz Celja je bil premeščen v Soštanj, kjer se je udeleževal kot navdušen nacionalist in Sokol. Tretja njegova služba je bila v Krškem, kjer ga spet vidimo v prvih sokolskih vrstah. Ves čas je bil član nadzorstva in vnet podpornik krškega Sokola. Lani meseca marca je bil zadet od kapi in dobil je bolezenski dopust. S svojo soprogo je odpotoval v Ptuj. Upokojen je bil s l. decembrom.

Kot šef je bil pokojni g. Trepel pravi oče podrejenih uslužbencev, v nacionalnih organizacijah pa neumorni delavec. Povsod, kjer je služboval, je bil priljubljen in spoštovan in si je tudi v Krškem pridobil mnogo prijateljev. Naj bo blagemu pokojniku lahka domača gruda.

Stava

Profesorja V. je nekoč nagovoril na cesti neki gospod, ki se je hotel za vsako ceno seznaniti z njim: »Dobro dan, gospod profesor! Stavim, da me več ne poznate!«

V. ga pogleda: »Stavo ste dobili,« reče in gre dalje.

Vitamini

Potnik Andrej je sedel jutruja v gostilni na deželi in zajtrkoval.

»Natakar!« je zaklical iznenada ves jezen. »Kaj pa naj bodo te črne pike, ki plavajo na mleku?«

»Ne vem, gospod,« je plašno odvrnil natakar. »Če niso morda to tisti vitamini, ki o njih zdravniki toliko pišejo.«

Gospodarstvo

Mestna davščina na avtomobile

Mestni svet ljubljanskega bo v kratkem sklopal o davščini na avtomobile za proračunsko leto 1939. Prav bi bilo, da bi gospodje mestni svetniki, posebno oni iz finančnega oddelka, preden sklenejo višino tega davka, malo pogledali naokrog, kako postopajo v drugih večjih mestih v Jugoslaviji. Zagreb, ki je trikrat večji, kakor Ljubljana, in Beograd, ki je štirikrat večji, pobirata po 500 din obinske davščine od osebnega avtomobila na leto, in to ne glede na težo voza. V Ljubljani pa moramo plačati po 1 din od kg, kar znaša pri povprečni teži 1250 kg, kar 1250 din na leto. Zakaj ta velika razlika med Beogradom, Zagrebom in Ljubljano? Ljubljana ne more trditi, da ima relativno več cest kakor ostali dve mesti, ali pa morda boljše in lepše urejene ceste, ali pa da ima več prostorov za parkiranje. Tudi ne more trditi, da naši avtomobili bolj kvarijo ceste kakor v drugih mestih. Morda bomo čuli trditve, da imamo v Ljubljani več asfaltiranih cest kakor Zagreb ali Beograd. Morda pa nudi mesto Ljubljana lastnikom avtomobilov kakor druge ugodnosti, ki jih beograjski in zagrebški avtomobilisti ne uživajo in za katere mi tu doma ne vemo.

Kar se tiče števila avtomobilov, je naša država ena zadnjih v Evropi. Temu niso vzrok samo slabe ceste, temveč tudi visoke takse. Država je ta nedostatek uvidela ter leta 1935 popolnoma ukinita državne takse, pozneje pa tudi znatno znižala trošarino na bencin. Tudi naša banovina je sledila temu vzgledu in je ukinita banovinske takse. Obdržala je zaenkrat samo 600 din davščine na pnevmatiki. Banovinske davščine so za polovico manjše, kakor pa taksa občine ljubljanske, četudi ima naša banovina 4119 km banovinskih cest, ki jih uporabljajo avtomobilisti, to je stokrat več, kakor jih ima Ljubljana.

Posledice ukinjenja državnih in banovinskih taksi na avtomobile in znižanja trošarine na bencin so se takoj pokazale, saj se je število avtomobilov, ki so v pro-

metu, zadnja leta hitro in znatno dvignilo. To izboljšanje je šlo v prid tudi mestni občini ljubljanski, ki sedaj pobira enako visoko davščino od večjega števila avtomobilov in pobere znatno večji znesek kakor prej.

Gospodje od mestne občine ljubljanske morajo vendar uvideti, da mora tudi Ljubljana doprinesiti svoj delež za motorizacijo, ki je v gotovih primerih ogromne važnosti za vsa naša država, ter po vzgledu države in banovine znižati previsoke takse na avtomobile. Tu naj si vzamemo za vzgled ostali dve prestolnici, Zagreb in Beograd. Občini ljubljanske vendar ne sme ovrniti razvoja avtomobilizma v Ljubljani. Pomisliti mora, da se z zvišanjem števila avtomobilov, četudi bo taksa nižja, dohodki mestne občine iz tega naslova ne bodo mnogo zmanjšali, saj je že sedaj dosežen presežek nad proračunom. Gotovo je postopanje mestne občine napačno in njena politika, ki se tiče mestne davščine na avtomobile, zgrešena, kajti avtomobil danes po večini ni več luksuz in privilegij imovitejših slojev, temveč je mnogim poklicnim vsakdanja potrebna potreba za izvrševanje posla. Slovenci zelo radi čujemo pohvalo od drugih, da smo v Jugoslaviji najnaprednejši. Bojim se, da v našem primeru to ne drži kajti res je, da smo v Ljubljani, kar se tiče višine takse, na prvem mestu. Zavežati se moramo, da s previsokimi taksumi ne podpiramo prizadevanj za napredek motorizacije naše zemlje, ki je tudi v obrambnem oziru potrebno.

Kot predsednik Avtomobilskega kluba tedaj prosim gospoda župana in gospode občinske odbornike, posebno one, ki so v finančnem odboru, da vzamemo stvar v resen prenos in ustrezno zahtevijo in potrebi novega časa, ter da tudi oni pomagajo k hitrejši motorizaciji naše države.

Avugst Praprotnik
predsednik Avtomobilskega kluba
Ljubljana

Naše devizne težkoče in klirinška marka

V zadnjem času imamo priliko opazovati, da pogosto prihaja iz gospodarskih vrst in ciativa za uvedbo raznih birokratskih kontrolnih ukrepov v zunanji trgovini in raznih valutno-tehničnih ukrepov, pri čemer imajo predlagatelji pred očmi nemški sistem in si domišljajo, da se dajo z administrativnimi ukrepi trajno odstraniti težkoče v zunanji trgovini. Mnogo so skušali po nemškem vzoru eksperimentirati tudi pri Narodni banki. Inicijatorji takih ukrepov pa žal pozabljajo, da so Nemci uvedli v zunanji trgovini in v devizni politiki številne nadzornevalne kontrole in razdelilne instance z obsežnim birokratskim aparatom zgolj v hudi stiski, predvsem zaradi pomanjkanja deviz in surovin. Avtor sedanjega trgovinsko-političnega sistema, pred kratkim odstavljeni predsednik Reichsbanke dr. Schacht, je še pred dobrim mesecem dejal: »Nemški trgovinsko-politični načrt sem že enkrat označil kot strašen in to trdim še danes. Toda dokler smo v deviznih stiskah, dokler trajajo težkoče pri nabavi surovin in dokler ni razčiščen konflikt med politiko dolgov in trgovinsko politiko, tako dolgo bo moral ostati ta sistem v veljavi.«

Vzroki deviznih težkoč

V teku lanskega leta so se pri nas pojavile težkoče pri izvozu v neklirinške (devizne) države, ki so povzročile, da je v novembru in decembru nastopilo na deviznem trgu pomanjkanje deviz. Narodna banka je skušala preprečiti naraščanje deviznih težkoč z uvedbo kompliciranega sistema prodaje izvoznih deviz, končno pa je morala spoznati, da s palativnimi sredstvi valutne tehnike ni mogoče odstraniti težkoč, ki imajo svoj izvor drugje. Zato je Narodna banka razveljavila večino veljavnih ukrepov, obenem pa je spremenila tudi svojo politiko nasproti nemški marki. Oslabitev nemške marke je prišla za naše izvoznike, ki so se zanašali na v sporazumu z Nemčijo dogovorjeno stabilnost docela nepričakovano in jim je povzročila občutno škodo. V sami Narodni banki je prišlo do znatnih internih sprememb; glavni ravnatelj dr. Protić je bil upokojen, na njegovo mesto pa je bil postavljen dr. Uzelac. Nedavno pa je izvršilni odbor Narodne banke znova postavil za ravnatelja deviznega oddelka g. Ljubslavljevića.

Sedaj prihajajo iz gospodarskih vrst razni predlogi, po katerih naj bi se težkoče v nemškem klirinu odpravile z uvedbo kontrole izvoza in uvoza v prometu z Nemčijo. Na ta način bi se doseglo ravnotežje med izvozom in uvozom in stabilnost klirinške marke. Na drugi strani čujemo, da uvedba namera olajšati devizne težkoče z odobro nekake samostojne devizne centrale v obliki državne devizne ustanove. Taki in silni predlogi odkrivajo popolno nepoznavanje pravih vzrokov sedanjih težkoč. Ni vsako zdravilo za vsako bolezen. Če te boli glava zaradi pokvarjenega želočca, si moraš zdraviti želoček in ne glavo. Pomanjkanje deviz, ki se je pojavilo lani ob koncu leta, je nastopilo kot posledica posledice previsokega tečaja klirinške marke.

Izkušnje iz prejšnjih let

Ze leta 1936 je razvoj trgovinskega in plačilnega prometa z Nemčijo pokazal, da je tečaj klirinške marke preko 14 din za normalni razvoj naše trgovine in za potrebno ravnotežje med izvozom in uvozom v Nemčijo in uvozom iz Nemčije previsok in da povzroča prekomerno naraščanje naših klirinških terjatev v Nemčiji, kar ima končno za posledico padec klirinškega tečaja marke. V letu 1936 se je tečaj nemške klirinške marke gibal med 13,40 do 14,40 din. Izkazalo se je, da je ta tečaj previsok, kajti že naslednje leto je zaradi naraslega klirinškega salda marka naglo zdrknila nazval na 12 in celo na 11,80. Ta padec marke je povzročila pocenitev nemškega blaga in naglo povečanje uvoza iz Nemčije. K zmanjšanju salda naših terjatev v Nemčiji pa so pripomogla tudi znatna državna naročila. Šele v drugem polletju leta 1937. se je marka zopet ne-

koliko opomogla in ob koncu leta je Narodna banka stabilizirala tečaj v višini 14 din za marko.

V početku lanskega leta se je pričel tečaj potem ko je saldo naših terjatev znatno nazadoval, zopet dvigniti. Pričad ki je imel od izvoza žita v prejšnjem letu velike količine klirinških mark, je izkoristil situacijo in je zadrževal ponudbe klirinških čekov na trgu. V resnici je Pričadu uspelo, da je dvignil tečaj na 14,50 in sredi leta celo na 15,50. Povpraševanje po markah je bilo lani izredno veliko, ker so dopele v plačilo številne fakture od uvoza nemškega blaga. Mnogi uvozniki, ki so sprito nizkega tečaja marke v letu 1936 naročali blago, zlasti stroje v Nemčiji, so morali pozneje kupovati marke po znatno višjem tečaju. Izreden dvig nemške klirinške marke sredi lanskega leta so naši izvozniki si seveda pozdravili, saj jim je visok tečaj bistveno olajšal izvoz. Baje je bil tudi namen povišanja tečaja marke, da se pred novo letino olajša izvoz.

Toda posledice so bile za vse naše gospodarstvo usodne. Sprito visokega tečaja marke se je v resnici naglo dvignil izvoz v Nemčijo, toda vzporedno je prišel naraščati tudi saldo naših zamrznjenih terjatev v Nemčiji. Ta saldo, ki je ob koncu julija lanskega leta padel na 74 milijona mark, se je kmalu dvignil na 15 milijonov mark in v začetku letošnjega leta na 27 milijonov mark. Narodna banka se je v jeseni sporazumela z Nemčijo, da bo držala tečaj klirinške marke med 14,30 do 14,70 din in je nekaj mesecev kupovala marke po 14,30, sredi januarja pa je morala opustiti intervencije, nakar je marka zdrknila na 13,80. Sedaj skuša držati ta tečaj 13,80 in ni izključeno, da bo treba s tečajem iti še navzdol.

Dalekosežne posledice lanskega visokega tečaja marke

Nelzoglbnja posledica lanskega visokega tečaja marke je bila, da je prišlo zaradi letošnjega padca klirinške marke do zastoja pri izvozu v Nemčijo. To pa ni edina škodljiva posledica. Velik obseg naše trgovine z Nemčijo, (ki je znašal lani pri izvozu preko 42%), povzroča, da imajo izvozne cene, ki se lahko dosežejo v prometu z Nemčijo, tehten vpliv na celotni razvoj naših cen. Visok tečaj marke je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetovnem trgu in razvojem cen v naši državi. Cene naših izvoznih predmetov so se v teku lanskega leta držale na višini, ki je ustrezala izvoznim možnostim v Nemčijo, kar je povzročilo, da je naš nivo cen prekorščil ono višino, ki bi ustrezala razvoju cen v drugih državah. Zato je pričel občutno nazadovati izvoz v neklirinške države. Zato je lani izlval disparitet med razvojem cen na svetov

„Kurentova vesela noč“

Največja pustna prireditev

na Taboru, dne 18. februarja 1939.

Vsako leto nove dekoracije. — Rezervirajte si ta večer za prijetno zabavo.

Vstopnina Din 10.—

Domače vesti

Jutrišnja številka

ponedeljske izdaje »Jutra« posveča nekaj predelov spominu največjega slovenskega pesnika in utemeljitelja naše duhovne kulture, Franceta Prešerna. Čigar 90letnico smrti bomo praznovali 8. februarja. V seriji posnetkov iz starih dokumentov in rokopisov, ki jih je uredništvu dal na razpolago znani zbiralec umetniških in zgodovinskih redkosti slikar-grafik Justin, bo list obnovil podobo Prešernove smrti. V zvezi s to obletnico bo tudi zanimiva reportaža o ljubljanskim županin iz Prešernovih in poznejših dni. V listku, ki bo tokrat posebno pester in bogat, bo izšla zanimiva Novakova zgodba iz vojnih dni »Partija na življenje in smrt«.

V vrsti domačih reportaž bo gotovo vzbudila mnogo zanimanja iskrena samopoved brezposelnega delavca »Človek brez posla govori«. Izmed senzacij, ki jih prinaša veliki svet, bosta posebej pozornostno vredna članka o tem, kako profesor Fedosejev v Rusiji dela umeten dež v puščavi in kako v Ameriki grade največji bombardirer, v pravem pomenu besede prvo zračno križarstvo sveta. V rubriki o vzgoji bo priredno kramljanje o tem, kako starši iz svojih malčkov delajo revčke in princeske, mnogo aktualnega gradiva pa bo prinesla tudi javna tribuna in ostale redne rubrike.

Dobro mero pomembnih novic bo imela športna stran, ki bo objavila obširna izvirna poročila o državnem smučarskem prvenstvu na Sljemenu in o hokeju v Švici. Najbrž ni treba posebej opozarjati še na nagradno križanko, ki najuspešnejšemu izmed revalcev prinese vsak teden nagrado 100 din v gotovini. Ponedeljska izdaja »Jutra« je edini tednik, ki izhaja ob ponedeljskih pri nas, in stane na mesec po raznašalcu na dom dostavljen 5 din, po pošti pa samo 4 din.

OVEN milo

Ponos Slovencev

je čisto in duhteče perilo

Perile s »Oven« terpen-

tinom milom in zadovoljni

boste! Domači izdelki!

• Vodnikova družba lahko zamudnikom postreže še z nekaterimi izvodi svojih lepih letošnjih knjig, ki so dosegle časten uspeh pri občinstvu in kritiki. V kratkem po bo naklada izrpana! Kdor se brž ne bo javil pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani, Knafličeva 5, bo moral ostati brez knjižnega daru za leto 1938!

• Odbor za počitnice slajmerjevega spomenika je prejel od 1. maja 1938 do 31. januarja 1939. tele prostovoljne prispevke. Darovalci so: Združene papirnice. Večje din 1000, Krajc Alojzij, Grabovo pri Cerinici, din 200, ing. Loeser-Saturus d. d., Ljubljana, din 200, Bonac Fran din 200, Društvo Industrijev in veletrgovcev din 200, dr. Božidar Lavrič din 200, Jos Luckmann din 200, dr. Šavnik Leo din 100, dr. Tičar Jos. din 100, Vidmar Stane din 100, TOI, Ljubljana din 100, dr. F. Luckmann din 100, dr. Milan Perko, dr. J. L. dr. Hebeln Jos., dr. Hočevar Tone, Kočevje, dr. J. Demšar, dr. Milan Gregorič, Gorenja vas, dr. J. Pompe, vsi po din 50, dalje je prispeval en gospod din 40, en gospod din 35, štirje gospodje po din 30, dva gospoda po din 20, en gospod din 10. Vsem darovalcem izreka odbor iskreno hvalo. Odbor prosi še vse ostale, ki so že prejeli polnočnice, da pošljejo svoje prispevke. Tajništvo je v Ljubljani, Gosposka ulica št. 15/1, čerkovni račun pošte hranilnice št. 17601.

• Sadjarska in vrtnarska podružnica v Domalah priredila danes ob 15. v šoli zanimivo sklopilno predavanje. Govorili bo o vzgoji sadnega drevja od posaditve do rodovitnosti g. Lenard Frido, znani sadjarski praktik iz št. Vida nad Ljubljano. Za člane in ljubitelje sadjarstva je vstop prost.

• Poklicnim šoferjem! Na razna vprašanja poklicnih šoferjev glede znižanja banovinske takse na vozna dopustila, obvešča Zveza šoferjev dravske banovine vse tovaršice, da se na intervencijo pri banški upravi ni doseglo zaželenega uspeha, temveč le to, naj vsi poklicni šoferji, ki še niso vložili prošnje na bansko upravo za znižanje takse na vozno dopustilo, to takoj store in sicer ni potrebno posebne prošnje, temveč naj na tiskovino, katero so dobili od policije ali sreskega načelnika za prijavo podajanja voznega dopustila, prilepijo poteg državnega kolka za 10 din tudi banovinski kolek za 10 din in spodaj pripišejo: Prosim kraljevo banško upravo, da mi dovolj znižano takso na vozno dopustilo, katero že uživam od leta (tu je treba navesti leto, od katere, ga so plačali znižano takso na vozno dopustilo). ZSDB

• Devetdesletnico Prešernove smrti najlepše proslavijo ob knjigi Ilike Vašetove »Roman o Prešernu«. Dobite ga v vseh knjigarnah. Cena 100 din. Naročila na naslov: Ilika Vašetova, Ljubljana, Lavričeva ulica 6.

Sanatorij za živčne bolezni

ZAGREB, Zelengaj 37. Tel. 93-80, 67-46

Šef-zdravnik: Dr. Djuro Vrančič

• Pogreb mladega vrliga narodnjaka. Takega pogreba, kakor ga je imel France Strauss na Dolu pri Hrastniku, že dolgo ne pomnijo. Ogromna množica ljudi od blizu in daleč, domači hrastniški in laški Sokoli s prapori, nad 100 gasilcev s prapori, steklarska in rudniška godba iz Hrastnika so se razvrstili v mogočen sprevod ter izkazali narodno zavednemu fantu zadnjo čast. Pred hišo žalosti, cerkvi in ob odprtem grobu so peli žalostinke Candrovi pevci. Ob gasilskem domu je izpregovoril v srce segajoče besede g. Holešek. In ko so zanesli krsto proti božji njivi, se je v domu oglasila gasilska sirena. Ob odprtem grobu sta se od pokojnika poslovila še g. Zupnik Medvešek ter sokolski starosta Jurko Sklonik so se prapori in zemlja je vzela, kar je njenega Straussa France je bil zaveden narodnjak, član vseh doiskih naprednih kulturnih društev, načelnik So, kola, gasilskega odbornika ter zvest narčni našega lista. Bil je star jedva 34 let, a 16 let je bil bolan. Trpin, velik trpin! Bodi mu lahka domača gruda, ugodnim sorod, nikom pa naše iskreno sožalje.

Kakor vsako leto, tako tudi letos samo od 23. januarja do 11. februarja na vse naše blago, ki je našim znano nizkim cenam. Pri nas je vsak komad vidno označen s ceno in od te cene dobiti veliki popust!

IVAR OBLEKE:

• Promovirana je bila 31. januarja na univerzi v Zagrebu za doktorja medicine gđ. Lea Ozmič iz Ljubljane. Čestitamo!

• »Zvončkov« druga številka (februar-ska) je izšla z zanimivo, zabavno vsebino in izvrstnimi ilustracijami. Starši, sporočite svoj naslov upravi »Zvončkov« v Ljubljani, Krakovski nasip 22 pa boste takoj prejeli ta lepi mladinski list na ogled! — Domoljubi pa prispevajte v »Zvončkov« skladi, iz katerega naši zamejenci in izseljenčki brezplačno dobivajo »Zvonček«.

• Uvedba brzojavne in telefonske službe pri pomožni pošti Remšnik. Dne 29. januarja je bila pri pomožni pošti Remšnik uvedena brzojavna in telefonska služba.

• Sloveni v Italiji lahko kupijo »Zvonček« svoji deci v trafikah in knjigarnah za Lit 1.40 številko!

• Koroške novice. Logaveška in Skofička občina ter Vrba so dobile nove občinske upravitelje. Upravitelj v Skofičah je po rodu Dunajčan, iogaveški upravitelj pa je doma iz Salzburga. Imenovani so bili tudi novi občinski odborniki. V Skofičah so bili Slovenci prej relativno najmočnejša politična skupina, v Logi vesi pa so imeli absolutno večino. — V Bistrici na Zili so pokopali popularnega Vutrnega očeta, posestnika Urbana Zwittnerja. Stara domačija je izgubila skrbnega go, spodarja, ves okoliš za zvestega in zavednega rojaka. — Iz Borovlj se je spet vrnil v Ameriko g. Simon Cemer. Prvič je zapustil Borovlje že pred kakimi 30 leti, da si v Ameriki poišče novo ekstenzijo ker zaradi znane zavednosti Cemerove družine doma in imel posebnih izgovorov za bodočnost. V novi domovini je imel velik uspeh, postal je lastnik velike rekrutacije in solastnik pivovarne. Stari domovini je ostal zvest in jo je večkrat obiskal za nekaj tednov. Tudi tani je prišel na obisk in v Borovljah se je poročil s Kristino Poličovo, katero je zdaj peljal s seboj v novo domovino. — V Rinkolah je umrl najstarejši občan, nad 80 let stari Šimen Perč, po domače Bidrihov oče. — V Skofičah so namenavali za pust prire, diti veseloligro »Buck« in strahuc. Ko je bila prireditev naznanjena, pa je dobila krajevna organizacija Slovenske prosvetne zveze odlok krajevnega vodstva narodno-socialistične stranke, s katerim je prireditev iz razlogov javnega miru in reda prepovedana. Proti prepovedi nista ne društvo in ne Zveza vložili priziva.

BOUVIER ŠAMPANJEC GORNJA RADGONA

• Velenjsko elektriko napeljujejo v Zasavje. Iz Litije nam poročajo: Že dolgo se prizadevamo za boljše elektriko, ki je zaenkrat prešibka in predraga. Zdaj so Kranjske deželne elektrarne priče za napeljavo iz Velenja. Potegnili jo bodo k nam iz Moravške doline. Novi vod pride v našo dolino nad Vernekom onkraj Kresnice, nato bo krenil vzdolž Save do Hotiča in skozi Gornji log in Gradec v Litijo. Odcepil se bo najbrž pri Ponovičah, kjer je obširno banovinsko veleposestvo z državnim konjarno. Na zadnji občinski seji je bila na tri mesece odločena sedanja pogodba z dosedanjim dobaviteljem elektrike v Litiji. Po zagotovilih od strani KDE lahko pričakujemo, da nam bo 1. maja že za, svetila elektrika iz Velenja. Elektriko dobi tudi Vače in sosednje šmartno.

• Potovanje Jadranske straže po Sredozemskem morju bo s parnikom »Kraljica Marija« od 26. junija do 11. julija. Program potovanja, ki bo gotovo zadovoljil vsakogar, je naslednji: Split — Malta (La Valetta) — Tripolis (oaza Tagiura) — Biseria (Tunis) — Kartagina) — Cannes (Juan les Pins) — Monte Carlo (Nica) — Napoli (Pompeii) — Messina (Taormina) — Boka Kotorska — Dubrovnik — Split. Cena za osebo od 3870 do 7470 din. Prijave sprejemajo in dajejo navodila izvršni odbor Jadranske straže v Splitu in vsi ostali odbori Jadranske straže v državi. Zahtevajte prospekte!

• Tujskoprometna zveza priredi izlet v Trst, Gorico in Idrijo na Jožefovo z odhoda iz Ljubljane 18. marca. Prijave sprejemajo biletarnice »Putnika«.

Iz Hrastnika

h— Občni zbor podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva v Hrastniku bo danes ob 14. v deški šoli s običajnim redom.

h— Zvočni kino Sokol predvaja danes ob 15., 17. 20. velefilm v naravnih barvah »Ciganska kri«.

Oglejte si sedanje cene v naših izlo-bah! — Zadnji teden, samo še do 11. februarja

Prodajamo s popustom

ANTON BRUMEC, LJUBLJANA, NASPROTI GLAVNE POSTE

• Novi grobovi. V Ribnici na Dolenj, skem je umrl lesni trgovec in posestnik g. France Krizman. Pokojnik je bil pravi tip podjetnega in duhovitega ribniškega trgovca. Zaradi lepega značaja so ga spoštovali prav vsi. Zadnjo pot bo nastopil jutri ob pol 17. — V bolnišnici v Ljubljani je umrl g. Franc Bogataj. Pogreb bo v torek ob 14. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Pojasnitev dveh vlomov v Zagrebu. V noči 30. januarja so vlomili v vromili v prostore založbe šolskih knjig in v pisarno finančne kontrole v Zagrebu. V založbi knjig so razbili železno blagajno in odnesli 26.000 din. V prostorih finančne kontrole pa so našli veliko železno kaseto in jo odnesli kar s seboj, mnenj, da je v njej denar. Ko so kaseto razbili, so našli v njej 14 revolverjev, ki so bili namenjeni finančnim stražnikom. Policija je takoj perustrirala vse sumljive tipe, a ni niti mislila, da so eni in isti zločinci v tako kratkem času izvršili dva vlom, pri katerih je bilo potrebno precej napornega dela. Ko so ponovi obiskali nekega Mirka Grozaja, ki je bil že večkrat zaprt zaradi vlomov in tatvin, so našli pri njem deset usodakov in ta najdba je seveda zadostov-a, da so ga označili kot vlomilca v založbo šolskih knjig. Ko je videl, da nima drugega izhoda, je Grozaj vlom priznal in izdal svoje padaje. Ko so enega izmed njih aretirali, mu niso povedali vzroka, a prišli na policijo je aretiranc takoj začel govoriti o — revolverjih. Pripovedoval je, da je kaseto zakopal, a ko je po-zneje prišel po njo, jo je našel prazno. Tako sta bila po naključju istočasno po-jasnjena oba vlom.

VSAK LAHKO PREBIJE NEDELJSKI VEČER V PRIJETNI PREDPUSTNI ZABAVI V SOKOLSKEM DOMU V STEPANJI VASI

• »Putnikova potovanja«. Še ta mesec ter v marcu in aprilu priredi društvo »Putnik« razna potovanja v inozemstvo. Prvo potovanje bo v Nici h karnevalskim prireditvam. Odhod udeležencev bo 9. t. m. vrnitev pa 19. t. m. Od 14. do 26. t. m. potovanje v Pariz in bo stala vožnja v 3. razredu 1990 v II. pa 2590 din. Potuje se z osebnimi potnimi listi. Prijave se sprejemajo do 7. t. m. Na industrijsko razsta-vo v Londonu bodo udeleženci, ki se pri-ja-vijo do 16. t. m., odpotovali 18. t. m. vrnilo pa se bodo 7. marca. Vožnja stane v 3. razredu 2290, v 2. pa 2890 din. Izredno po-ceni je izlet v Budimpešto od 14. do 20. t. m. Vožnja v 3. razredu stane 290, v 2. pa 400 din. Udeleženci potujejo s kolektiv-nimi potnimi listi, javijo pa naj se takoj. Za izlet v Leipzig, Prago in na Dunaj od 3. do 14. marca bo poseben vlak. Udele-ženci skupnega izleta bodo obiskali Berlin, Hamburg in Frankfurt. Potuje se s kolektivnimi potnimi listi »In stane vožnja v 3. razredu 900, v 2. pa 1320 din. Najbolj za-nimivo je prvo »Putnikovo« prekomorsko potovanje na svetovno razstavo v New York od 17. aprila do 22. maja. Odhod iz Beograda, Zagreba in Ljubljane bo 17. aprila. 27. aprila bodo izletniki že pri otv-rtvi svetovne razstave iz Amerike v Ev-ro-po bodo odpotovali 6. maja in bodo med potovanjem videli Boston, Azore, Lisbno, Gibraltar, Palermo, Patras, Benetke, 22. maja pa bodo prišli v Trst. Vozili se bo- do z najmodernejšim parnikom. Cene tega potovanja, računane od Rakeka do New Yorka in nazaj do Rakeka, so: 3. razred 10.950 din, turistični razred 14.200 din, 1. razred 21.800 din, aranžma v New Yorku in odličnih hotelih: 3. razred 3100 din, turistični razred 3500 din in 1. razred 4000 din. Potrebni so osebni potni listi. Vsa ob-vestila dobijo zainteresirani v vseh uradih »putnika«, prijave udeležbe pa se spre-je, ma jo do 20. marca.

Varčno

prati se pravi!

perilo zaupati Schichtovemu ter-pentinovemu milu, ki se močno peni, Blaga pena Schichtovega terpentino-vega mila prodre globoko v tkanino in prizanesljivo odstrani vso nesnago,

SCHICHTOVO TERPENTINOVO MILO

pere bleščeče belo!

• Skrivnost umora v zagrebškem pred-mestju. Poročali smo že, da so v zagreb-škem predmestju mladega občinskega uslužbenca Josipa Presekega, ki se je na-meraval drugi dan poročiti, ponoči nezna-ny zločinci prikladali iz stanovanja in po-tem pred hišo ubili. Klancan in pozneje strele je silila Josipova mati in to je vse, kar za enkrat vedo o umoru. Sorodni-ki in znanci umorjenega Presekega dom-nevajo, da je bil umor izvršen iz ljubo-sumnosti in maščevanja. Preseki je bil že prej enkrat zaročen, a je zaročenko za-pustil. Morda je ona nahujala koga pro-ti nezvestemu ljubimcu. Pripovedujejo tu-di, da je dobil Preseki lani, ko je služil vojaške nekje v Južni Srbiji, po pošti za-vojske peciva, ki je bilo zastrupljeno. Ker je bil naslovljenec že odpuščen iz vojaške službe, je prišla pošiljatelj na njegov dom v Zagrebu in neki sorodniki, ki so staro pe-civo pokušali, so preprčani, da je bilo zastrupljeno. To vse pa so domneve in tu-di bližnji zaročenki umorjenega mladeniča se ne da ničesar dokazati.

HERSAN ČAJ

vam bo pomagal, da zopet za-dobite zdravje s pomočjo zdra-vilnih zelišč. Ne bodite so-volnih samemu sebi! Obolenja pri MENI ali BOLEZNI pri MESEČNEM PERILU (menstru-aciji) bo ubil HERSAN (ode-ali vas ovira MAŠČOBA ali vas ovira ŽELTE BILE VITKI? Tedaj uporabljajte HERSAN bolenje! Zakaj bi trpeli na bole-cinah zaradi REVMATIZMA ali PROSTINE (gibala)? Če to ni potrebno? HERSAN čaj dobro ste, ki vam more olajšati mu-ke HERSAN čaj pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in HEMO-ROIDIH (gladi žil). Ali res ne veste, da je HERSAN čaj do-bro sredstvo pri LEDVIC. HERSAN čaj se dobro uporablja brez-karnah. ZAHTEVAJTE brez-plačno BROŠURO in VZOREC pri RADI O S A N A N ZAGREB, pri Dukljaninova ulica 1. Reg. S. br. 19334/38

• Hotelski vodič Jugoslavije. Centrala »Putnika« v Beogradu bo tudi za letošnje sezono izdala izredno važno propagandno publikacijo »Hotelski vodič Jugoslavije«, ki bo vseboval podatke o vseh hotelih in važnih gostinskih podjetjih v naših turi-stičnih krajih. Hotelski vodič izide v obli-ki pregledne in okusne knjižice ter se deli brezplačno vsem turistim in v potoval-nim pisarnam in interesantom v naši državi in v inozemstvu. Ker razpoložila cen-trala »Putnika« te dni vprašalne pole, naj hoteli in gostinski obrati vprašalne pole, skrbno izpolnjen, vrnejo, ker bo le tako mogoče, pravočasno izdati kompletan ho-telski vodič. Izdaja hotelskega vodiča predstavlja za naše hotele in gostinske obrate izredno učinkovito in dragoceno propagando, ki za interese niti zvezana z nikakimi stroški, ker je uvrstitev brez-plačna.

Iz Ljubljane

u— Na jutrišnjem koncertu v proslavo šestdesletnice skladatelja Antona La-jovca se bodo izvajale naslednje skladbe: »Gozdna samoča« za ženski zbor s spre-mlejem velikega orkestra. Tenorist Jo-sip Gostič zapoje nato samospoje: »Svet-la noč«, »Spleene«, »Mesec v izbi«. Sledita dve simfonični skladbi: Andante in Cap-riccio. Obe simfonični skladbi igra oper-ni orkester, pomnožen s člani orkestral-nega društva Glasbene Matice. Nato bo zapel g. Gostič: »Pesem starca, O, da de-ki je dragi moj« in »Ah, tako mi je prešla mladost«. Sklepeo točko slavnost-nega koncerta bo izvajal pevski zbor Glasbene Matice in bo zapel naslednje zbor: »Bolest je kovač«, »Večerna pe-sme«, »Napitnica«, »Kroparje«, »Lani«, »Zeleni Jurje«. Sopran solo v »Zelenem Jurju« bo pela godna Heybalova. Pred začetkom sporeda bo govoril o skladate-lju Antonu Lajevču prof. Marjan Lipov-šek. Klavirsko spremljevanje solista Go-stiča bo prav tako oskrbel prof. Lipovšek. Dirigent orkestra in pevskega zbora rav-natelj Mirko Polič. Koncert bo jutri v ponedeljek ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Občinstvo vabimo, da v velikem številu poseti slavnostni koncert v prosla-vo najodličnejšega reprezentanta sloven-ske glasbe. Prodaja vstopnic v knjigar-ni Glasbene Matice.

u— Orepe Satin-raye za večerne toalete v krasnih barvah meter din 18.75 Manica k. d. Mestni trg 17.

DRUŠTVO SLOVENCEV V BEOGRADU MASKERADO

ki jo priredi v soboto, dne 11. februarja 1939. v prostorih Čehoslovaškega doma, Garašaninova 39. Začetek ob 21. ur. Najlepša in najoriginal-nejša maska bosta nagrajeni. Vstopnina din 15.—, za maske din 10.—. Člani samo v predprodaji, ki se vrši v društvenih prostorih, din 10.—

u— V proslavo 30letnice smrti skladat-eljev bratov dr. Benjamina in dr. Gustava Ipavca priredi pevski zbor Ljubljanskega Zvona 17. t. m. v Filharmoniji spominski koncert. Program izvajajo gđ. Vali Hey-balova, društveni mešani in moški zbor. Koncert bo vodil društveni pevovodja g. Dore Matul.

u— Predavanje o vplivu klime na človeka in kulturo. Pod okriljem Prirodoslov-nega društva bo v torek 7. t. m. predaval o tej stvari univ. docent g. dr. Oskar Re-ya. Vplivom klime je vsak človek stalno in nehoti podvržen. Nanj vplivajo sončni žarki, posebno močan vpliv imajo ultra-vijoletni, ki dajo potemnitev kože, važni so pa tudi za preprečevanje in zdravljenje nekaterih bolezni. Vpliv temperature je različen glede na to, ali je nad 37° C ali pod to številko. Vraga je važen činitelj pri aklimatizaciji belokožcev v tropskih krajih, veter vpliva na izločevanje vode iz telesa in naposled more hitra in velika sprememba zračnega pritiska povzročiti celo smrt. Vse te bioklimatične vplive je sistematično pričela raziskavati šele mo-derna znanost. O njenih zanimivih izsled-kih bo s pomočjo slik poročal predava-telj. Začetek ob 18.15.

u— Zanimivo pedagoško predavanje. V ponedeljek 6. t. m. bo predaval v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi g. dr. Vinko Brumen o »Vzgoji odraslih na An-gliškem«. Predavatelj je vse lansko leto študiral v Angliji, kjer se je posvetil stu-diju tamkajšnje vzgoje. — Predavanje bo ob 6. zvečer. Vse, ki se zanimajo, vjdno vabimo. Vstopnine ni.

u— Socialno ekonomski inštitut v Ljub-ljani priredi v četrtek, 9. t. m. ob 20 ur v dvorani Delavske zbornice predavanje g. Filipa Uratnika, glavnega tajnika Del-zbornice, o temi: »Letni prirastek prebi-valstva v Sloveniji in Jugoslaviji in nje-gova porazdelitev na podneje poklice«. Člani in prijatelji inštituta vabljani.

u— Teden roditeljskih večerov priredi za Bežigradom državna poskusna ljudska šola. V okviru tega tedna se bodo vršila vsak večer ob 8. v šolski telovadnici pe-dagoška predavanja. Otvoritev in prvo predavanje bo v ponedeljek 6. t. m. Preda-vaj bo dr. J. Logar, šolski zdravnik »Zdrav-stveno stanje naše mladine«. Stareše vjdno vabimo, da se predavanju v čim več-jem številu udeležijo. Vstopnine ni.

u— Osnutki za spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. so na ogled še do vstete nedelje 5. t. m. Vstopnina 3 din.

u— Podružnica SVD Šiška. V torek 7. t. m. bo predaval Kregar Jože iz Ježice o gladijolah. Predavanje bo v 1. nadstrop, ju deske ljudske šole, Gasliška c. 17. Ob tej priliki namerava podružnični odbor ustanoviti vrtnarski odsek za uspešnejši povdov domaćih vrtov našega okoliša. Vabljani so vsi člani in ljubitelji lepih vrtov k sodelovanju.

Grobnice in spomenike

Vam v zimskem času izvrši po globoko znižanih cenah

Kamnosečno ktparsko podjetje

FRANJO KUNOVAR

pokopališče Sv. Križ, Ljubljana. — Tel. 49-09.

DANES ob 19. uri v Narodnem domu ZAKLJUČEK „VINSKEGA SEJMA“

Znižane cene. — Brez vstopnine.

u— Sentjakobsko gledališče ponovi dan-es ob 15.15 Haškovo satiro na vojno »Dobri voljak švejk«. V vrstah težkih ko-medij in lahkih burk pomeni Haškovo delo nekaj oddih. Ta srednja pot med obema je zagotovila »švejk« triumfalni uspeh povsod, kjer so ga uprizorjali. Ta uspeh tudi na sentjakobskem odru ni iz-ostal. Nabavite si vstopnice v predprodaji. — Za danes zvečer napovedana pro-dava česke komedije »Peč« odpade za-radi nenadne obolenosti g. Petraka.

u— Od Zveze šoferjev dravske banovine, Ker se vrši na srednji tehnični šoli vsak to, rek in četrtke tečaj za avtomobanike in je več odbornikov zveze šoferjev na tem te-čaju, se vrši njih redna seja na že dolo-čen dan t. j. prvi torek v mesecu (7. II.) ob 9. zvečer po končanem predavanju.

u— Družabni večer združenja zel. urad-nikov bo drevi ob 19. v dvorani hotela »Metropole«. Vabljani prijatelji in znanci. Proslava se vrši za 30. obletnico obstoja združenja.

u— Lufkovni oder Sokola I. na Taboru vprizori danes, 5. t. m. ob pol 16. lepo, znano igr »Janko in Metka«. Je prav srčkana tridejanka. Prodaja vstopnic isto-tam od 11. do 12. ure. Do 12. ure lahko tudi telefoniko. Igra »Jurčkov orkester«.

ROMAN KOROŠKEGA PROSTOVOLJCA

Doživljaji v borbah za našo zemljo in v ujetništvu

V teh mesecih prebiramo po časnikih in revijah dogodke, ki so se odigrali pred 20 leti, v času našega narodnega vstajenja.

Dragoceni spomini na dobo, ko smo vstajali, bi napolnili jubilejne zbirke, ki naj bi nas vedno in znova bodrile k pravi slovenski narodni zavesti, posebno pa našo dorasčajočo mladino, da bi znala ceniti ono, za kar so se njih očetje in dedje borili, ter končno zmagali. Čim več takih, morda na videz manj pomembnih dogodkov, ki zbudijo v mladem bitju občudovanje in v njegovi duši spontano ljubezen do naše lepe zemlje, še bolj pa do priporočene svobode po tisoletni sužnosti. Mladoraj naj bi se tako pripravil za vsa poznejša eventualna presenečenja, da bi jih znal v slogi in moči tudi vsikdar preprečiti.

Mnogo takih spominov je iz časov našega pohoda na Koroško. Na Treh kraljev dan je preteklo dvajset let, ko smo po prvih bojih v Rožni dolini romali v avstrijsko ujetništvo, tja preko Vrbe in Celovca v Breže.

PROSTOVOLJCI ODHAJAJO

Zadnje dneve novembra 1918 smo se zbirali prostovoljci v šempetrski kasarni v Ljubljani, da odrinemo na Koroško. V nekaj dneh je bil formiran bataljon vojakov, čigar poveljstvo je prevzel kapetan Miroslav Martinič. Neke noči v začetku decembra nas je vlak potegnil preko Gorenjske skozi predor na ono stran karavanskega zidu, kjer se je glasila in se še glasila naša govorica. V meglenem jutru smo pogledali po razprostirajoči se dolini in po svezem snegu tiho korakali s postaje Podrošice v St. Jakob, le ena četa z nadporočnikom Iv. Prezeljem je odrinila naprej v Žiljsko dolino in jo zasedla. Ustavila se je v Podkloštru.

Naš glavni stan je bil v St. Jakobu v Rožu, ki je bil večidel slovenski, saj je bila tu že pred vojno slovenska »Narodna šola« s poukom v materinščini. V krasnem dvonadstropnem poslopju je bila tudi gospodinjstva šola. Poslopje je bilo lasti slovenskega šolskega društva, ki je imelo še eno tako poslopje pri Velikovu.

Našega prihoda so se posebno veselili otondi Slovenci, pa tudi maloštevilni Nemci so se spočetka vdači v novi položaj, saj so celo prebivalci Celovca in Beljaka pričakovali, da zasedejo ti mesti Jugoslovani.

Naše patrulje so takoj prve dneve obhale vse bližnje in daljne kraje, stopile v zvezo z narodnimi stražami in našimi upravnimi obsestri. Ponoči so naše čete pojačale stražo na prehodih čez Dravo. Vsi smo živeli v negotovosti z dneva v dan, učili se eksercirati po novi jugoslovanski komandi, patruljirati itd. Medtem pa so naši nasprotniki onstran Drave ocenili našo šiblost za tako obsežno ozemlje, ter začeli razvijati agitacijo za »Koroško Korošcem«. S tem geslom so tihi agitatorji pridobili tudi marsikoga s slovenskega ozemlja, da se je pridružil bojevnemu »Koroškemu Koroščem«. Pa je tudi nekaj brezposelnih slovenskih vojakov odšlo na tihem tja preko Drave, ker so bili tam bolj plaščani. V kratkem času so Avstrijci zbrali vojske, brezposelne po večjih mestih, posebno iz Graeca in Dunaja, ter osvojili Volkswehr, ki je bil pripravljen, da nas počene preko Karavank. Narodni renegat smo se rasi grehali, saj so šteli samo še dneve, ko bodo oni udarili preko Drave. Slovenci so bili zbežani in izpravevali, kaj bo z njimi. Bodrili in tolažili smo jih, da nam je severna meja po Wilsonovih točkah zagotovljena in po izjavah naših delegatov bo prišla sleherni vas s slovenskimi prebivalci pod Jugoslavijo. To je takrat zadostovalo in mi vsi smo bili prepričani, da se lahko zanesemo na to sveto obljubo in pravico.

Vsako tretjo noč sem prišel na vrsto, da pojačam stražo na mostu v Rožku, kamor sem odšel s 30 vojakov in 2 strojnicama. Marsikateri nemcu me je pogledal po strani in me spoznal samo po »Der schwarze Leutnant« iz raznih hšnih preiskav po vojnem orožju.

NA BRANIKU

Takoj po nastopu novega leta 1919 so prihajala k nam poročila, da se onstran Drave zbirajo Avstrijci, ki bodo napadli naše straže in nas poglani preko Karavank. 5. januar, meglen in pusti dan, pokrajina pokrita z debelo snežno odejo, ki se je zaradi južnega vremena omehčala,

nam je prinesel novih presenečenj. Po ranih je rosilo. Popoldne dobimo v glavnem stanu sporočilo, da je Volkswehr vdrla v Žiljsko dolino in v Podkloštru zajela našo četo. Volkswehrovci niso priznali niti vojnemu kuratu Rudolfu Potocniku, ki je takoj po opravljeni službi božji moral z njimi v ujetništvo. Tudi ta možak niske jim je bil nevaren.

Koroški rojak nadporočnik Ludvik Primožič je isti dan na svojem inspekcijskem obhodu prišel tudi Avstrijcem v roke, ki so ga odvedli, ne da bi mi mogli zvedeti kakke podrobnosti. Zvedeli smo samo, da Volkswehr prodira vzdolž železniške proge Beljak-Podrošica proti St. Jakobu in po desnem bregu Drave proti Rožku.

Pod večer sem dobil od komandanta nalog, da pojačam stražo na mostu v Rožku. Misleč, da bom dobil, kakor običajno 30 vojakov in 2 strojniški puški — pripravljen in za silo opremljen za vsak boj — mi je na mojo žalost določil komandant samo tri vojske z utemeljitvijo, da mora imeti vse sile zbrane za brambo karavanskega predora, ali bolje rečeno, izhoda na Koroško. Prosil sem ga, da mi jih dodeli nekaj več, ker bo s tem pilim številom vojakov vsak boj zamen in nas bodo vse z lahkoto potolkli. »Največ tri vojske in morate stražiti most do zadnjega!« tako se je glasilo njegovo povelje. Poslovil sem se od tovarišev oficirjev in odrinil v mraku po mehkem južnem snegu proti Rožku. Med potjo smo skušali peti naše vojske popevke, a ni šlo. Posebno kaplar, doma nekje iz Bele Krajine, je bil proti svoji navadi zelo molčeč in tihi, obdan s temnimi slutnjami. To njegovo malodušnost je še povečalo, ko je pred Sv. Petrom, vasjo nedaleč od Sv. Jakoba, prečkala našo pot črna mačka. Takrat se ni mislilo, da bo moral dati svoje mlado življenje čez dobrih šest ur domovini na oltar.

Med potjo smo se pogovorili o vseh možnostih bojev na mostu ali v neposredni bližini in vsak od nas je vedel, kaj mu je storiti v raznih situacijah. Tik pred Rožkom nam pride nasproti možak, ki nam v vsej naglici pove, da avstrijska konjenica prodira po desnem bregu Drave proti Rožku. Naše naloge to sporočilo ni spreminilo, ker smo morali stražiti most čez Dravo. Slenili smo, da bomo ostali na mostu do treh zjutraj, nakar se bomo pomaknili nazaj do križišča cest in tam počakali nasprotnika. Od tu se po bojih lahko tudi umaknemo h glavnim trupom in prinesemo točna sporočila, ki bi bila važna za nadaljnje operacije.

Na mostu smo ukrenili vse potrebno in se podali na patruljo proti vasi šmartno ob Dravi, kjer je bil za prevoz čez Dravo brod. Slutili smo, da bodo avstrijske čete skušale prepeljati gotov del svojih vojakov čez Dravo, ki bi nam prišli na most za hrbet. Tako se je tudi zgodilo, le da jih mi nismo zasledili. Volkswehrovci so se prepejajali v dveh čolnih čez Dravo. En čoln pa je sredi struge izgubil z vojakov vred v mrzle valove, ker je zaradi prevelike teže voda vdrla v čoln skozi stranske odprtine, ki so jih napravili strelji naših pušk, ko je naša patrulja en dan poprej streljala čez Dravo v čolne. Avstrijci so obdoližili brodnika. Slovenca Habernika, da je namenoma poškoval čoln in so ga drugi dan pri kosilu za mizo brez besede ustrelili.

V UJETNIŠTVU

Ob eni ponoči smo se vrnili s patrulje in se vsedli v sobi za stražo tik mostu. Nenadno je počil zunan strel in posvetila raketa, znak za pričetek boja in za one vojske preko Drave, kjer jih je bilo pripravljenih preko tri sto, da udarajo čez most. V trenutku je eksplodirala ročna bomba med železjem na oknu in raztrgala vojaka narodne straže, domo nekje na V. pavskem. Na moj klic »Fantej, ven!« sem pograbil poleg sebe naslonjeno karabinko in skočil do prednjih vežnih vrat ter vrzel med nasprotnike ročno bomb. Nato skok skozi zadnja vrata, nekaj strelcev proti avstrijski gruči in zbežal sem po cesti, ker sem vedel, da bo boj zamen proti toliki premoči, ki se je »šurra« klic zapodila preko mostu. Namen sem imel sedaj le ta, da obvestim glavno trupo v St. Jakobu o nastalem položaju in gibanju nasprotnikov. Ni mi bila sreča mila! Po nekotnih korakih sem bil že v rokah avstrijskega oficirja in v podoficirja, ki sta mi odvzela karabinko z nasanim bajonetom in vprašala, kje so drugi. Hitro sem povedal, da je šola polna in to ju je spravilo s tira, da

sta začela begati in klicati na pomoč. To zmedo sem hitro porabil ter jo potegnul za šolo in cerkvijo preko zasneženega polja k cesti, ki pelje proti St. Jakobu. Bil sem zopet svoboden. Videl sem le toliko, kako se je pri šolskih vratih pokazal stari nadučitelj v spodnjih hlačah in jih prepričeval, da ni v šoli nobenega Jugoslavana.

Med begom čez polje sem prišel na cesto, se malo oddahnil ter naredil nekaj korakov, ko so me ustavili trije vojaki — mornarji. Zopet sem bil v kletki. V trenutku je bil storjen sklep: vse tri postreliti in se zopet osvoboditi! Pod kratkim vojaškim kožuhom sem imel skrito vojaško pištolo, svojo zvesto spremljevalko iz boje iz Tirol. Jedva storjen sklep, že se izza zidu prikažejo še štirje vojaki — odvedejo me za visoki zid Lichtensteinevega zverinjaka in me začnejo izpraševati v nemščini. Na njihova vprašanja jim nisem hotel odgovarjati, češ »ne razumem«, zato sem jih pa dobro razumel, kaj so se med seboj pomenkovali. Plaho sem se oziral po sedmorici in premišljeval, ali bi bilo tvegati sedem nabojev za sedem ljudi in se zopet osvoboditi. V tistem hipu me je spreletelo stotine raznih misli — videl sem pred seboj samo gorje, trpljenje, ki se bo začelo. Zdelo se mi je, da nisem vreden, da me nosi slovenska zemlja — kot strahopetec, osramočen sem stal tu nevredeč imena — vojaka, ki se je prostovoljno javil braniti domovino. V naslednjem trenutku me je eden izmed njih vprašal v slovenščini, kje je komandant straže. »To sem pa jaz!« sem mu odgovoril. »Aaa, du bist der schwarze Leutnant!« (Aaa, ti si tisti črni poročnik!), je siknil nekdo od navzočih. Preiskali so me temeljito, odvzeli še dve ročni bombi, poštolo, naboje — govoril med seboj v nemščini: »Ta je pa oborožen kot komita!« Prijela sta me dva vojaka pod pazduho in sta me odvedla z besedami: »Zdaj nam pa ne uideš!« Privedla sta me pred njihovega komandanta stolnika Egelseherja, ki je bil res pravi gentleman. Ta me povpraša, od kod sem, kaj sem in kje sem služil v Avstriji. Dal sem mu kratke odgovore v nemščini v začudenje mojima spremljevalcema, pred katerima nisem malo preje ničesar razumel. Naročil je spremljevalcem, da mi ne store nič hudega. Malo sem se oddahnil in počasi s povešeno glavo stopal med spremljevalcema proti prvemu prizorišču bojev na mostu, z eno samo mislijo: »Kako zopet pobegniti in se osvoboditi!«

Privredil so me v sobo pri mostu, kjer smo bili pred dobro uro še svobodni gospodarji. Tu se mi je nudil strahoten prizor. Moj kaplar, ki je šel z menoj z nekako slabo slutnjo, je moral izdihniti svojo dušo daleč od svoje rodne belokrajnske zemlje — zadet od avstrijske krogle ravno pod srce v trenutku napada, ko je skočil na moj klic »fantej, ven!« z velike kmečke peči. Nudil so mu sicer prvo pomoč, a bilo je zaman. Trudno je odprl zadnjakrat svoje modre oči, me pogledal in izdihnil. Zdelo se mi je, kot bi me čakal, da se poslovi od svojega poveljnika in mu sporoči zadnjo željo — a ni bilo več besede, običajna mu je v grlu. Na drugem kraju je v smrtnem boju vzdihoval oni Vipavčan, težko poškoval od bombe, ki se je razpočila na oknu. V kotu pa je ležal volkswehrovec, težko ranjen od bombe, ki sem jo v boju zagnal skozi prednja hišna vrata med avstrijske vojske. Molče s solzami v očeh sem se moral posloviti od junakov, ki so prvi prelili kri v Rožni dolini za ljubljeno domovino. Spremljevalca sta me odvedla čez most, ki je bil dobro stražen od volkswehrovcev, na onstran, kjer so bili že zbrani moji vojaki — razoroženi in zastraženi. Spogledali smo se in v vseh nas je tiela ena misel — svoboda! Most je zastražen, a preko Drave je nemogoče! Udalil smo se v usodo in nastopili pot proti Vrbi, kjer so nas zaprli v tamkajšnjo ljudsko šolo, da počakamo na jutranje vlake. Mokri in premraženi smo premišljevali vsak svoje, toda vsi eno in isto — domovina. Kam nas bodo poslali in kaj bodo storili z nami?

Z jutranjim vlakom so odpeljali mostvo proti Beljaku, a mene proti Celovcu. Z istim vlakom so tudi pripeljali oficirje, ki so jih ujeli v Podkloštru. S kolodvora so »odvedli« v Jezuitsko kasarno, kjer se popsal naše podatke, nas zaprl v najvišje nadstropje in nas zastražil. Prvo gorje smo že občutili tu od obolelega poročnika P., menda komandanta kasarne. Preko dneva nam je privoščil le škodljivo kavo. Zvečer so nas odvedli na kolodvor in nas

ma, ki jih je izzvalo nevzdržno sistematično prodiranje Rusije proti Rumenu morju, so Japonci 6. februarja 1904 prekinili diplomatske odnose z Rusijo. Japonci strategični načrt je določal ofenzivo na vsej črti. Zasnovan je bil na takojšnji zasedbi polotoka Koreje, ki leži nasproti Japonciji, kakor nabit revolver. Sporedno z izkrcanjem Japoncih čet je bilo predvideno tudi izkrcanje japonske vojske v Mandžuriji, ki je imela nalogo takoj potolči tamkaj nastaneno rusko vojsko, preden bi dobila ojačanja iz Evrope po takrat jedva dograjeni sibirski magistrali. Izvedba tega drznega ofenzivnega načrta je bila mogoča samo z zavarovanjem morske poti preko Rumenege morja. Zato je bilo treba takoj in za vsako ceno uničiti rusko vojno mornarico, zasidrano v ruskem pomorskem oporišču Port Arturju.

Razmerje sil je bilo pred izbruhom sovražnosti na morju sledeče: Rusija 7 bojnih ladij, 1 oklopna križarka, 6 križark, 16 torpedovk in 8 torpednih rušilcev; Japonci 6 bojnih ladij, 6 oklopnih križark, 6 lahkih križark, 28 torpedovk in 20 rušilcev. Po razmerju sil med obema brodovljema niso mogli Japonci tvegati odločilne bitke na odprtem morju. Zato so sklenili napasti rusko eskadro že pred napovedjo vojne s torpedovkami in jo tako kolikor mogoče oslabil, da bi bila nesposobna za akcijo proti japonskim vojaškim transportom na mandžursko in korejsko obalo.

Čim je bila Japonska prekinila diplomatske odnose z Rusijo 6. februarja 1904, že je odplula japonska vojna mornarica iz svoje baze v Sasebi ter hitela proti Port Arturju. Rusi so bili prepričani, da Japonci samo bluffirajo in da ne mislijo resno na kako vojno Ruska vlada še posebej naročila poveljniku ruske eskadre v Port Arturju, naj ne ukrene nobenih mer, ki bi se mogle tolačiti kot pri-

Vaše OČI Vam bodo povedale

če jih boste pogledali po uporabi novega, nerastopljivega ARCANILA. ARCANIL je moderan izdelek in ima vse prednosti, ki ste jih doslej pogrešali. Ne lepi se in ne dela trepalnic krhkih, ker ni v njem na mila ne kakšne druge kavstične snovi; ne teče ter kljubuje solzam in potenju, ker je nerastopljiv; poživlja poganjanje trepalnic; žilvino oči, ki mu je dodano, hrani korenine in pospejuje rast trepalnic, ki se zaradi tega podaljšajo na več milimetrov. ARCANIL se prodaja povod v devetih prekrasnih barvnih odtenkih in v posebni kvaliteti. »ARCANIL-SANCOLOR«, ki polepša trepalnice, ne da bi jih pobarval. Veliki model stane 36 dinarjev, vložek 25 din in reklamni zavitek 13 din. Poskusite ga tudi vi in dobro si zapomnite: Za VASE TREPALNICE. ARCANIL. Zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, oddelek D-II, Zagreb, Jelacicev trg št. 1. Uspeh je zajamčen.

odpeljali s vlakom v neznan smer. Po večurni vožnji smo dospeli v Breže (Friesach). Od tu so nas odvedli v mravno poslopje, kjer je bila določena posebna soba za ujetne jugoslovanske oficirje. V nekaj dneh se nas je zbralo 13, ki smo čakali na našo nadaljnjo usodo.

Med tem časom pa je divjal še boj pri Podroščici — boj za karavanski izhod na Koroško, katerega so junaki branili Martiničeve čete. Mnogo mesecev so vztra-

jale v zakajenem predoru. Potrila jih je razširjena vest, da so nas volkswehrovci potolkli in postrelili, zato je bilo potem smidenje prijetnejše.

Pot v ujetništvo, to je bila najtežja pot v mojem življenju. Zdelo se mi je, da zapuščam vse, kar mi je najdražje na tem svetu — kakor da umiram — pred očmi je lebdele le ena beseda, ena misel — domovina — svoboda.

Ivo Pečnik-Skomerjanski

Zgled plemenite požrtvovalnosti so v kritičnih tednih podale sestre RK v Plzinu

V najtežjih dneh, ki jih je čedil narod preživljal minulo jesen, v času, ko je ušla vera v plemenitost, v resnico, v red in postenost, ko je vsakdo nosil v sebi nebroj lastnih skrbi in težav, je bilo najti med čedim narodom dovolj žena, ki so se žrtvovale za lajšanje gorja najbednejšim med bednimi, prezirajoč pri tem lastno gorje.

Bile so to prostovoljne sestre češkega Rdečega križa. Za zgled velja postaviti plzenski odbor Rdečega križa, ki je štel v kritičnih dneh ob koncu septembra že 412 sester. Združevale je sestre vseh stanov in slojev, sestre s akademsko obrazbo kakor delavke in gospodinje, uradnice, trgovske pomočnice in diakonije, ki so med pripravo za izpite še vedno našle nekaj časa, da so ga žrtvovale onim, ki so bili prepotrební sočutja in usmiljenja.

Pred mobilizacijo češke vojske v septembrskih dneh, ko je prepotovalo Plzen na tisoče beguncev iz obmejnih krajev, so čakale sestre, »premljene« s znaki Rdečega križa, na kolodvorih na vsak vlak. Res, kar težko si je predstavljati požrtvovalnost teh sester, ki so v popolni temi, neterokrat tudi po polnoči korčile čez številne tise plzenskega kolodvora z zastro žepno baterijsko svetilko, nudeče pomoč preplašencem, pa tudi do smrti onemoglim beguncem ter izgubljenim, objokanim in gladujočim otrokom. V neposredni bližini je zatemnjena, puhačoka lokomotiva ogrožala njihovo lastno življenje, a sestre so prezirale vsako nevarnost.

Plemenito službo je opravljalo skozi šest tednov menjaje se 64 prostovoljnih sester. V kolodvorski oškrbovalnici pod vodstvom zdravnika in diplomirane sestre je vršilo oškrbovalno službo 12 sester. V sedmih mesnih oškrbovalnicah je stalo v pripravljenosti 95 sester, po večini mater, ki se zaradi otrok niso mogle za del časa odstraniti z doma. V plzenski vojni »krožni bolnici« je opravljalo permanentno službo 37 dobrovoljnih sester in to v lohi od 27. avgusta do 18. septembra. Sestre prav rade nudijo vpogled v pismena priznanja in pohvale, katere so si prislužile od sicer zelo strogh vojaških zdravnikov. V 12 sobanah te bolnice je vršilo zdrav-

stveni nadzor nad ubežniki iz sudetskikh pokrajin 122 sester. Pa tudi dobrodelni koncert je bil prirejen po plzenskem odboru, da se zagotovijo potrebna sredstva. Odbor je organiziral dobrodelni koncert pod vodstvom učitelje giaslene šole in ob sodelovanju nadarjenih učencev te šole. Mladi umetniki te šole so imeli razprodano dvorano Meščanske besede. Posetniki koncerta, ki je bil prvi v pozni jesenski sezoni, pa so se navzili po dolgem času zvokov res prave umetniške glasbe. Sestre — organizatorke pa so po koncertu radostnih lic preševale čisti dobiček 2000 Kč. Slednjic pa so se čedil begunci iz obmejnih krajev lahko tolažili, da jim bo s tem denarjem vsaj delno olajšano gorje, ki jim ga je prizadejala usoda septembrskih dni.

Dominsvetovemu

Damokleju

Bog Hvil Servus, arčh Dominsvetovi Pazljivo čitaj, kar mi gre s peresa, samo preveč te, ljubček, jeza stresa, a ta je — če ne več še — smrti počev.

Od same zlobe, brate, ni sonetov! Še več zahtev postavila nebesa satiri so. Pa lotiš se nečesa, kar naj rodi še težjih ti zapletov.

Vprašuješ me: kam sem možgane dal? Iskal, doglal, da ti jih nis' ukal, ne s rečko dobil, ne podedoval.

Pod to uboštvo — Damoklejev meč??? To tudi tvojim bravcem bo preved. Podpiši: Metla! Druzo vrzi preč!

FRANCE FORŠOU

Strah

Jernejec prihiiti razburjen k zdravniku. »Gospod doktor! Gospod doktor!« »Kaj pa je?«

»Ali mi niste prepovedali vsako kapljico alkohola?«

»Da, res je!«

»Danes sem v sanjah popil dva litra. Ali mislite, da mi bo kaj škodilo?«

Napad japonskih torpedovk

Spomini na pričetek rusko-japonske vojne

V sredo ponoči bo minilo 35 let, odkar se je pričela brez napovedi rusko-japonska vojna z napadom japonskih torpedovk na nič hudega slutečo rusko vojno mornarico, zasidrano pred Port Arturjem. S tem napadom pa so si pridobile torpedovke v pomorski vojni strategiji mesto, ki jim pritiče še danes.

Prvič se je pojavila misel zgraditve torpedovk v ameriški državljanski vojni. Takrat se je spomnil neki inženjer na uporabo min v krimski vojni in izdelal načrt za ladjico, ki bi pripeljala mino do samega sovražnega broda in jo spravila neposredno ob njegovem boku do eksplozije. Na ta način nošene mine so nazivali Američani »torpedo«. Prvi napad s »torpedom« je bil izvršen ponoči 5. oktobra 1863 na neko ameriško oklopnico. »Torpedo« je pri napadu eksplodiral vendar pa ni napravil posebne škode, ker je bil preslab.

V sedemdesetem letu preteklega stoletja so bili izdelani prvi avtomatični torpedo. Prvič so ga uporabili Angleži leta 1877 pri napadu na peruansko oklopnico »Huascar«. Napad je bil brez uspeha, ker je bil torpedo predaleč izstreljen in je na poti do cilja utonil.

Po iznajdbi avtomatskega torpeda so pričeli graditi posebne ladje za napade z njimi. Krstili so jih s »torpedovkami«. Prve torpedovke so imele po 50 ton in so streljale s torpedi, ki so avtomatično pluli proti cilju, oddaljenemu do 600 m. Pozneje so pričeli graditi »torpedne topničarke«, ki so imele do 700 ton. Prvi napad z večjim številom torpedovk so izvršili Japonci v japonsko kitajski vojni in sicer v noči od 3. na 4. februar leta 1905. Pri napa-

du na kitajske oklopnice, ki so bile zasidrane pred lukso Waihaiwai je sodelovalo 10 japonskih torpedovk. Do strela so prišle samo štiri Ostale so nasledle na plitvino, ali pa so se ponoči v splošni zmešnjavi toliko poškovala, da so bile za boj nesposobne. Dve sta se celo potopili. Spuščeni je bilo vsega osem torpedovk, ki so plivali že do 1000 m daleč. Zadel je samo eden in neznatno poškoval eno od kitajskih oklopnih. Zaradi mraza so v nekaterih lansirnih cevah torpedi sploh zamrzli in jih ni bilo mogoče lansirati. Naslednjo noč so imele japonske torpedovke več sreče. Od 10 torpedovk se je prhitlo večino do kitajskih oklopnih 5. Lansirale so 7 torpedovk, ki so vsi zadeli. Preteklo je nekaj ur in kitajsko mornarico je zagnilo morje.

Po izkušnjah v japonsko-kitajski vojni so pričele graditi vse države torpedovke in izpopolnjevati torpeda. Pričetkom našega stoletja so tudi že uvedli tip takozvanih torpednih rušilcev, velikih torpedovk, ki so primerne za operacije na odprtem morju in po svoji brzini ter jakosti oborožene najbolj za boj proti navadnim torpedovkam. Ob izbruhu rusko-japonske vojne sta imeli že obe mornarici v svojem sestavu torpedovke in torpedne rušilce. Japonske torpedovke so bile večje, bolj oborožene in naglejše od ruskih. Torpedi so bili v tej dobi že tako izpopolnjeni, da so dosegli cilj na daljavo do 3000 m.

Japonci so polagali na svoje torpedovke velike nade. Odlčili so jim pri izvajanju svojega strategičnega načrta v ruskem spopadu naravnost usodno vlogo. Po diplomatskih spopadih med obema država-

ma, ki jih je izzvalo nevzdržno sistematično prodiranje Rusije proti Rumenu morju, so Japonci 6. februarja 1904 prekinili diplomatske odnose z Rusijo. Japonci strategični načrt je določal ofenzivo na vsej črti. Zasnovan je bil na takojšnji zasedbi polotoka Koreje, ki leži nasproti Japonciji, kakor nabit revolver. Sporedno z izkrcanjem Japoncih čet je bilo predvideno tudi izkrcanje japonske vojske v Mandžuriji, ki je imela nalogo takoj potolči tamkaj nastaneno rusko vojsko, preden bi dobila ojačanja iz Evrope po takrat jedva dograjeni sibirski magistrali. Izvedba tega drznega ofenzivnega načrta je bila mogoča samo z zavarovanjem morske poti preko Rumenege morja. Zato je bilo treba takoj in za vsako ceno uničiti rusko vojno mornarico, zasidrano v ruskem pomorskem oporišču Port Arturju.

Razmerje sil je bilo pred izbruhom sovražnosti na morju sledeče: Rusija 7 bojnih ladij, 1 oklopna križarka, 6 križark, 16 torpedovk in 8 torpednih rušilcev; Japonci 6 bojnih ladij, 6 oklopnih križark, 6 lahkih križark, 28 torpedovk in 20 rušilcev. Po razmerju sil med obema brodovljema niso mogli Japonci tvegati odločilne bitke na odprtem morju. Zato so sklenili napasti rusko eskadro že pred napovedjo vojne s torpedovkami in jo tako kolikor mogoče oslabil, da bi bila nesposobna za akcijo proti japonskim vojaškim transportom na mandžursko in korejsko obalo.

Čim je bila Japonska prekinila diplomatske odnose z Rusijo 6. februarja 1904, že je odplula japonska vojna mornarica iz svoje baze v Sasebi ter hitela proti Port Arturju. Rusi so bili prepričani, da Japonci samo bluffirajo in da ne mislijo resno na kako vojno Ruska vlada še posebej naročila poveljniku ruske eskadre v Port Arturju, naj ne ukrene nobenih mer, ki bi se mogle tolačiti kot pri-

pravljanje na vojno. Ruska eskadra je zato mirno sedela na svojem sidrišču pred Port Arturjem. Večina častnikov je bila v mestu na nekem elitnem plesu. Ladje so bile vse razsvetljene in brez mrež proti torpedom. Topovi na utrdbah v okolici Port Arturja, ki so obvladovali dohod do luke in do sidrišča ruske mornarice, so bili delno demontirani, delno pa konsevriani zaradi ostre zime. Edina mera, ki jo je odredil ruski admiral, je bila naročilo dvema rušilcema, naj križarita kakih 20 milj od obale in motrita obzorje. V primeru, da bi se pojavili Japonci, ne smeta streljati, nego se morata s polno paro vrniti v luko in javiti prihod Japoncev. Poleg tega je naročil admiral še dve-ma bojnama ladjama, da zdaj pa zdaj osvetlita okolico sidrišča s svojimi reflektorji.

Japonci so se približali Port Arturju v noči od 8. na 9. februar 1904. Noč je bila temna in oblačna. Ob 22.30 sta opazila ruska rušilca prihajati neznane torpedovke in rušilce. Sprva sta mislila, da so ruski. Pozneje sta se prepričala, da so japonski. Zaradi prepovedi streljanja pa jih nista sprejela z ognjem, s katerim bi opozorila zasidrano rusko mornarico na prihajajočo nevarnost, nego sta naglo zaobrnila in s polno paro udarila proti luki. Japonci so takoj ugasnili vse luči in se prav tako spustili s polno paro proti ruski eskadri. Ker so imeli hitrejša rušilca, so dopeljeli pred zasidrano rusko brodovje pri kor nevarnost oznanjujoča ruska rušilca. Sreča je hotela, da so bili Japonci hudo nevzorni in da je nastal med njimi na vožnji v temi proti Port Arturju velik nered. Dva rušilca sta celo trčila drug v drugega in se hudo poškovala. Ostali na so zapustili svoje formacije in drveli proti Rusom vsak na svoj račun.

Prvi japonski rušilec je dospel na razdaljo kakih 700 m pred vdrane ruske

oklopnice nekaj minut po polnoči. Rusi so opazili prihajajoče rušilce. Bili pa so prepričani, da so domači. Zavedli so se šele, je prvi japonski torpedo zadel oklopnico »Cesarjevič«. Pričeli so streljati proti japonskim napadalcem, ki pa so se brez izgub umaknili.

Japonci so lansirali pri napadu 18 torpedov. Zadeli so samo trije in poškovali dve bojni ladji in 1 križarko. Z uspehom so bili Japonci lahko zadovoljni. Vsa časno so oslabil udarno moč ruske mornarice toliko, da so brez posebnega tveganja lahko pričeli takoj s prevozom svojih čet na mandžursko in korejsko obalo.

V toku nadaljnjih pomorskih operacij v borbi med japonsko in rusko mornarico so imele torpedovke in torpedni rušilci še pomembno vlogo. Japonci so pričeli z množstveno uporabo torpednih edinic, pri katerih je bilo udeleženo do 50 torpedovk in rušilcev. Posebno krvav je bil spopad med ruskimi in japonskimi rušilci 9. marca 1904, ko so trčili skupaj 4 ruski in 4 japonski rušilci. V tej borbi so se približali sovražniki do 50 metrov ter so se mornarji obstrlevali med seboj s karabinkami. Primer, ki je poleg spopada med angleškimi in nemškimi torpedovkami 1. 1914 v Kanalskem prelivu edinstven v zgodovini modernih vojnih mornaric.

Po rusko-japonski vojni so vse države z vojnimi mornaricami posvetile še posebno pozornost tej vrsti pomorskega orožja. V ladjedelnicah so gradili vedno večje torpedovke in rušilce. Pred svetovno vojno so imeli

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

L. D. — R. Upokojeni učitelj ste. Vaša žena je lastnica malega posestva. Pri hiši imate dekle in hlapca. Dekle skrbi za svinj, obdeluje vrt in polje, dočim opravila kuhinjske posle po večini Vaša žena. Na oboju ste videli razglas finanč. ministra, ki velja, da se morajo za vsa služnina davki davčne karte. Ta razglas pa nič ne pove, da bi bil kmet ali posestnik pri tem izvet. Vi ste mnenja, da Vam takšnih kart za dekle in hlapca ni treba. Ali imate prav? — Pojasnilo na Vaše vprašanje Vam da v glavnem naš odgovor pod šifro J. Z. — Lj. v št. 25 našega dnevnika z dne 29. I. t. l. Po točki 2. čl. 90. zak. o služben-skega davka preračunajo dohodki kmetijskih delavcev pri kmetijskem delu. Zato smo mnenja, da bi Vam za dekle in hlapca ne bilo treba nabaviti davčnih kart. Vsi kontrolni organi morda niso našega mnenja, vsled česar je mogoče, da boste imeli, kar si niste pravočasno prestrelili davčnih kart, sitnosti in stroške. Uviden šef davčne uprave pa bo po ugotovitvi dejanskega stanja uvidel nesmiselnost ovadbe kontrolnega organa in položiti ovadbo, s čimer se na zakonsko določbo — k. sp. sm. Podrobnejše pojasnila Vam ne moremo dati in nam tudi ni znano, da bi prejele davčne uprave glede tega, samo na sebi važnega vprašanja od fin. ministrstva ali direktorja kakšna posebna navodila.

I. R. — K. Po očetovi smrti ste prevzeli posestvo. Kot železniški delavec ste zasluzili do 31. XII. l. l. 19 din. dnevno. Od novega leta dalje pa ste brezposeln in se bavite izključno samo s poljedelstvom. Vaša mati prejema po svojem molu 270 din. mesečno pokojnino. Davčno upravo ste kot poljedelec prosili, naj Vam zgradarino odpiše. Vaša prošnja pa je bila oddonjena z utemeljitvijo, da stanuje v Vaši hiši tudi Vaša mati, ki prejema pokojnino, in brat s stalno službo pri KID na Jesenicah. V svojem pisnu trdite, da jo vsa okolica s par izjemami zgradarino prosta, čeprav živite hišni lastniki, v Vam enakih okoliščinah. Kam se Vam je obrniti, da boste dosegli oprostitve zgradarino? — Davčna uprava Vam je dostavila nedvomno pisмено odločilo odločbo s priznanim klavzulo. Če boste dokazali, da Vam je treba smatrati za kmetovalca in pravem pomenu besede, to se pravi, da sami ali s svojimi rodbinskimi člani obdelujete zemljo in da sta tudi Vaša mati in brat, ki stanujeta v Vami v isti hiši, prav tako kmetovalca kot Vi, potem se proti odločbi v navedenem roku pritožite potom davčne uprave na finančno direktorjo. V pritožbi navedite, da ta in ta hiša v enakih priščinah, kakor so Vaše, uživa davčno prostost. Resno pa dvomimo, da bi Vaše navedbe odgovarjale nezgodbitni točnosti, ker je davčna uprava po predhodnih potvrditvah ugotovila, da Vaša hiša ne ustreza vsem pogojem za oprostitve zgradarino v smislu t. 15. čl. 32. zak. in t. 15. odst. 1. 3. in 4. pravilnika k čl. 32. zak. o neposr. davkih. Predno kaj do končnega ukrepanja se informirajte še pri davčni upravi v R.!

M. M. — Z. Kot vdova vodite po svojem molu s pomočjo poslovdov in enega pomočnika čevljarstvo obrt še dalje. Davčna uprava Vas je obdavčila za l. 1938. s pavšalno pridobitno, ki odgovarja za mojstra z dvema pomočnikoma. Vi pa ste mnenja, da ta odmera ni pravilna, češ da bi bila v Vašem primeru utemeljena obdavčba samo za mojstra in enega pomočnika z letno pavšalno pridobitno 150 din. Kdo ima prav? — Davčna uprava! Pridobitna je kot naslednica Vašega moža predpisana Vam in ne Vašemu poslovdju, ki zavzema v tem slučaju samo mesto pomočnika. Davčna zavezanica ste torej Vi, Vaš poslovdj in njegov pomočnik pa tvorita v bistvu skupnost dveh pomočnikov. Zato je v smislu t. 2. b) čl. 42. zak. o neposr. davkih in po določbi § 19. t. 5. fin. zakona za l. 1937/38 odmera pridobitne in krajno do 5000 prebivalcev za mojstra (za Vas) in za dva pomočnika v znesku 120 din in še 120 din pravilna.

Vdovec. — Javite nam svoj točen naslov, kakor bomo ugotovili, če ste naš naročnik. Šele na to prejmete zaproseni odgovor.

Pravna

M. V. Lj! Kot tuj državljan ne veste, kje bi poizvedeli vse potrebno glede Vašega bivanja in pridobitve državljanstva v naši državi. Ker stanujete v območju mesta, Vam bo vsa potrebna pojasnila dala uprava policije, kamor se obrnite. V uradnih urah Vas bodo poučili o vseh zahtevanih podatkih in ako sploh obstojajo kakšna navodila, tudi povedali, v kakšnih primerih bi bili oproščeni plačila taksa.

G. Z. C. Z. Odlokom Pokojninskega zavoda, ki Vam vrača vplačane premije, niste zadovoljni. — Kot so Vas že v odloku poučili vložiti v navedenem roku tožbo pri razsodišču za pokojninsko zavarovanje. V tožbi navedite podrobno vse podatke, katere smatrate za važne v Vašem primeru, na kar Vam bo izdana nova odločba in v njej vse točno pojasnjeno.

Z. D. C. R. Radi ljubega mru v hiši naglase Vaše prihranke na tujo hranilnico in nameravate z njimi razpolagati za primer Vaše smrti. — Svetujemo Vam, da že vložene prihranke zdrgnete iz tuje knjižnice in jih naložite na knjižico z Vašim imenom. Še ob Vašem življenju, kot tudi ob Vaši smrti, mora izplačati hranilnica po svojih pravilih vlogo dotičnika, ki ji knjižico prinese, ker se domneva, da je prinositelj lastnik ali pa pooblaščenec lastnika. Vaši dediči bi mogli doseči pravice, ki jih nameravate nakloniti v poslednji volji na vlogi v tuji knjižnici, ako te pravice že sedaj morda pisмено ustanovite s sedanjim lastnikom vložne knjižnice, ki pa mora biti seveda sporazumen z Vašim nameravanim razpolaganjem. Dedič bi sicer ne mogli dokazati pravice zapuščine do vloge v tuji knjižnici.

T. J. R. Polnoletni ste že davno, do sedaj ste vedno delali na očetovem posestvu, sedaj pa noče ničesar slišati o tem, da bi Vam kaj pomagal ali pa dal doto. — Najbolje bo, da sporazumno uredite z očetom to stvar. O pravem času in na lepo besedo, pri pravem razpoloženju Vas ob gotovo ne bo dopustil, da bi šli prazni rok od hiše. Doto smete zahtevati šele ob poroki in ako bi je ne hotel dati, morete predlagati določila dote pri sodišču. Od očeta pa ne boste mogli zahtevati kakšne odškodnine za poškodbe, ki ste jih utrpeli na njegovem orodju med delom ako ne boste mogli dokazati njegove krivde na deli poškodbah. Le ako Vas je očel prisilili delati na polkvar-

jenem stroju, bi mogli zahtevati odškodnino.

K. R. Lj. Kaj je s Vašimi prihranki, ker ste jih pustili vlagati v hranilnico na tuje ime. — Odgovor na slično vprašanje najdete v današnji številki pod šifro Z. D. C. R. Ako bi stvari ne mogli urediti sporazumno, bi morali tožiti in v pravdi dokazati, da so prihranki res Vaši. Ako je prihranke pridelila Vaša žena pri gospodinjstvu, na račun Vaše velike skromnosti in treznosti v jedi in pijači in valed tega, ker ste se oredili vsem »pribojškom«, je verjetno, da bo pretežni del vloge prisojen Vam nazaj, ako prihrankov niste darovali Vaši ženi.

S. I. P. Kam ste pristojni, ker bivate po ločitvi zakona že preko 10 let v isti občini. — Pri sedanjih občini polzvedite, ako so Vas imeli zabeleženo kot stalno stanovnik tekom navedene dobe. V primeru, da ni kakih zakonitih ovir (izgube častnih pravic radi kazenske sodbe), boste mogli biti sprejeti v sedanjo občino, ne da bi Vam bilo potrebno plačati še kakšne posebne pristojbine za sprejem. Polzvedite torej vse to pri sedanjih občini.

Z. J. Z. V varstvu in upravi imate pravnice, ki jih je po očetu podedovala Vaša hčerka. Večina teh pravnice je bila zarubljena za Vaš osebni dolg. Kako pride hčerka do svoje pravice? — Nemudoma, vsekakor pa še pred razpisano sodno dražbo, naj vložijo Vaša hčerka na to, ko je varuh pri varstvenem sodišču dobil pooblastilo za pravdo, izločitveno tožbo zoper zahtevajočega upnika. Ako boste zahtevalo vložili zaupniškega spisa in prisojila, glasom katerega je Vaša hči pridobila one stvari v last, je verjetno, da bo izvršbo in one predmete ustavili saj si bo s tem prihranil pravne stroške. Pri sodišču si napravite prepis zapisnika o zaupniških razpravah in prisojila, pa mu to predložite. Predmeti, ki so Vaša last, bodo pršli na dražbo, ako bi se do takrat nikakor ne mogli sporazumeti z upnikom. Morda bi pa pristal na obročno odplačila dolga?

Zdravniška

I. T. M. Stari ste 61 let. Imate bolečine v levem kolku, ki izhajajo tja do kolena. Včasih ste tako trudni, da imate občutek, da boste kar klecnili. Bil ste v varuškinih toplih, pa se počutite preje slabše, kot boljše. — Mnenja sem, da gre v vašem primeru za vnetje v kolčnem sklepu. Slična vnetja opažamo pogosto pri starejših ljudeh in jih je v bistvu smatrati za starostne spremembe. Treba bi bilo napraviti rentgensko sliko, narkar se bo videjo, v koliko drži moja domneva. Svetujem, da se obrnete na kakšnega kirurga, ki vam bo dal še vsa ostala potrebna navodila in pojasnila. Kar se tiče preproste bolezn, moram reči, da žal ni ravno ugodna.

A. G. v R.: Vašo 19 letno nečakinja bo li pogosto glava. Najbolj vas pa moti, da ponosi neprestano škrti z zobmi. — Po mojem mnenju so opisani pojavi živčnega izvora. Peljite nečakinja k specialistu za živčne bolezni. Našli podatki so namreč preveč pomanjkljivi, da bi si mogel ustvariti jasno sliko.

Naročnica: Dasi pišete zelo obširno, pa vendar ne morem najti v vašem pisnu točnih podatkov, iz katerih bi mogel sklepati, da li ste noseči, ali ne? Vkljub temu, da se iz raznih razlogov branite zdravniške preiskave, vam vendar svetujem, da gredite k zdravniku. Tega vam ne svetujem v prvi vrsti zato, da se ugotovi, ali ste noseči, ali ne, temveč zato, ker ste izrazili sum, da ste mogoče spolno bolni. Slednje je najvažnejše. Ako zdravljenje opusite, škodite predvsem sami sebi, v drugi vrsti pa lahko okužite še druge, za kar ste seveda kazensko odgovorni. Izgovor, da nimate sredstev, ne drži, ker vas pregledajo zastoj v ambulanci bolnice, ako ste siromašni. Tudi vsa ostala vprašanja bo možno bolje pojasniti ustmeno, kot pisмено. Deloma vam tudi ne morem odgovoriti na tem mestu. Jasno mi je samo to, da ste potrebni zdravniškega pregleda in zdravljenja.

Smrkavo: Leto dni opažate, da vam iz levega nosa stalno teče gnoj tako, da porabite 2 robca dnevno. Bolečini nimate nikakih. — V vašem primeru dvomim, da bi se dalo doseči kaj uspeha z domačimi zdravili. Potrebno je namreč, da vas pregleda specialist za nosne bolezni, ki bo mogoče ugotoviti kje tleži vzrok. Možnosti je več: vnetje obnosnih votlin, polipi itd. Kaj bi bilo ravno pri vas vzrok, na daljavo ne morem reči.

Isti: Mudi vas nespečnost, posebno kadar ste utrujeni. Zdi se mi, da delate glade, da si ne privoščite dovolj oddiha. Pazite se torej v tem pogledu. Večerjaite zgodaj in skromno. Če le ne bi bilo uspeha, se bo treba zateči k uspavalnim praskam.

I. K. Ljubljana: Neprehoma čutite neko težo v pljučih. Dvakratni rentgenski pregled je bil negativen. Sicer se ne počutite slabo; spite dobro in redno se. — Glede na dvakratni pregled z Rentgenom, ki je vedno bil negativen, mislim, da lahko rečem, da ne more biti na pljučih, odnosno rebrni mreni večjih sprememb. Za vsak slučaj kontrolirajte še vedno telesno težo, merite si škrtat dnevno temperaturo in pojdite zaradi gotovosti k strokovnjaku za pljučne bolezni, da pove do končno svoje mnenje, o katerem mislim, da bo ugodno za vas.

V. Maribor: 12 letni hčerki je zdravnik pred dvema letoma zaradi srčne napake prepovedal posecati telovadbo. Kljub temu se pogosto zgodi, da ima neugodno občutek pri srcu in da ji žila bje neenakomerno. Nima apetita, pogosto jo boli trebuh. Mislite, da ima gliste. — Da li ima otrok gliste, ali ne, bo ugotovila preiskava blata, ki jo vrši večinaoma higijenski zavod, ali pa, če boste opazili gliste same v blatu. Recept za zdravilo proti glistam vam da vaš zdravnik, ker ne prinašam na tem mestu receptov. Domača sredstva proti zajedalcem so vam pa itak znana. Za pomirjenje pri napadih s strani srca, lahko daste otroku kapljice valerijanske tinkture; vendar dvomim, da bi vedno zado-stavalo.

M. R. Kranj: V mladosti vam je dolga leta teklo iz levega ušesa. Zadnjih 8 let vam brni po ušesu. Bili ste pri specialistu za ušesne bolezni, ki vam je ušesa izčistil in našel, da imate oba bobenčaka predra. Vprašujete, kam bi se obrnili in dali bi naredili zdravila iz Nemčije, o katerih ste čitali v nekem inseratu. — Vaše vpraša-

nje je malo nenavadno. Po mojem mnenju je v vašem primeru edina instanca dotični specialist, čigar navodila upoštevajte! Kar se boizmi same tiče, moram reči, da ne smete pričakovati, da bi bilo mogoče bolezen, na kateri ste trpeli cela leta, ozdraviti n. pr. v par tednih. Verjetno bo treba še ponoviti dotični poseg, predno se vam bo sanje izboljšalo. Edino, kar morem torej svetovati je, da se držite navodil vašega zdravnika.

E. P. Kranj: Pojav, na katerem trpite, je za vaša leta nekaj normalnega. Vaš strah, da bi tam to utegnili škoditi, je brez osnove. Vaš način življenja je pravilen. Nadaljujte v tem smislu!

Helena A. v 18. 5 let se še nahajate v meni. Vendar imate še vedno navale krvi v glavo. Mudi vas nespečnost. Pogosto dobite srbeč izpuščaj tako zvano kopirnico po telesu. — Dasi ste izgubili že davno perilo, vendar smatram, da so ti pojavi v nekakih zvezi s menom. Kopirnica je pa verjetno v zvezi s prehrano. Opazujte, po kateri hrani dobite izpuščaj in se je v bodoče izogibajte! Skrbite poleg tega za vedno stolič! Proti navali krvi priporočam toplo nočno kopel.

ŠAH

Predzadnje kolo šesterboja na Holandskem je bilo igrano dne 25. januarja v Rotterdamu. Moj nasprotnik je bil v. d. Tol. V damsko-indijski obrambi je kot črni začel igral važno novost in dosegel dokaj dobro pozicijo. V srednji igri je nekoliko popustil ter končno izgubil kmeta. V takem stanju je bila partija prekinjena. Szabo in Landau sta se istočasno srečala v 4. partiji matcha. Z Laskerjevimi razbremenilnim sistemom v damskem gambitu je Landau radi Szabove nepazljivosti imel že kmalu po otvoritvi možnost, da si zagigura dobljeno pozicijo, mesto tega pa je popolnoma napačno žrtvoval kmeta in hitro izgubil. Naslednjega dne smo igrali zadnje kolo našega turnirja v Utrechtu. Tu je bilo zanimanje občinstva največje. Do 500 šahistov je napolnilo dvorano in sledilo moji partiji s domačim pravkom Mullwijkom, skoro vsak na svoji šahovnici. Mullwijk je kot beli skušal doseči samo remis ter je v kraljevo-indijski partiji forsiral zamenjavo za zamenjavo. Nevede je pri tem začel v nekoliko neugodnejšo končnico, čeprav je imel dva lovca proti dvema skakačema. Partija je bila po 5-urni igri prekinjena. Istočasno je padla odločitev za drugo mesto v turnirju: Cottlever je v dobrem stilu porazil v. Scheltinga. — Szabo in Landau sta v Utrechtu igrala 5. partijo. Landau je otvoril s tako zvano katalonsko otvoritvijo. Hudomužniški so pripomnili, da bi izbira utegnla biti slaba — ravno so večerni listi javljali padec Barcelone! Landau-u pa se je stvar obnesla. Dosegel je prav kmalu prednost, odbil nasprotnikov napad, dobil dva kmeta ter se sam prišel do napada. Že nekoliko po 10 potezih je moral Szabo kapitulirati. — Naslednjega dne, v petek, 27. januarja smo v enem amsterdamskih šahovskih klubov igrali prvo serijo predknjenih partij. Jaz sem v zelo zanimivi končnici porazil Mullwijk. Szabo in Landau sta dokončala svojo 3. partijo, ki je bila, kakor sem poročal, prekinjena v zelo neugodni končnici za Landau-a. Izgleda pa, da Szabo v nekaj dneh, ki jih je imel pred nadaljevanjem na razpolago, svoje pozicije ni analiziral, vse preveč je bil prepričan o svoji zmagi. Landau je našel zelo skrito protišanso ter je na prav študijski način rešil remisa. Tako je bilo stanje v matchu ob polovici 2½ : 2½. Nekoliko neugodno za Szaba! Naslednjega dne je bila v Haagu igrana 6. partija matcha. Po 4-urni igri je bila prekinjena v neznačno ugodnejši končnici za Szaba.

Istočasno sem jaz v Haagu odigral predknjeno partijo z v. d. Tolom. Ta je končnico igral zopet izredno fino ter je kljub kmetu manj forsiral remisa. Trenutno mi še ni znan rezultat prekinjene partije v. Scheltinga-Mullwijk (prvi je stal na zmago), ki je bila odigrana šele po mojem odhodu. Brez te je bilo končno stanje turnirja: I. Pirc 4½, II. Cortlever 3½; dalje: v. d. Tol 3, v. Scheltinga 2 (1), Koldi, Mullwijk (1). Izmed mojih petih nasprotnikov je pač najbolje igral mladi v. d. Tol, ki ima najbrž predpogoje za večje uspehe.

V matchu Ellaskases-Bogoljubov je bilo stanje po 13. partiji 7½ : 5½ za Ellaskasesa. V zadnjih 4 partijah je bil Bogoljubov stalno v premoči. Posrečila pa se mu je samo ena zmaga, v ostalih treh je Ellaskases rešil remis.

V Moskvi je bil pred zadnjim kolom v vodstvu Flohr z 10½ (2) točkami sledil so Ljiljalov Rabnovič 9½, Ragozin 8½ (2), Bielavienec, Makaranov 8½ (1), Smilov 8, Rezhewsky 7½ (5), Levenski 7½ (2), Kan. Keres 7½ (1)! itd. Nekateri listi poročajo, da je dobil Keres za svojo ureditvijo 500 funtov (okoli 140.000 din) honorarja!

Z ruskega turnirja je naslednja partija iz 9. kola.

Španska otvoritev	
Beli: Levenfi	Črni: Keres
1. e2—e4	e7—e6
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—e4	Lg8—f7
5. o—o	Sf8—e7
6. Tf1—e1	b7—b6
7. La4—b3	d7—d6
8. c2—c3	o—o

Običajneje je bilo doslej v praksi Sa5. Od nekaj že pa so nekateri potezi v partiji smatrali za močnejše.

9. a2—a4(?)
Najbrž že napaka. Teorija priporoča 9. h3, ker je tudi takoj 9. d4 radi Lg4 neprijetno za belega. Poteza v partiji pa daje črnemu drugo šanso.

9. b5—b4!

Tudi sedaj bi bilo morda še 10. h3 bolje po 10. h3, Sa5, 11. Lc2, c5, 12. d3 bi belemu vsaj še ne grozila direktna nevarnost, kakor se to zgodi v partiji.

10. e5 : d4!
Navadno je taka zamenjava v španski napačna, ker odpre belemu skakaču ugodno polje c3. Tu pa je poteza možna, kar je radi napačne 9. poteze belem polje c3 belemu skakaču nedostopno. Tako pride črni prav hitro do napada na sviseče bele komete v e4-d4-h4.

11. c3 : d4 Lc8—g4

12. Lc1—e3 Sc6—e4

13. Lb3—e6 e7—e6

14. b2—b3
Grožnja c5—c4 zahteva nadaljnjo izgubo tempa. Črni ima preveč iniciative na damskem krilu: druga posledica napake belega v 9. potezi.

14. Sd7—d7
Napad na točko d4 se nadaljuje. Lovce bo stal na S6 tem bolje, ker je cela diagonalna do al oslabiljena.

15. Sb1—d2 Le7—f6

16. Dd1—b1

Beli samo še umetno lahko prepreči izgubo kmeta; na vsak način pa ostane v slabši poziciji. Morda je bilo bolje takoj žrtvovati kmeta: 16. e5, de5; 17. Se4.

16. h7—h6

Proti grožnji e5. Sa5—c6

17. Tal—e2

18. Le3—f4!?

Poizkus razbremenitve, ki ga črni zelo lepo ovzre. Toda tudi po 18. de5; de5: bi imel črni jasno prednost: Ta2 in Db1 stojijo slabo, točke c3, d4 in e5 pa lahko postanejo premočne postojanke za črnega.

18. Lg4 : f3

19. Sd2 : f3 Sc6 : d4

20. Sf4 : d6

Seveda ne 20. Sd4; Ld4; 21. Ld6; Lf2+; 22. Kf2; Dd6+ ter Dd6+.

20. Sd4 : f3+ Sd6—e5!!

21. g2 : f3

Krasna, popolnoma korektna žrtev. Črni izrazi oslabileno pozicijo belega kralja in slabo razmestitev belih figur za odločen napad.

22. Ld6 : f8

Več ali manj izrabljeno, ker so po 22. Le5; Se5; točke f3 in d4 preveč ogrožene. Dd8—h4!!

22. Lovce s f8 itak ne uide.

23. Le2—d3

Na Le7 bi bilo Sb3!; 24. Ld3, Lh2+; 25. Kh1, Lf4+; 26. Kg1, Se5! ter mat ali izguba dame. Sedaj bi na Db3 šlo za silo 24. Lf4; 25. f3.

23. Dh4 : h2+ Sd7 : f8

Črni ima za kvaliteto še kmeta, povrh radi nesigurne pozicije belega kralja še vedno napad. Skakač grozi vdreti na f4 ali d4, trdnjava pa preko d-linije odreže belemu kralju pot na drugo krilo.

25. Kf1—e2 Sf8—e6

26. Ld3—c4 Sc6—f4+

27. Ke2—d1 Ta8—d8+

28. Lc4—d5

Na 28. Kc1 gre Sg2 ter nato Df4+ ali Lf4+.

28. Dh2—g2! Dg2 : f3+

29. Ta2—d2 Sd4 : d5

30. Kd1—c2 Le5—c3

31. e4 : d5 Df3—f5+

32. Te1—e3 Df5—f2+

33. Td2—d3

Se tretji kmet za kvaliteto, pa napada tudi še ni konec. Bela pozicija je seveda brezupna.

34. Ke2—d1 f7—f5!

Proti grožnji f4 beli nima obrambe. Črni hoče izvesti De1+ ali Df1+ ter nato De2+.

35. Dh1—c1 f5—f4

36. Te3—e7 Td3—d6

Grozit Tr6.

37. Te7—e6 Td6 : e6

38. d5 : e6 Df2—e1+

39. Kd1—c2 De1—e2+

bell se vda.

Vaša Piro

Novi orehi

Orehi v zadnji nedeljski številki so prizadejali našim prijateljem obilo tešav. Prav malo je bilo takih, da bi bili vse prav rešili. Sicer pa moramo priznati, da niso bili prav lahki. Danes bomo dali nekaj novih.

Enaki ostanki

Števila 20.882, 38.415 in 27.280 je treba deliti s istim dvoštevilnim številom. Ostanek, ki ostane po vsakem deljenju, je vselej isti. Kako se glasi število, ki z njim vsa števila delimo, in kako velik je vselej ostanek?

Uganka je zapletena. Za lažje reševanje bomo dali majhen migljaj: Kako se bomo odzivali neznanega ostanka?

Vilinski polet

Kdor se dvigne z letalom v veliko višino, ne sme imeti s seboj polnega nalivnega peresa. Zakaj ne?

Poleti čez Severni tečaj

Ruski poleti čez Severni tečaj v Ameriko so zbudili svoje čase dosti pozorno, st. Treba pa jih je bilo seveda najprej pripraviti z natančnimi opazovanji okoliščaja in vremenskih razmer.

V ta namen je delovala na Severnem tečaju posebna opazovalna postaja, ki je imela na razpolago letalo, in je morala ugotovljati izpremembe vremena v različnih letnih časih. Ko je bila preiskava vsa okolica tečaja, je dobil letalec nalogo, da

se pripravi za neki večji potzvedovalni polet. Letel naj bi na 30. stopinj vzhodno od Greenwicha natanko 300 km proti jugu, nato natanko 400 kilometrov proti vzhodu in potem naravnost proti svojemu izhodišču. Ker pa je morala postaja na tečaju varčevati s pogonskimi sredstvi za letalo, je moral letalec natanko izračunati, koliko kilometrov bo preletel, da bo svojo nalogo opravil. In koliko kilometrov je moral v tem primeru preleteti?

Deljenje s 6 kamni

ABCD : ED = DFD

ACD

GGC

GAH

ACD

ACD

Zdrobljeni orehi

Prelivanje vode: Načinov je več, najkrajši pa je tale: Deček napolni lonec s štirimi litri in izlije vodo v petlitrski lonec. Nato še enkrat napolni štirilitrski lonec in odlije en liter v petlitrski lonec, da je zdaj poln. Polni lonec izprazni in izlije nato tri litre vode, ki jo ima v štirilitrskem loncu, v petlitrski lonec, štirilitrski lonec pa iznova napolni. Tako ima poln štirilitrski lonec, v petlitrskem pa samo tri litre, torej skupaj sedem litrov.

Množenje s šte

Naša ženska stran

Vesela maškarada

Najlepši maškarni kostum je tisti, ki najbolje odgovarja temperamentu svoje nositeljke. Kostum vročerkve Španjolke ali zgovorne ciganke se ne poda ženski mirni narave. Poskočni kuharek, zajetna planšarica, graciozna markiza ali koketna Kolombina zahtevajo vsi drugačne kretnje, drugačno postavbo. Še preden se troje odločimo za to ali ono masko, si moramo biti na jasno, kateri kostum se najbolje sklada z našo celotno pojavo in katere izmed »vlog« v veliki maškarni igri bi se naj-

lepše prilagajamo našemu temperamentu. Sele potem bo učinek popoln!

Ce pa se šele zadnji hip odločimo za obliko te ali one maškare, si pomagamo

Proti zaprtju

Peopilule

Oglas reg. S. št. 3/36 dne 19. II. 1936.

iz zadrege z večerno obleko, ki jo primerno okrasimo in s pokrivalom, ki daje vsej pričeski originalen in razposajen videz. Na obleko lahko prišijemo barvaste svilene aplikacije ali motive, pošite z bleščico, ki obleko popolnoma izpremenijo. Po maškarni vlogi te prišite okraske lahko zopet odstranimo in uporabljamo obleko v njeni prvotni obliki.

ELITNA KONFEKCIJA

Massek

MARIBOR

PR. NAŠA VEDNO. NAJNOVEJŠE

Najboljše skrijemo postavbo v kostumu Turkinja, zato je takšna maska posebno primerna za manjše prireditve, kjer se kretno v krogu znancev, ki bi nas v manj zakritem kostumu takoj spoznali. Široke, spodaj balonasto nabrane in zadržane hlače tega kostuma izdelamo iz živobarvne satina ali iz cenenejšega, z zlatimi nitkami prekanega tvoriva. Bluza z bogato nabranimi rokavi je iz belega etamina. Dočim sta kratki bolero in v šerpo zavezani pas iz črne satina. Pajčolan iz belega tla pridimo z zlatim trakom na glavi. Lahko pa ga potegnemo tudi preko obraza. K maski Turkinja spada tudi orglica iz barvnih korav, ki jih nanizamo v treh ali štirih vrstah okoli vratu (1. skica).

Široko, belo večerno obleko izpremenimo z lahko v kostum »srčne dame«, če jo

MODNI DAMSKI ATELJE

Mira Škabar

ALEKSANDROVA CESTA 5-II.

Izdeluje dnevene in večerne obleke, plašče in kostume.

Prvovrstna izdelava. Najnovejši žurnali. Zmerne cene!

Profesorska pravičnost

Nobena mamica ne vzame brez ugovorov na znanje profesorjeve obsebe, izrečene nad ljubljenskim edincem. Kot ravnatelj sem bil čisto prisiljen raziskovati pritožbe staršev proti profesorjem in skoro vselej sem moral po svoji najboljši vesti in vednosti odbiti take očitke. Zato nisem nikoli verjel, da bi bili profesorji krivični. Toda zgodilo se je, da se mi je ta vera posteno zamajala. Gotovo se smejete, in ne brez vzroka. Stvar je ta, da profesor takoj drugače gleda na stvar, ako ima dete, zrelo za šolo.

Bil sem ravnatelj srednje šole v majhnem, ali bogatem mestu, kjer so se profesorji bogato žilili in strastno gojili politiko. S prizanesljivim sočutjem so gledali na svojega nepolitčnega in strmošnega ravnatelja. Bilo je naravnost groteskno, ko sem priporočal prvemu podžupanu, naj hodi v razred bolj pripravljen, srečkemu predsedniku najmočnejše stranke, naj nekoliko omeji svoja potovanja po srezi, ker ga čisto v šoli nima kdo nadomestovati, ali pa predsedniku nekega upravnega odbora, naj ne teka v vsakem odmoru na čašico vina. Z vsemi temi sem še nekako izhajal, slabo pa sem naletel tam, kjer sem najmanj pričakoval. Bogati tati enega izmed profesorjev je prodal v mestu svojo lastnino in kupil precej oddaljeno posestvo. Poslušal je njegov zahtev, da vsako jutro redno zamujal šolo. Bil je razrednik v petem razredu in je imel v dveh predmetih tudi mojega sinčka. Pobiljšal se je takoj in hodil pravočasno v šolo, moj sinček pa je bil vprašan odeslej vsako uro.

Začele so padati dvojke in že prvo polletje ni bilo več odlike. Če bi bil še ostal v tem mestu, bi bilo morda prišlo do najhujšega. Takoj sem zaprosil za preložitve in dobil res celo boljše mesto. Pred neodvisnostjo profesorja se mora umakniti tudi ravnatelj. Samo ob sebi se razume, da je bila s tem moja vera močno omajana. Začel sem prav nevarno razumovati miselnost mamic in ostro paziti na profesorje. Na mojem novem poprišču je bilo pritožb več kot dovolj. Kako tudi ne? V mestu je bila posadka, očetje dijakov so bili vojniki od narednika do generala. S temi se ni dalo kar tako, zlasti pa se z njihovimi programi. To je znana stvar. Zaradi lastnega izkustva sem njihove pritožbe jemal zelo resno, toda doživljal sem naslednje:

»Naša Dotka je popolnoma uničena«, mi je jadrkalo gospa podpolkovnikova, »ker ji niti profesor latinščine, niti profesor francosčine ne dasta poštenega reda. Pa zna! Jokaje mi zatrjuje, da vselej zna. Tudi součenci to potrjujejo.« Šel sem si ogledati to Dotko. Znala ni prav nič, toda drugi dan je bil tu sam podpolkovnik, Dotkin papa.

»Na izrečno svarilo zdravilca Dotka ne bo več tu hodila v šolo,« je zagotavljal. »Saj bi bila živčno popolnoma uničena, ako bi morala živeti v tem strahu in razburjenju. Morda še ne veste, da je v šoli enkrat že imela živčni šok in ne po svoji krivdi. Takrat stvari n' sem hotel gnati dalje, da ne bi škodoval ugledu zavoda. Sam primarij je dejal, da je čudež, da ji je prešlo in da ni ostala pokvečena za vse

opremimo ob pasu z velikim srcem iz atlasa in če si omislamo k tej obleki klobuček v obliki srca (tu gre za malo, okroglo čepico, ki ji spredaj prišijemo veliko srce). Obleka na naši skici je vrhu tega še okrašena s traki in s kokardami iz enakega tvoriva, kakor smo ga uporabljali za srčne embleme (2. skica).

Elegantno in umerjeno učinkuje maska »grofice Walevke«. Tu je dolgo, v nežnih barvah progasto krilo v svesti s temno modrim frakom, ki ima svetlo modre reverje in ki stori postavbo izredno vitko. Vratni izrez izpolnjuje fachu iz belega tla, enaki manjši zrejo iz ozkih rokavov fraka. Veliki »directoire« klobuk ima barvo reverjev, krasi ga pokončno nojevo pero rožnate barve (3. skica).

Za mlado, razigrano gospodično, ki ima res lepo postavbo, je posebno prikladna maska »havajska deklica«. To je učinkovita maska, ki jo obenem tudi jako poceni.

Tedenski jedilni list

O sadju

Za gospodinjstvo z več nedoraslimi otroci je ta čas, ko začne primanjkovati sadja, zelo neprijeten. Saj sedaj pridejo največ v poštev jabolka, ki so že zelo draga. Sadje je poleg kruha zelo važno za otroško prehrano, pa je obenem tudi poslastica. Sladke močnate jedi, ki jih pripravljamo z jabolki moramo izbrati take, ki lahko pripravimo z manjšo količino sadja. Za to so prikladne sadne rezine, hamburški krapki in različni s prepečenecem podloženi kompoti. Prav varčno in obenem tečno in okusno pa pripravimo tudi različne sadne,

NAJVEČJA IZBIRA

UMETNIH CVETLIC

Narodila strokovno izvršuje

MILENA ZOR JEZEK

Franciškaška 8, dvorišče

Široko, kratko krilo sestavimo iz Nje, šivota je iz zelenega ali rožnatega satina, vence cvetja okrog vratu, okrog pasu in cvetne zapestnice na rokavih in na nogah sestavimo iz papirnatega cvetja v različnih rožnatih odtenkih. Se dva velika papirnata cveta na vsako stran pričrtae in ljubezno havajska deklica je oblečena! (4. skica).

Elegantna maska, ki zahteva lepo, vitke noge, je »Boccaccio«. Za ta kostum oblečemo dolgo, bele nogavice in kratko haljo in bleščečega satina, ki ga originalno kombiniramo v beli in rdeči ali pa v beli in črni barvi. Končast florentinski klobuček z dolgim, barvnim peresom in mala mandolina izpolnjujeta sliko tega florentinskega kavalirja (5. skica).

pa tudi sočivne sladke omake, deloma iz vložene, deloma svežega sadja in sočivja, ki jih damo z različnimi preprostimi močnatimi jedmi na mizo, deloma kot poslastico, deloma tudi kot samostojno jed postne ali druge dni za večerjo. Za sadne omake so prikladni različni pečenjaki. K polenti, krompirjevemu pireju, krompirjevim žličnikom, cmokom, svačkom itd. itd. pa damo paradiznikovo, kumarčno (vloženo), čebulno, vinsko, limonino, jabolčno, brusnično ali borovnično omako.

Kako bi kuhala, če ...

Ponedeljek. Obed: Pretlačena ovčja juha z parmezanovimi cmoki. Gnjat, ni kroleži na špinaži. Jabolčna pena.

Večerja: Telečji paprikaš. Krompirjevi svačji.

Torek. Obed: Juha s škodlčicah. Dušen riž z gobicami. Prašičeve zarezbernice s posiljenim zeljem. Mešan kompot.

Večerja: Palačinke nadevane z gnjatjo. Solata.

Sreda. Obed: Na juhi krplce. Govedina s praženim krompirjem in jajčno omako. Rižev narastek.

Večerja: Kostrun na štajerski način. Četrtek. Obed: Na juhi jetni cmoki. Dušeno meso v kaperni omaki z rezanci. Pomarančne kocke.

Večerja: Sarm. Kompot. Petek. Obed: Grahova juha s jemenčkom. Kuhana ali pečena riba. Meslen krompir. Banaska pita.

Večerja: Kraljevska jajca na špinaži. Sobota. Obed: Na juhi vitvand. Telečji bočnik s hrenom. Pražen krompir. Sadne rezine.

Večerja: Ledvične rezine. Solata. Nedelja. Obed: Na juhi rezanci. Nadevana jajčica garnirana z rezanci s pe, rutinskim hašejom, krompirčiki in solato. Rumov kpinik.

Večerja: Mrzla mrežna pečenka s kumaricami in gorčico.

Kako moram kuhati, ker ...

Ponedeljek. Obed: Kmečka juha. Nadevan krompir. Čezana.

Večerja: Krompirjevi svačji v prepraženih drobtincah.

Torek. Obed: Špinačna juha. Mrjaki žlikrofi.

Večerja: Savinjski obrbek.

Sreda. Obed: Na juhi krplce. Govedina s čičarko v omaki, pražen krompir.

Večerja: Čespijevi cmoki iz paljenega testa. (Porabi suhe, kuhane čespije, kakor sveže).

Četrtek. Obed: Paradiznikova juha z vrčvici. Špinačne omele. Solata.

Večerja: Ledvice v kisli omaki. Krompir v kosih.

Petek. Obed: Jota. Orehovi rezanci. Večerja: Polenta s sardelno omako ali mlekom. — Ali sardelne ocvrte. Krompirjeva solata z motovilcem.

Sobota. Obed: Na kostni juhi vitvand. Či. Paštrani zrezki v omaki. Zmečan krompir.

Večerja: Svinjska reberca s kislo repo. Nedelja. Obed: Na juhi zdrobovi cmoki. Govedina (rebra) s kislim hrenom in praženim krompirjem. Tršaški fritoli.

Večerja: Rižot iz krvave klobase.

Recepti

Parmezanovi cmoki

Snov: 6 dkg presnega masla, 6 dkg moke, 2/8 mlika, 1 jajce, 1 rumenjak, 3 žlice ribanega parmezana, 1/2 žličice pec. praška. — V ponvi raztopi presno maslo, dodaj moke in mešaj, da se zgosti, potem pa počasi razredči s toplim mlekom in mešaj na ognju toliko časa, da se odloči od ponve in kuhališče. Odstavi, in ko se malo ohladi, primešaj eno jajce, 1 rumenjak, parmezan in pec. prašek. Z žličko vlagaj majhne cmoke v vrelo juho. Ko je vrelo 5 minut, je gotovo.

Kraljevska jajca

V slan in nekoliko okisan krop vlij jajca drugo za drugim po eno na enkrat, previdno, da se rumenjak ne razlije, beljak pa zagrinjaj z žlico preko rumenjaka, da se strdi, rumenjak pa mora ostati mehak. Potem vzemi vsakega posebej z lopatico na cedilnik in pusti, da se odtečejo in ohladijo. Potem jih pavaljaj v raztepenem jajcu in drobtincah pa svetlo rumeno ocvrli. Serviraj jih s špinačo, ali pa tudi kot medjed s paradiznikovo omako.

Kmečka juha

1/2 kg fižola (kolosa) namakaj v mlačno vodo dve uri. Nato ga pristavi s toliko vode, da je dobro pokrit. Ko je mehak, ga polovico pretlači in razredči s mlačno vodo. V kozici naredi prežganje: eno žlico masti, eno žlico moke in pol žlice drobno sesekljane čebule, lahko tudi krhliž česna. Ko je prežganje lepo rumeno, ga zalij s pretlačenim fižolom. Posebej kuhaj tri ali štiri kocke na zrezane korenje do mehkega, potem pa prideni med fižolovo juho, dodaj nekoliko majarona in ostali nepretlačen fižol, nekoliko popraj, osoli in očiščaj in pusti pokrito pomalem vreti še kak pol ure. Za boljše okus dodaj lahko par žlice kisle smetane ali pa pol žlice paradiznikove mezge.

Nadevan krompir

Na vsako osebo vzemi dva ali tri krompirje. Olupi jih, operi, prereži na polovico in speci z nekoliko masti v pečici. Nato jih poberi na krožnik, izdolbi in napolni s nadevom, postavi jih potem še toliko v pečico, da zarumenijo. Nadev: kar si

Dotka izdelala? Razjeli sem se na šeno: »Ti ljudje so znorili. Dotka ne zna prav nič. Gotovo se nič ne uči.« Jaz pa gotovo vem, mi ugovarja žena, da Dotka vstaja ob štirih in se hodi učiti iz mesta. General bo o tem pisal ministru. Zamahnil sem z roko. Spal sem mirno dočim se je vse mesto tušilo za Dotko. Velika je bila propaganda, — skoraj ji bi bil tudi jaz podlegel.

Bilo je ob koncu maja in prekrasno vreme. Napravila sva z ženo izlet v bližnji gozd. Zgodila sva odisla, da bi bili o pol osmih lahko v šoli. Tudi okoli petdesetih let ima človek pravico do krike. Bilo je res prekrasno jutro! Klopot kopit nama je pretrgal srečno razpoloženje. Dva jezdec sta pridrla iz gozda in jo mahnila po cesti. Dotka s svojim poročnikom! Nista naju opazila.

Ob 10. sem srečal francosca na hodniku. »Dotka?« sem ga pobral s iskrenim nasmehom. »Da, sirota Dotka,« je na moje neizrečeno iznenadenje žalostno dejal francos. Izbulil sem oči: »Kaj?« »Padla je davi s konja in si zlomila nogo.« Ta »krivični« preganjalec jo je še pomolval!

Poležala je malo v bolnici in v šolo ni več prišla. Zakaj tudi? Ostala je nerodovana zaradi bolezni in po zakonu so ji bili dovoljeni dodatni izpiti. Namesto izpitov pa je imela odkide. Mislite, da s poročnikom? Kje neki! S kirurgom, ki jo je operiral. Spretno dekle, ali ne?

Da ne pozabim moralo te povesti! Lahko se zgodi tudi ta nezalšana stvar, da je profesor krivičen. Toda njegovo krivičnost najtežje odtehta propaganda staršev. Če tega ni, pa včasih iztrga žrtve iz profesorskih krepiljev sama — usoda.

izdolbi in sredino, zmešaj s toplo maslo, dvema rumenjakoma, nekoliko soli in popra. To napolni v izdolben krompir.

Tršaški fritoli

1/2 kg moke, 3/8 mlika, 2 jajca, 4 dkg sladkorja, limonino lupinico, 3 dkg kvasa, 3 dkg grozdčja, 3 dkg drobnih rožin, 3 dkg pignolov. — Raztopi kvas v mlačnem, osladikorjenem mleku. Ko zakipi, primešaj jajca, sladkor, limonine lupinice, maki soli, daj v skledo med moko in steti precej mehko testo. Stepaj pol ure na toplem. Med stepanjem primešaj grozdčje, rožine in debelo srezane pinjole. V primeru pomni segrej olje in vlagaj z žlico v podolga, stih omočih zajeto testo in jih lepo rumeno ocvrli. Ocvrte polagaj na pivni papir in še tople potresi z vanilijnim sladkorjem. Če jih ne pustiš vzhajati, se med cvrenjem ne napijejo olja.

Jabolčna pena

Stepi iz treh beljakov trd sneg, primešaj 16 dkg sladkorja in 10 dkg marelične marmelade. Stepaj toliko časa, da se zgosti. Nato dodaj 4 pečena, skoci ali pretlačena jabolka in eno žlico rumo. Naloži v kristalno skledo in postavi na hladno do serviranja.

Kdoveb ponvični

Na kropu ali mleku skuhaj 15 dkg pšeničnega zdroba, ne pregoti. Ko se poteni nekoliko ohladi, primešaj 4 dkg pre-segnetega masla, en rumenjak, sol in sneg od belja, ka. Zmes namaži na namazan pekač za prst debelo in speci. Pečeno zreži na posušne male kocke in vložil v precejeno juho, tik predno daš na mizo.

Kdoveb narastek

Skuhaj pet do šest zvrhanih žlic pšeničnega zdroba v mleku, da se zgosti in zmehča. Dodaj malo soli in 4 dkg masla. Ko je kuhan, ga odstavi in mešaj, da se shladi nekoliko; nato pa primešaj 4 rumenjake, tri polne žlice sladkorja z vanilijo. Nazadnje primešaj trd sneg od 4 beljakov. Speci zmes v dobro namazan narastkovem modlu. Pečeno oblij z razredčeno marelično marmelado in takoj postavi na mizo.

Slavospev cigareti

Tolažnici! Tovarišci! Ljubici! Ti ljubka, nežna ti vitka! Skoro vsakega užitek se človek naveliča v tem zemskem življenju — razen tvojega. Lepa si kakor misel, nežna kakor sen, poživljajoča kakor dih, razveseljujoča kakor luč. Moderni človek ne bi mogel izhajati brez tebe, zakaj ti mu pomirjaš živce, lajšaš njegovo muko in bolečino. Vprašajte samo duševne delavce, predvsem umetnike, česa bi lažje pogrešali, tobaka ali alkohola. V prevsni množini se bodo izjavili za cigareto ...

Zato pa slava ti, ti majcena, graciozna, gladka, čedna in dehtajoča stvarica, ki si umela najti pot do človeške duše ter izvajaš takšno oblast nad duhovnim življenjem človeštva! Že to, da te človek drži med prsti in vsrkava fini eksotični aroma vase, pomeni užitek in ugodje. Če bi moral jaz postati trgovec, ne bi trgoval z ničemer drugim kakor s tobakom.

Kaj de močni živčni napetosti bolje nego cigareta? Časih človeka vznemirja grd prizor, potlači ga neuspeh, ali pa se razburji zaradi neaktnega dejanja. A tudi, če izprva duševni delavec svoje moči v duhomornem delu — zadostuje mu, da seže po cigareti, ki mu prinese pomirjenje, uspanje, harmonično izenačenje vsega, kar mu je burilo dušo. O, časih izgine strašna napetost že po nekaj dimih in kadilce se zabava v rajsko vrtove blažene harmonije.

Dobra cigareta je ideal vseh kadilcev, devetnajstega stoletja. Brez nje ni življenjske kulture, ne ugodja oplemenitenega mešanstva, segajočega ponekod že po cigari, ki pomeni stopnjevanih užitek tobaka in njegovih lastnosti. Dvajseto stoletje, stoletje razvinih živcev si je izvolilo cigareto za kraljico svojega mira. Kajti značka tega stoletja je: tempo. In kdo bi si upal trditi, da kadilec nima pravice zvezati tempa z užikom tobaka?

Cigareta pa ni prišla iz Orienta, kakor bi marsikdo napačno mislil, ampak iz Amerike. Kolumb, odkritelj novega sveta, je odkril pri Indijancih neko primitivno vrsto cigaret, namreč zrezljan tobak zavrt v liste koruznih storžev. Orienci je samo povzel to obliko cigarete in jo profiliral. Koruzni list je zamenjal s tenkim, finim papirjem, v katerega je začel zavijati skrbno kultivirane vrste svetlečega tobaka. Cigarete s črnim, krepkim ameriškim tobakom, kakor ga pušijo v Franciji in Španiji, bi izzvale v naših krajih samo odpor kadilcev.

Pred kakšnimi tristo leti so začeli gojiti vrste ameriškega tobaka v Orientu, posebno v Makedoniji, Mali Aziji in ob obalah Črnega morja v Rusiji. V spremenjenih klimatičnih razmerah se je tobak prilagodil novi domovini in je postal dragocena zel. Danes imamo že cel niz njegovih pavrst, kajti vsaka zemlja rodi drugačen sad. Slast cigarete zavisi pač od posrečene mešanice raznih vrst tobaka, zakaj izkušnja uči, da še tako plemenita vrsta tobaka ni užitna sama ob sebi, če je ne po-mešaj z drugimi vrstami. Sladokusci naj se pri tem domislijo, da tudi najboljše pečenka ni slastna, če ji manjkajo okusne začimbe. Sele začimbe so, ki dajejo jedi pravi okus. Prav tako je s tobakom. Najfinjši tobak je sladki tobak iz Smirne.

Mešanje tobaka opravljajo vedno izvežbani strokovnjaki, ki čuvajo tajno svojih fabrikatov. V Egiptu n. pr. ne uspeva tobak, toda egiptovske cigarete so na svetovnem glasu, kajti tam žive strokovnjaki, ki umejo mešati turški tobak kakor nikjer drugod na svetu. Egipt pa ima še nekaj, česar druge dežele pogrešajo. Klima te dežele je za sušenje tobaka silno ugodna. Odtod prihaja, da dobivamo najmehkejšo, najmilejšo in najbolj eterično cigareto ravno iz Egipta, kjer se je sušil tobak v suhih, večno sončnih skledicah.

Zato pa, slava ti, o cigareta! Obdajaj me nežni, plavskati in blagi dim, ki se fantastično vije po zraku in se dviga v ritmičnih valovitih oblakih vedno višje! In ljubezno te vsrkavam, narkotiziram se in se onamajam z magičnimi slikami bujne Orienta, odkoder si prišel. Pridi, zanihaj moje dušo v ljubke sanje in daj svojim živcem tisto sproščenost, ki so je potrebni.

Tebi pa, neznan, modri, čudovito uživaški, kdo ve kje in kdaj strohneli odkritelj cigarete, tebi pokljijam svoje najnežnejše pozdrave — preko vsega prostora in časa!

Brez cina ni vojne

Napoleon Bonaparte je prvi spoznal pomen konzervne škatle — Pri-pomoček, ki je Italijanom pomagal zavojevati Abesinijo — Ogromna produkcija konzervne industrije — Kaj bo čez 10 ali 20 let?

Če bi bil Napoleon poznal konzervno škatlo, bi evropski zemljevid bil danes nemara drugačen. Korzičan je vedel bolje nego drugi, da korakajo vojske z železnicami in da je končna zmaga neke armade, ki se bori v sovražni deželi, odvisna od dovoza živil. Spoznal je važnost tega problema in je razpisal nagrado 20.000 frankov za tiste, ki bi rešil.

vprašanje konzerviranja živil.

Neki Nicolas Appert je l. 1809. v resnici izumil škatlo, ki jo je smatrali za prednico naše današnje konzervne škatle, in če bi bil Napoleon imel še nekoliko let časa, da to stvar izpopolni, bi bil mogel doseči s prenosno preskrbovanja armade z živilom odločilno premoč nad svojimi nasprotniki.

Leto dni po Appertovem izumu je dobil Anglež Peter Durand patent za

»pocinjeno konzervno škatlo«.

Prvo pravo konzervno škatlo, kar jih poznamo, Durand je izdelal tudi prve praktične metode za podaljšano ohranitev sadja in zelenjave v užitnem stanju. Kmalu potem se je preselil v Ameriko drug Anglež, Thomas Kensett in pred okroglo 120 leti je nastala tam tovarna konzerv. Od tistega časa se je ta industrija razvila do neverjetne višine. Vsako leto porabijo na naši premočnici

10 milijard konzervnih škatel

vseh velikosti. Nobene vojne si ne moremo misliti brez modernih konzervnih škatel, v katerih ne hranijo samo železne rezerve,

temveč tudi vsakdanje obroke. V skladiščih armad so nakopičene stotine milijonov konzervnih škatel, ki se njih vsebina obrani desetletja. Milijoni konzervnih škatel so Italijanom pomagali

dobiti vojno v Abesiniji

nemara še bolj nego njih topovi in letala, kajti drugače bi bili navezani na popolno nezadostno preskrbo z etiopskimi živil. Vsaka škatla sama na sebi pa vsebuje dva odstotka cina.

Toda svetovne zaloge te kovine niso neizčrpne. Najizdatnejša nahajališča cina so v Boliviji in jugovzhodni Aziji. Ko je vojna v Čaku začela paralizirati bolivijski izvoz cina, je bil svet navezan

na jugovzhodno Azijo.

Sedaj ko je usoda južne Kitajske še negotova, ostanjejo samo še bogata ležišča Malaje in manjša ležišča po britskem imperiju. Od teh je odvisna bodočnost konzervne industrije in vojna moč pocinjenih držav. Strokovnjaki za preskrbo z živežem v raznih generalnih štabih so gotovo z grozo zvedeli, da so zadostne količine cina zagotovljene samo

še za eno desetletje.

Če dotlej ne uspe dobiti novih nahajališč (in to bi se moglo zgoditi n. pr. v južni Kitajski), ali pa tudi primerno nadomestilo za cin, potem bo stvar v resnici huda. Svet l. 1950 bržkone ne bo več sposoben napraviti armade neodvisne od vedno ogojene lokalne preskrbe v sovražni deželi.

Po mnenju izvedencev je cin tista strovina, ki se bo izmed vseh najvažnejših strovin

prva izčrpala.

Toda industrija ne kaže, da bi s tem načunala. Čedalje več stvari, posebno živil, tlačijo v konzervne škatle, ki vsebujejo 2 odstotka cina. Ko je lansko leto nekemu Američanu uspelo konservirati tudi sir v konzervnih škatlah, so to razglasili kot velik uspeh. Ekonomičnega ribarstva si ne moremo brez konzervnih škatel prav tako misliti kakor ekonomičnega izkoriščanja sadnih letin. Novi stroji, ki izdelujejo konzervne škatle, jih izdelajo

na dan do 180.000.

med tem ko jih je mogel pocinčiti delavec še pred nekoliko leti izdelati na dan kvečjemu 75. Pri tem delajo kemiki in inženirji stalno na tem, da bi proizvodnja konzervnih škatel izpopolnili, obenem pa izpopolnili tudi načine konzerviranja.

Vsega tega pa bo vsaj v zvezi s cinom, v desetih, dvajsetih letih konec. Civilno prebivalstvo bo moglo namesto pocinjenih konzervnih škatel uporabljati pač

steklene kozarce

in posledic ne bo mnogo občutilo, uporaba stekla v vojni pa ni tako preprosta stvar. Ni torej izključeno, da se bodo bodoči vojskovodje znašli v istem položaju kakor Napoleon, ki bi bil mogel zmagati tudi v ruskem pohodu, če bi bil imel na razpolago konzervne škatle.

I Z R E K I

Sreča je sen, trpljenje stvarnost.

Srečen je samo tisti, ki je odvisen od samega sebe in najde vse v samem sebi.

Dobro knjigo prečitaš lahko večkrat; če je res dobra, te ne bo nikoli dolgočasila.

Če ne bi bilo smrti — kaj bi človek občutil kot izgubo življenja??

Spanje je podoba smrti, ki si jo vsak dan sprosti izpescjo, da obnavljamo vsak dan sprosti svoje življenje.

Rudniška nesreča na Japonskem

V japonskem rudniku Kasija pri Fakuku so se dne 2. oktobra dogodili treskavi pili. Ob času nesreče je bilo v rudniku 73 rudarjev. Rešili so jih 43, usoda ostalih je neznana.

MNOGO PRIHRANITE

Če kupujete kvalitetno blago za zimsko suknje, plašče in obleke pri tvrdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7.

Izgotovljene zimске suknje, obleke t. t. d. vedno v zalogi

Lastni izdelki Moderni kroji!

Drama v Mayerlingu

Papirji, ki potrjujejo Rudolfovo samomor

Ernst Uubas poroča v »Neue Zürcher Zeitung«, da je imel razgovor z neko osebnostjo, ki je dobila po vojni vpogled v akte mayerlingške tragedije, ki jih je hranil poglavar rodbine Taaffe. Ti papirji potrjujejo Rudolfovo samomor, pojasnjujejo pa tragedijo še z neke druge strani.

Zdravniška izjava dvoru je po vsej verjetnosti ugotavljala, da je smrt baronice Večere nastopila nekoliko ur pred Rudolfovo smrtjo. Potemtakem se je stvar izvršila na ta način, da je Rudolf po dogovoru skupnega samomora ustrelil ponoči najprvo svojo ljubavnico, potem pa ni našel takoj poguma, da bi položil roko nase. Eno izmed poslovnih pism je bilo napisano očito v tem vmesnem času.

Francoska cesarica Evgenija je Paléolo-

gueu nekoč povedala, da ji je cesarica Elizabeta pripovedovala, da se je Rudolfovo pismo nanjo začelo z besedami: »Nimam pravice živeti, ker sem izvršil umor.« Iz tega bi bilo razvidno, da je prestolonaslednik Rudolf šele čez nekaj časa izvršil samomor.

Uradni činitelji so po nekaj časa trajajočem oklevanju priznali Rudolfovo samomor, nikoli pa niso hoteli priznati istočasne smrti Mary Večere. To se je zgodilo pač manj zavoljo tega, da bi štedili rodbino Večere, kolikor zavoljo tega, da bi Rudolf pred ljudmi ne obveljal za morilca. Ukrep, ki so si jih izmislili za prikrivanje te zveze, so največ prispevali k nastanku najbolj čudnih verzij o tragediji v gradu Mayerlingu.

Ljudstva in snubači

Eksoti, cigani, Japonci in Kitajci — Venec iz oranžnih cvetov in krona — Snubitveni običaji med Malajci in v Burmi

Postri, kakor je število in značaj ljudstev, so tudi načini, kako narodi snubijo. Nikakor ni vedno moški tisti, ki igra ulogo snubača. V nekaterih deželah je že prestopno leto izjema k pravilu in daje ženski možnost, da predlaga moškemu zakon. V drugih deželah, kakor na Jamaiki, pa je to trajna prednostna pravica žensk. Zenske so tam, ki imajo tudi zemljišča in ki si vzamejo drugega moža, če jim prvi ne ugaia. Poročna pogaja ima povsod veliko ulogo, toda ponekod pomeni serviranje jedi snubcu toliko, kolikor kosarica. V Andaluziji pomeni ploščica buče v dekletovi roki »ne«. Na Poljskem pa osladijo zavrnjenemu snubcu grenko počutke z gosjo pečenko, zato pravijo tam takšnemu snubcu, da je »dobil ptico«.

Cigani izražajo večno zvezo med moškim in žensko na ta način, da nevesto in ženi- naraveže v roko in njiju kri pomešajo. Japonci zaročenci plijejo čaj iz vrča z dvema kljunoma in metulji iz papirja na posodi so jim dober omen, da bodo imeli kup otrok. Zenon pošlje nevesti listke vrvice za pas in belega satena za obleko. Kitajski običaji predpisuje vrvice iz rdeče avile okrog telovnika in gležnjeve. zaročenec piše zaročenki na rdeč papir, tako da imenujejo zaročeno dobo tam »dneve rdečih pisem«. Pri tem pripravljajo zvezo poklicni posredovalci in astrolog določi dan, ki daje jamstvo za srečo v zakonu.

Kar pomeni na Angleškem venec iz oranžnih cvetov, pomeni na Norveškem krona.

Tudi najubožnejše vaško dekle postane kot nevesta »kraljica enega dne« in krono ter ogrlico ji posodijo v cerkvi. Tudi madžarske neveste nosijo kroue, na Armenskem pa nosita ženin in nevesta z zlato okrašene vence, ki ju duhovnik trikrat menja, pri čemer se tudi ženin trikrat dotakne nevestine glave.

Kaspijska zaročenka ima turban okrog glave in ko se bliža dan poroke, ji odstrižejo lase. Prave muke pa doživljajo malajska dekleta, preden postanejo zaročenka. Zobe jim odpilijo do tretjine normalne velikosti. V Burmi zaročenkam prebodejo ušesa in bučna godba preglašuje pri tem boleste krike, ki bi jih bilo drugače slišati. Indijanci Severne Amerike postavijo izvoljenki pred noge kos divjačine, ki so jo sami ubili. Maversko nevesto prinesejo bodomu možu enostavno v veliki poročni omari, ki jo spremlja dota na belem mezu in pa črna pestunja.

Pri celi vrsti ljudstev sklepajo poroke svojih otrok starši, in sicer v njihovih najzgodnejših letih. Ta običaj je bil v prejšnjih časih tudi v Evropi zelo razširen. Neko znamenitost je pri pridobila poročna pogodba, ki jo je sklenil 1528 sir William Sturton Knight in v kateri se je obvezal, da se bo njegov sin Charles poročil z eno izmed treh hčerk Walterja Hungerforda, čim bodo v godnih letih za možitev. Mož sta natančno določila vsa plačila in obroke, a mladi Charles je imel vsaj izbero med Ellinor, Mary in Anne Hungerfordovo.

Iz zapora pred oltar

Kaj vse »ljubezen stri« ...

Kdor stoji pred sodniki, ima vedno upanje ali pa bi ga vsaj rad imel, da ga bodo sodniki le milo sodili. Drugače je bilo z dekletom iz Olomouca, ki je v strahom upala, da ji bo sodišče naložilo najvišjo, za nje primer dopustno kazen. Od te kazni je namreč zavisela usoda njene ljubezni.

Dekletova mati se je bila ob začetku svetovne vojne preselila iz Galicije na Moravsko. Tako mati, kakor njena sedaj 24-letna hči pa sta dobili poljsko državljanstvo. V nemirnih septembrskih dneh lanskega leta pa je deklet zavoljo tujega državljanstva izgubila svojo službo v Olomouci. Spravilo jo je kot nadležno tujko čez mejo na Poljsko.

S tem je prišla z dežja pod kap. Ker navzlic poljskemu državljanstvu ni znala niti besedice poljski, so jo v »domovini« sprejeli zelo neprijazno, pa so ji veleli, naj v tednu dni izgine spet čez mejo. V svojem obupu je deklet sklenila, da pojde naskrivaj čez mejo in se vrne v Olomouc. Tam jo je pričakoval s hrepenenjem nje zaročenec, Oblasti pa so odkrile nje povratek.

Zavoljo tega se je morala zagovarjati pred sodniki. Stvar bi se končala sama na sebi z nekoliko dni zapora, nato bi jo spravili spet na poljsko ozemlje. Toda mladenka in nje zaročenec sta hotela drugače in sta tudi našla pot, da bi dosegla svoj smoter. Če bi se čim prej poročila, potem bi deklet dobila seveda češkoslovaško državljanstvo in bi lahko ostala v Olomouci.

Tu pa so nastale težave. Med oklicem in poročnim dnem morajo preteči najmanj trije tedni, pričakovati pa je bilo samo nekoliko dni zapora. Zaročenca sta se zato informirala pri nekem odvjetniku, kako naj bi napravila, da bi ostala zaročenka vsaj tri tedne v zaporu. Odvjetnik je vedel svet. Najvišja dopustna kazen za prestop meje brez voljanega potnega lista znaša štiri tedne in tako je dekletu svetoval, naj sodnika prosi za štiri tedne zapora.

Sodnik je bil v prvem trenutku zavoljo te čudne prošnje presenečen. Ko mu je pa

Kako bo z nadaljno zimo?

Spričo razmeroma milega poteka letošnje zime ugibajo vremenoslovci o vprašanju, kakšno vreme imamo pričakovati v februarju in marcu. Francoski listi beležijo, da so te dni videli v Franciji nenavadno veliko število ptičev iz severne Evrope. Ti ptiči zapuščajo svoje kraje navadno samo takrat, kadar jim instinkt pravi, da se bliža hud mraz. Prevladovale so divje race in divji labodi, s katerimi so imeli lovci veliko veselje, dočim so kmete navdali z resnimi skrbmi.

deklet s solzami priznala težave svoje ljubezni, se je mož pravice omešil in ji je zagotovil skorajšnjo zakonsko srečo. Obesil jo je na štiri tedne. Tako pojde deklet iz zapora naravnost pred oltar, da oblast ne bo imela časa za nov izgoznil ukaz.

A NEKDOTE

Ko je junak ameriške secesijske vojne Grant postal državni predsednik, je moral nekega večera v hiši nekega tujega diplomata poslušati glasbene točke. Gospodinja je z velikim pogumom in dobro zaigrala Chopinovo polonezo in sedaj bi seveda rada poslala kakšno prijazno pohvalo.

»Mene o tem ne smete vprašati,« je dejal Grant. »Poznam sploh samo dve melodiji. Ena je yankee doodle, druga pa nič.«

★

August Strindberg je bil s kraljevim gledališčem v Kodanju sklenil pogodbo po kateri bi moral vsa svoja nova dramska dela izročiti tja za prvo predvajanje. Za to bi moral dobivati 2400 kron letno. Neki prijatelj je menil: »Ali se ti ne zdi, da te ta pogodba preveč veže v tvoji zvodni razpolaganja?«

Strindberg se je zasmejal: »Niti od daleč! Se tri takšne pogodbe in noben konj me ne zvleče več k pisalni mizi!«

VSAK DAN ENA

»Kaj niste videli svarilne deske?«
»Pač, videl sem jo, toda ker sem kratkoviden, sem hotel videti napis čisto od blizu.«
(»Ric et Rac«)

Ruski čudodelnik Mičurin

L. 1898. je bila v Kanadi tako huda zima, da so v vrtovih in sadovnjakih poginile vse črešnje. Ko je prišla pomlad, niso vzrastle in se razcvete, marveč so ostale suhe in morale so jih posekati. Iz nekaterih krajev Kanade pa so kmalu prišle vesti, da je sili mraz, 40 stopinj, pač uničil vsa črešnjeva drevesa, da pa je pri tem ocala neprisadeta samo »ruska črešnja«.

Ruska črešnja v Kanadi? Vest je bila neverjetna, vendar se je kmalu izkazala za popolnoma resnično. Državne sadjarske šole in drevesnice, ki so imele zapisano pod imenom, ki ga Anglosasi sploh niso znali izgovarjati: Plododročna Mičurina, kot nje najodličnejša svojstva so bila vnešena v nje register: velika odpornost proti mrazu, močna rodovitnost in odlični okus. Posiljal so v Kanadi sadili samo Mičurinovo črešnjo, križanko ruske in mandžurske črešnje. Vabili so Mičurina v Ameriko, mu obetali sijajen položaj, veliko plačo in neomejeno priložnost za njegove poskuse. Domoljubni Rus pa je odjel vse mamljive ponudbe rekoč, da je njegovo nameno zboljšati sadovnjak v domovini, ne pa da službi drugim narodom. Poročal je o svojih odkritjih ministrstvu, da njegova poročila so neprečrtana oblašala v arhivih. Dočim so v njegovem sadovnjaku že cvetele in rodile najboljše črešnje, alve, breskve in jabolka, so njegovi sosede včasih pač občudovali krasno sadje, zmagajali z glavami nad čudakom

mojstrom Mičurinom, njegovih dreves pa ni sadil nihče v Rusiji.

Sele po revoluciji v najhujših bojih meščanske vojne je Mičurin nekega dne prejel brzojavko iz Kremija: »Vaši poskusi za gojitve novih rastlin so izrednega pomena, pošljite takoj poročilo predsedniku sveta narodnih komisarjev.« Podpisano je bilo tedaj zelo znano ime in Mičurin je doživel čas, ko so njegovo delo naenkrat najvišja mesta smatrala za zelo važno. Poslal je poročilo in vladu mu je takoj odkazala par tisoč hektarov zemljišča, mu odprla neomejeno proračunsko postavko ter mu dodelila več sto pomočnikov in učencev. O delu tega genialnega ruskega rastlinoslovca so v Kremiju zvedeli iz angleških in nemških knjig, kajti izvirna Mičurinova poročila je pokrival dvajsetleten prah v arhivih ministrstva, gubernskih in okrajnih uradov. Ko so izvele, da je poročila iz pozabe, so bili navdušeni nad ogromnim melom, ki ga je bil ta velum že izvršil, bili pa so tudi ogorčeni nad barbarsko zanikarnostjo, ki je tako brezvestno postopala z izsledki in uspehi tega znamenitega ruskega domoljuba.

Mičurina, ki je imel v svoji mladosti to službo, da je nadziral ure na postaji v svojem rodnem mestu, je spravljal v obup, da so ruski vrtovi tako strogašni, da v njih rasto poldivja, včasih čisto divja gozdna drevesa in sicer povsod le dve tri iste vrste. Komaj da je kak posestnik tu pa tam imel v pokritem sadovnjaku kak tujo plemenito vrsto, ki pa je boleha-

Ivan Vladimirovič Mičurin

la in poginjala, če so jo presadili na prost. Prodajal je svoje hišo v mestu, pustil službo ter si kupil za mestom majhno posestvo, kjer se je popolnoma predal svojemu visokemu cilju. Hotel je lepoto in okus najplametejše tujega sadja do-

sebiti plodovih nenegovanega srednjeevropskega sadnega drevja. Lotil se je križanja vrst — leta in leta je trajalo, preden je spoznal, da samo ta postopek daje uspeh — in njegova drevesnica v Kozlovu je vzgajala vedno nova drevesa, kakršnih dotlej še ni bilo na svetu.

Vzel je n. pr. pelod ananasove renete in oploдил z njim cveje domače antonovke, ki je dajala droben in kisel sadež, skoro kakor lesnika. Nekoliko pešak novega sadu je vzkliko in nastalo je novo drevo, ki ga je Mičurin krstil »slovankaz«. Od svojega žlahtnega očeta je »slovankaz« dobil nežno, sočno, mehko in okusno meso, od svoje poldivje matere pa veliko odpornost proti mrazu. Njenemu cvetju niti mraz 5 stopinj ni mogel škodovati. Nato je vzel divjo hrusko, katere domovina je ob rekli Usurju (med Vladivostokom in Harbinom) in jo križal z nežno royalko, ki je pri njem rasla v lončku. Dobil je pet semen; dve nista bili dosti prida, zato pa so bila ostala tri eno boljše od drugega. Iz njih je vzrastle »Mičurinova zimska hruska«, ki je v svojem enajstem delu rodila 25 debelih, okusnih hrusk. Naslednje leto jih je bilo že 150, bila je v opasnosti, da se polomi. Zopet je bilo podobno kakor pri slovanki: Od svojega francoskega očeta je mičurinka podedovala fini okus, od svoje mandžurske matere pa odpornost proti mrazu in proti poškodbam. Nje sad se lahko meče v klet kakor krompir, pa ne gnije. Na obtočenih mestih se napravi plutovinasta plast, o gnitju pa ni govora.

Tako je Mičurin jemal najzlahtnejše vrste sadja in jih križal z domačimi sorod-

niki, da bi se udomačile in da bi vsak kmet v svojem vrtu imel plemenito sadje. Divjo črešnjo iz step Povolžja je križal s pennsylvanskim žlahtno črešnjo in razšel izvrstno novo vrsto »idealka«. Njegovi poskusi so bili vedno smejejši. Križal je črešnjo in križljiko, divjo črešnjo in glog, jerebiko in nešpljo. Tako so nastala nova drevesa in novo sadje. Dobila so imena: krasota severa — veliki grozdje sladke granatne jerebke, debele sladkokisla jagode je rodil ceraspedus, ki s svojim imenom izdaja poreklo od divje črešnje (prunus padus) in navadne črešnje (cerasus).

Rusko antonovko je križal celo s črešnjo, slivo, hrusko, jerebiko, ribezom in kosmačo ter je dobil jabolka čudovite zunanjosti, s še bolj čudnimi semeni. O vsem tem govori njegova knjiga, ki je izšla pred sedmimi leti. Potekala so leta in leta. V Mičurinovi drevesnici so nastajale vedno nove rastline. Okoli njega pa je šlo življenje staro pot. V drugih vrtovih so kakor prej, rastle kisle antonovke. Moral je priti strahoviti prevrat, da je Mičurinovim odkritjem pripomogel do veljave. Danes ni več Mičurina — umrl je leta 1935. — In njegovega rodnega mesta Kozlova. Zdaj se namreč imenuje Mičurinsk. Ima največje rusko preizkuševališče in visoko šolo za sadjarje. Na dučate učencev, ki je Mičurin izučil za naslednike, ti imajo na stotine učencev. Brazda, ki jo je zarezal Mičurin, ima dovolj delavcev, ki bodo nadaljevali v njegovem pravcu. Mičurinove jablane, hruske in celo breskve pa še rastejo in rade na visokem severu za tečajnikom v krajih, ki dotlej niso vedeli, kaj je sadno drevo.

SPORT

Drž. prvenstvo v klasični kombinaciji

Smolej je nepremagljiv

Včeraj je bil na Sljemenu tek na 18 km, v katerem je naš olimpijec spet zasedel prvo mesto in postal savezni prvak v tej disciplini — Za klasično kombinacijo je favorit Ilirijan Andrej Kerštajn

Na Sljemenu, 5. februarja
Prvič v zgodovini jugoslovenskega smučarstva je bilo tekovanje za državno prvenstvo izven Slovenije. Iz propagandnih razlogov je JZSS poveril izvedbo državne prvenstva v klasični kombinaciji Zagrebčanom in gotovo je, da mu ne bo žal. SK Maraton je tekovanje tako

odlično organiziral,
da ni prav nič zaostajalo za najboljšimi predstavitelji, ki smo jih vajeni pri nas. Sljeme se sicer ne da primerjati z našimi gorskimi predeli, ker je vsepovsod goste poraslo z drevjem, toda traser g. Založar, ki mu je pomagal savezni delegat Bernik, je posrebel, da proga ni bila enolična in tudi vse prejel kakor lahka. Snega je bilo kljub izredno toplemu vremenu — toplota je kazal 15 stopinj nad ničlo — za brezhibno tekovanje dovolj in tudi glede kakovosti se ni mogel nihče pritoževati.

V tekni so nastopili vsi naši najboljši smučarji, med njimi v celoti državna reprezentanca, ki ji je savez poveril zastopstvo Jugoslavije na FIS-tekma v Zakopanem. Naši vrli Gorenjci so ponovno dokazali, da so elita našega smučarstva. Zasedli so vseh prvih 15 mest in šele nato so se uvrstili nekateri najboljši hrvaški smučarji.

Borba med najboljšimi

Potek tekovanja je povzročil med poznavalci precejšnje presenečenje. Računali so z ostro borbo za prvo mesto med Smolejem in Lojzom Klančnikom, toda slednji se je povsem nepričakovano uvrstil šele na četrto mesto, kamor sta ga odrinila odlična Ilirijana Kerštajn in Knap. Najbolj je presenetil Kerštajn, čeprav smo ga zmerom pričevali med naše najboljše. Že v prvi polovici proge je bil le za 32 sekund počasneje od Smoleja, v drugi polovici pa je dosegel najboljši čas, za 27 sekund boljši od Smoleja, tako da je v celoti zaostal za njim le za 5 sekund. Z razliko dobrih treh minut sledi nato Knap, ki se je pokazal v izvrstni kondiciji. Na peto mesto se je nepričakovano plasiral Starman (SMK Ljubljana), vendar ga loči od slededih žemve in Razingerja le nekaj sekund. Smolej je zmagal zaslužen. Že na prvem delu proge je imel pol minute naskoka in kljub vsem Kerštajnovim naporom mu je to zadostovalo, da je postal savezni prvak v tekni na 18 km. K izenačenim časom je mnogo pripomogel srečni zreb, ki je dal favoriziranemu tekmovalcu zaporedne številke.

V splošnem so se pričakovali časi okoli 1:20. Da pa so bili za 12 in še več minut slabši, priča o izredno težki progi, še bolj pa o kakovosti snega. Tekmovalci, med njimi tudi Smolej, so preprečili, da je bila proga dolga 19 km ali še več. Sneg je bil menjačjoč južen in prišč, in sicer raztreseno na vzponih in smukih, kar je silno oteževalo pravilno mazanje. Kdor je malo dobro zadel, je imel veliko prednost, in to je v nemali meri odločilo tudi pri zasedbi mest. Nekateri so se zamazali in izgubili zaradi tega vsako nado na ugoden plasman, kar velja zlasti za Lojza Klančnika.

SK Ljubljana in ZSK Hermes

v prijateljski tekmi na Tyrševi cesti — Predtekma: Ljubljana komb. : Mars

Danes bodo imeli prijatelji nogometa priliko, da prisostvujejo po dolgem predelku prijateljski tekmi med SK Ljubljano in šlenskimi Hermesom. Ker je Hermes vso zimo pridno vževal v telovadnici, je pričakovati izenačene borbe med obema enajstericama.

Predtekmo bo igral ambiciozni poljanški klub Mars proti kombinirani enajsterici Ljubljane. Tudi v tej tekmi bodo hoteli Marsovcji pokazati svojo enakovrednost s današnjim nasprotnikom.

Obe tekmi bosta ob vsakem vremenu na igrišču ob Tyrševi cesti s pričetkom predtekme ob 14., glavne tekme pa ob 15.30.

Kaj bo še na sporedu?

Razen glavnega današnjega sportnega dogodka, in sicer smučarskih tekem za državno prvenstvo v klasični kombinaciji na

Občni zbor kol. društva »Save«

Kolesarsko društvo »Save« v Ljubljani je imelo na Svednico svoj XIV. redni letni občni zbor v gostilniških prostorih pri Amerikancu. Udeležba je bila velika, saj je bilo navzočih 82 članov in članice.

Otvoril je občni zbor predsednik Batjel ob 11. Poročilo predsednika je bilo s navdušenjem sprejeto. Pozdravila sta zborovalce zastopnika kol. sekcije Hermesa gg. Otrin in Maver kolesarsko društvo Zarja je pa bilo zastopano po tov. Plankarju.

Poročilo tajnika je bilo soglasno sprejeto. Poročilo blagajnika je bilo sprejeto s zadovoljstvom vsega navzočega članstva. Prav tako je bilo poročilo revizorjev sprejeto soglasno.

Pri razlagi ostanke so se oglašali podpredsednik Rozina, ki je v vzpodbujajočih besedah dal duška in nove smerice za bodočo leto v prid kolesarskega sporta. Tov. Kriznar je predlagal za letošnje leto, da se priredi več izletov v okolico, združenih s drkami; odkore pa je bil pooblaščen, naj zanje ukrene vse potrebno.

G. Otrin je v lepših besedah povedal, da se bo kolesarski sport še bolj razvil, če bodo vsa kolesarska društva v naši banovni slova. Za njegova izvajanja se mu je predsednik Batjel zahvalil in nato zaključil uspešni občni zbor.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

čnika in Petriča. Gregor Klančnik je nastopil bolan in je toliko zaostal, da nikakor ne more računati, da bo letos obdržal naslov državnega prvaka v klasični kombinaciji.

Proga

je bila prvotno zamišljena v eni krivulji. Toplo vreme pa je pobralo toliko snega, da so morali traso spremeniti in jo skrajšati na 9 km, ki jo je bilo treba preumetati dvakrat. Za gledalce in tekmovalce je bilo to ugodnejše, ker so imeli pri tem večjo kontrolo glede časov. Proga je bila tipično gozdna in je vodila ves čas po valovitem svetu z vzponi in smuki. Njena najnižja točka je bila 860 m, najvišja pa 1100 m. Start in cilj sta bila na istem kraju na travniku nad domom zagrebških mestnih uradnikov. Progo so povalili vsi tekmovalci. O poteku izredno zanimivega tekovanja bomo nekaj podrobnosti objavili še v ponedeljkovi izdaji našega lista.

47 tekmovalcev

Za tekovanje je bilo prijavljenih vsega 57 tekmovalcev, nastopilo jih je 47, na cilj pa jih je prišlo 38. Start je bil točno ob 11., prvi tekmovalci je prišel na cilj ob 12.42, zadnji pa ob 14. uri.

Tehnični rezultati

Vrstni red na cilj je bil naslednji:
1. Smolej Franc (Bratstvo) 1:32.50;
2. Kerštajn Andrej 1:32.55;
3. Knap Leon (oba Ilirija) 1:36.05;
4. Lojz Klančnik (Dovje M.) 1:36.41; 5. Starman Lado (SMK Ljubljana) 1:37.07;
6. Zemva Lovro 1:37.26; 7. Razinger Tone (oba Bratstvo) 1:37.27; 8. Gusti Jakopič (SMK Ljubljana) 1:38.20; 9. Pogačnik Tone (Bratstvo) 1:38.54; 10. Mrak Franc 1:40.08; 11. Petrič Tone (oba Ilirija) 1:40.30; 12. Knific Jože (Bratstvo) 1:41.40; 13. Crnobori Drago (SMK Ljubljana) 1:43.16; 14. Klančnik Gregor (Dovje M.) 1:44.39; 15. Majnarič Milan (HPD Delnice) 1:44.45.

Za klasično kombinacijo se je prijavilo 13 tekmovalcev, od katerih so se plasirali takole: 1. Kerštajn 360, 2. Starman 330.75, 3. in 4. Zemva in Razinger 328.5, 5. Pogačnik 317.25, Petrič 306, Knific 299.25, Klančnik Gregor 279, Bevo 270, Dekleva 243. Ta ocena velja le tedaj, če bodo jutri imeli po tri skoke. Prijavljen pa je prost, ker po FIS pravilih zadostujeta le dva skoka, toda ob uri, ko to pišemo, še ni rešitve o tem.

Jutri bodo skakalne tekme na skakalnici pod Tomislavovim domom, za katere vlada med zagrebškimi sportnim občinstvom veliko zanimanje. Tudi med skakalci so prišli na Sljeme vsi najboljši, med njimi Klančnik Karel in Jakopič Dolbin, žal pa ni Novšaka. Skakalnica dovoljuje skoke do 40 m, katero dolžino pa je Albin pri treninju že dosegel. Skakalnica ni pretežka, toda domačinom dela vendarle še preglavice.

Če jutri pričakujejo na Sljeme velik naval nedeljskih smučarjev. M. P.

Številki bo v soboto, dne 11. t. m. ob 11. uri dopoldne v koči ASK. Gorenjca na Crnem vrhu ob prisotnosti sodniškega zbora in zastopnikov klubov. Vsi pravosodno prijavljeni tekmovalci bodo nastopili v kočah na Crnem vrhu, ostali pa pri Sv. Križu.

Prvi trije tekmovalci v alpski kombinaciji dobijo »plakete«, prvi v »smuku« in v »smuških lihih« pa priznanje, poleg naslova prvaka GZSP za leto 1938-39. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril, bo ob 18. uri v koči ASK. Gorenjca na Crnem vrhu.

Vodstvo tekme: Predsednik: Godec Tomaž, nam. Vovk Pero, teh. vodja: Langus Beno, starterja: Grčar Marko, Volčnik Ignac, Casomerlić: Cop Ika, Razinger Heliod, Novšak V., sodnik na cilju Smolej Ivan, Bajboda Stanko, zapisničarja: Brun Viktor in Pohar Avgust. GZSP.

Razpis

tekem za mladinsko prvenstvo GZSP v slalomu na Crnem vrhu nad Jesenicami
Gorenjska zimska sportna podzveza na Jesenicah razpisuje za nedeljo dne 12. t. m. mladinsko prvenstvo GZSP v slalomu, ki bo na Crnem vrhu nad Jesenicami. Nastop za tekmo bo ob 14., nastopno mesto po španovnem vrhom.

Določila: Tekmuje se po pravilih in pravilih JZSS. Pravico do nastopa imajo vsi junjorji in naraščaj do starosti 18 let, ki so člani saveznih klubov. Vsak tekmovalci nastopi na lastno odgovornost. K drugemu teknu v slalomu bo pripuščeni samo 20 tekmovalcev. Prijave na predpisanih tiskovinah pošljite na naslov GZSP do 10. t. m., prijavnine nil. Zrebanje nastopnih števil bo dne 12. t. m. ob 9. v koči ASK Gorenjca na Crnem vrhu. Vsi tekmovalci naj pridejo na Crni vrh po možnosti šele v nedeljo, ker bodo koče zasedene po tekmovalcih seniorjih.

Prvi trije v slalomu dobe plakete, prvi pa tudi še naslov juniorskega prvaka GZSP v slalomu za leto 1938-39. Razglasitev rezultatov bo po končani tekmi v koči ASK Gorenjca na Crnem vrhu. Istotam bo tudi razdelitev daril.

Razpis

skakalnih tekem za prvenstvo MZSP v Celju

Smučarski klub Celje razpisuje tekmo v skokih za prvenstvo Mariborskega zimske sportnega podzveza. Tekma bo v nedeljo 12. t. m. s startom ob 14. na Kugrjevi skakalnici v Liscach pri Celju. Skakalnica omogoča skoke do 40 m. Pravico tekovanja imajo vsi tekmovalci, verifikirani pri JZSS. Tekmuje se po pravilih JZSS. Prijave se sprejemajo najpozneje do 11. t. m. na naslov: Ervin Gracner, Celje, tv. Gustav Stiger, in sicer na saveznih prijavnica. Prijavnine nil. Vsak tekmovalci nastopi na lastno odgovornost. Zrebanje startnih števil bo v nedeljo 12. t. m. ob 13. v salonu restavracije Petriček v Liscach. Najboljši tekmovalci v MZSP bo prejel naslov »Prvak«.

IZ JULIJSKE KRAJINE

Obnova trgovskega brodogoja

Pod tem naslovom so tržaški listi te dni objavili daljša poročila o novih serijah tovarnih in potniških ladij, ki jih bodo v prihodnjih letih zgradili v tržaških, tržaških, reški in drugih ladjedelnicah za suverenostrane družbe Italija, Adriatica, Tirrenia, in tržaški Lloyd. Financirala bo ta dela državna ustanova za obnovo italijanske mornarice Rinnaro.

Ladje posameznih serij bodo popolno, ma enake, četudi bodo zgrajene v različnih ladjedelnicah. Po dosedanjih načrtih bodo zgradili skupno 32 motornih ladij. Vse bodo opremljene s posebnimi Dieslovimi pogonskimi motorji. Že letos bodo pričeli graditi v tržaški in tržaških ladjedelnicah 5 ladij z dislokacijo po 9000 ton in s brzino po 16 milj na uro. Nadaljnjih 6 ladij bodo zgradili pozneje v Genovi. Ladje bodo pripadale družbama Italija in tržaškemu Lloyd. Na Reki bodo pričeli te dni graditi po vrsti 5 ladij s dislokacijo po 4200 ton in s brzino po 16 milj na uro za družbo Tirreno. Nadaljnjih 6 takih ladij bodo gradili v Genovi. V tržaških ladjedelnicah se bo bržkone še letos pričela gradnja dveh ogromnih motornih ladij tipa Victoria. 7 drugih ladij pa bo zgrajenih v neapeljskih in beneskih ladjedelnicah. Končno bodo zgradili v Trstu še posebno tovarno ladjo tipa Calitta za družbo Adriatica.

Javne dražbe in stečaji

Javne dražbe so že vsa zadnja leta posebno v Istri precej pogoste. Večinoma gredo na boben kmečkega posestva ali njihovih večji in manjši deli zaradi davčnih zaostankov in le deloma zaradi prezadolženosti prizadetih posestnikov.

Kakor posnemamo iz letošnjih prvih pet števil uradnega biltena za tržaško in puljsko pokrajino, je bilo v prvi polovici preteklega januarja napovedanih v območju koprškega sodišča in na zahtevu koprške začasne davkarje, 42 dražeb. Na teh bo 104 posestnikov z Babičev, Beretih, Brežanov, Diličev, Grintova, Kunjavce, Kopa, Laborja, Loparja, Marzig, Planja, Pomjana, Popetra, Sv. Petra, Rojceve, Terseča in Truške odprodanih 138 parcel. Njihovi skupni davčni zaostanki znašajo 38.105 lir. skupna dražbna vrednost cena pa 89.549 lir. Davčni zaostanki segajo od minuma 87.50 lire v primeru treh posestnikov v Truški do maksima 3360.50 lire v primeru dveh posestnikov v Kunjavcih. V Koprbo po poleg teh na zahtevu iste davkarje prodana neka hča s vzklonico ceno 19.200 lir zaradi davčnega zaostanka 1685 lir. Zavod za zemljiški kredit iz Verone je po gonal na boben v omenjenem času 4 posestnike v Kavranu in Vodnjaku ter nekake hišnega posestnika v Trstu.

V Trstu je sodišče odredilo stečaj dveh trgovcev, Valentina Dandelijsa in Alojzija Versagnassija. Njuna lokala sta bila že zapetata.

Drobne novice

Hinec. V Kočah pri Slavini na Pivki se je poročil g. Ivan Penko s gđ. Fanico Bošnjakovo. Bilo srečno!

Nova grobova. Preteklo soboto je v Bazovici pri Trstu umrl 34 letni Franc Križanič, po domače Križanec. Mnoge je vst o njegovi prerani smrti bridko iznenadila. Bil je v zgled vsem svojim vrstnikom in trdna opora svoji družini, ki je šele pred nekaj meseci izgubila tudi 20-

MZSP v skokih za leto 1938-39, število darilo in spominke diplomu, drugi praktično darilo in diplomu, tretji diplomu. Za tekmovalce izven teritorija MZSP so razpisane posebne nagrade in spominke diplome. Objava rezultatov in razdelitev daril bo po tekmi ob 17. v salonu restavracije Petriček. V primeru slabih snežnih razmer bo morebitna odpoved tekme pravčasno objavljena v časopisih ter v soboto opoldne in sveder v ljubljanskem radiu.

Razpis

skakalne tekme in mednarodne juniorske tekme v tekni na 10 km, ki ju priredi SK Zeleničar, Maribor, dne 12. II. 1939 na Pohorju v okolici koč »Peseke«. Proga junjorjev za tek na daljavo meri 10 km. Start je določen za 10. pri koči »Peseke«. Cilj istotam. Skakalna tekma bo na skakalnici pri »Peskici« po končanem tekni junjorjev.

Splošna določila: Tekmuje se po pravilih in pravilih JZSS. Pravico do nastopa imajo vsi verifikirani tekmovalci JZSS. Vsak tekmovalci nastopi na lastno odgovornost. Prijave se pošlji na naslov: Sportni klub Zeleničar, Maribor, delavnice državnih železnic najkasneje do 9. t. m. Prijavnine nil. Prijave sprejema vodstvo tekme na dan tekme pri koči na »Peskici« najpozneje do pol 10. ure. Zrebanje števil v koči na »Peskici« ob pol 10. Objave rezultatov in razdelitev daril v koči na »Peskici« eno uro po končanih tekмах. Darila: za skakalne tekme: prvo in drugo plastrano premejo darila, ostali diplome, za tekmo junjorjev v tekni na daljavo: prva dva plastrana darila, tekmovalci, ki bo imel najboljši čas med klubskimi člani, prejme darilo, ostali sodelujoči prejmejo diplome. Klub si pridržuje pravico tekmi preložiti, če bi bile snežne razmere neugodne, ali pa odpovedati, če ne bo najmanj 10 prijav članov tujih klubov.

Naš prvi nasprotnik v tekmah za Davison pokal. Pri zrebanju za letošnje tekovanje za Davison pokal v evropskem pasu je Jugoslavija dobila kot prvega nasprotnika Irsko. Dalje bodo igrali v prvem kolu Rumunija; Madžarska, Poljska; Holandska in Nemčija; Švica. V drugem kolu se bodo srečali CSR; Norveška, Belgija; Indija, Italija; Monako, Švedska; Danska, Anglija; Novi Zeland in Francija; Kitajska.

ZSK Hermes, nogometna sekcija (stuzbeno). Danes ob 15. prijateljska tekma s Ljubljano na njenem igrišču ob Tyrševi cesti. Postava moštva na običajnih mestih. Udeležba za vse določene strogo obvezna. Načelnik.

Kolesarski savez Jugoslavije (stuzbeno). Na rednem občnem zboru dne 22. januarja sta bili oproščeni kazni, ki sta bili svojočasno izrečeni članu ZKK »Oria« Emilu Menig in članu »Bate« iz Borova Danilu Erdeliju. — Upravni odbor.

letno Marijo, njegovo sestro. Pokojnikovega pogreba, ki je bil v ponedeljek, se je udeležilo mnogo ljudi s vse planote nad Trstom. Domači cerkveni pevski zbor je na domu in v cerkvi zapel pokojniku nekaka pesem v slovo. Dobra Franceta bo v Bazovici ohranila v najlepšem spominu. — Pri Sv. Jakobu v Trstu pa je preminul po kratki bolezni v 43. letu starosti Angel Kobal. Svoj čas je sodeloval v mnogih domačih društvih in posebno v pevskem društvu »Ilirija« ter v šentjakobski čitalnici. Bil je med svojimi številnimi prijatelji in znanci izredno priljubljen. Zapustil je ženo in štiri. Rodbina obeh pokojnikov naše sožalje!

Pred kazenskim sodiščem v Rimu se je vršil pred kratkim zanimiv proces na pritožbo Karla Čermelja, ki je leta 1935 zbežal čez mejo. Nekaj mesecev pozneje je sodilo njegov prestop preko goriskega sodišča. Čermelj je bil obtožen, da je zbežal iz političnih razlogov in zato, da bi mu ne bilo treba v Abesinijo. Sodišče je ugotovilo, da v resnici ni zbežal iz političnih razlogov, nego iz bojazni pred vojaško službo. Proti temu se je pritožil državni tožilec. Priznivo sodišče v Trstu pa se je postavilo na stališče, da je Čermelj s tem, da se je odtegnil vojaški službi, prekršil svoje politične obveznosti in ga je obsojilo v smislu zakona, ki določa za tak prestop 2 do 4 leta ječe in najmanj 20 tisoč lir denarne kazni. Čermeljev branilec pa se je proti tej sodbi pritožil na kassacijsko sodišče. To je sedaj potrdilo obsojbo tržaškega sodišča. Razsodilo je, da je smatrali nezpolnitev vojne obveznosti tik pred kakšno vojno za politični zločin. Beg iz države se mora v takem primeru smatrati za dejanje, ki škodi pretežni države v notranjosti in tujini.

Prehrana solskih otrok. Fašističnim mladinskim organizacijam je poverjena poleg vojaške vzgoje vse mladine od 4. do 20. leta starosti tudi skrb za prehrano solske mladine. Lokalne organizacije opravljajo to svojo funkcijo v smislu fašistične ideologije, tako da ima tudi ta akcija svoj poseben pomen in vpliv na nacionalno politično vzgojo solske dece. »Vedetta d'Italia« poroča, da je v predelku decembra — prehranjevanje solske mladine se omejuje v glavnem na zimске mesece — v reški pokrajini, ki šteje okrog 100 tisoč prebivalcev, prejemale dnevno po 1 obroko hrane prejemalo 3000 solskih otrok, ki jim je bila v smislu statuta prehranjevalne akcije taka podpora potrebna. Na Reki je prejemale hrano 800 otrok, v letoviški Opatici 300, v Moščencah 300, v Matuljih 270, v Knežaku 260, v Jelšanah 220, v Ilirski Bistrici 150, v Podgradu 150, v Jablanici 150, v Kland 130, na Premu 100, v Lovranu 150, v Materiji pa 200.

Delavske meze. Na podlagi posebnega sporazuma med organizacijama gospodnih delavcev in lesnih industrijskih podjetij v tržaški pokrajini so bile določene s posebnim dekretom korporacijskega ministrstva nove meze za delavstvo. Po tem dekretu prejemajo gospodni delavci sedaj po 15.85 lir na dan. Na enak osnovi so bile določene meze za pristanjske težake v Labinju, ki tvorijo labinski premost na ladje, na 15 lir dnevno.

Istrski pokrajinski upravni svet je pred dnevi najel pri zavodu za socialno skrbnost 900.000 lir posojila, s katerim namerava kriti pokrajinske izdatke za železnična posojila v dobi od 1. julija 1937 do 30. junija 1940. Posojilo bo amortizirano v 15 letih. Obrestovalo se bo po 5.75%. Pokrajina bo zanj jamčila zave-

da s svojimi davčnimi dohodki.

Fudbal tržaških navarovalci. Pred kratkim sta se veliki navarovalci »Associazione Generali«, ki je pravkar prešla iz židovskih v arijske roke, pridružili dve manjši, S. A. Fondaria Emiliana in S. A. Sistemazioni Edilizie e Sovvenzioni. Glavnica obeh družb je znašala po 1 milijon lir. Obe sta imele svoja sedeža v Trstu.

Ukinjena železniška zveza. Zaradi ploglega poštnekega prometa je bila s 1. februarjem ukinjena železniška zveza med Trstom in Puljem s motornim vlakom, ki je prihajal v Pulj ob 12.12 in se ob 17.20 vračal v Trst.

Nova organizacija pomorskega prometa. V okviru reorganizacije italijanskih paroplovnih družb, s katero je bila likvidirana tržaška družba Comulch, ki je se združila v genovsko družbo Italia, so bili razdeljeni tudi delovniki posebnih glavnih od države podpranih podjetij. Tržaškemu Lloydju so v okviru teh preureditev dodelili predvsem promet s Vzhodno Afriko, sredozemskim Levantom in Azijo. To dni je »Gazzetta Ufficiale« objavila seznam pomorskih prog na katerih bodo v bodoče plule ladje omenjene tržaške družbe, ki bo zato od države subvencionirana. Teh prog je 28. Svoje ladijske imajo vse v Trstu in na Reki. Poleg tega pa je bil pred dnevi dosežen sporazum med tržaškim Lloydjem in družbama RAMB ter Lauro in Garibaldi, po katerem so bile prometne zveze med Italijo in italijanskimi kolonijami v vzhodni Africi razdeljene tako, da bo letos odpadlo na tržaški Lloyd 252 voženj, na ostale tri družbe pa 133.

Umor. V Labinju je bil pred dnevi po plesni prireditvi v tamkajšnjem »dopolavoru« umorjen mladi delavec Hektor Zupančič. Napadalec so ga pobili s kamni na tla, da je nezavesten obeljal, nato so ga zavlekli do obale in vrgli v morje. Naslednjega dne je morje njegovo truplo splovilo na peščino. Karabinjerji, ki so takoj pričeli s preiskavo, so aretirali 5 delavcev iz Brezice in severni Italiji, ki so se s Zupančičem na plesu sprijeli zaradi nekakega delata in ga po prireditvi iz maščevalnosti ubili. Svoj zločin so priznali.

Zagonečen zločin. Pretekli torkelj jutraj je našel neki železniški namestnik tik ob progi med Opčinami in Konkolnem nad Trstom truplo nezane mladenke. Njena obleka je bila prepojena s krvjo, ki pa je bila že vsa strjena. Sodni izvedenci so že tisto dopoldne dognali, da je deklica, ki je bilo staro okrog 22 let, a ga ni bilo mogoče identificirati, podleglo poškodbam že pred kakšnim mesecem dni. Truplo je dejansko kazalo že vidne znake razpadanja. Nemudoma je bila uvedena preiskava. Ob lasti sodijo, da je postalo deklica, ki je nedvomno s dežele, žrtve zločina.

Utonila je v vodnjaku 27 letna Petrica Kučitova v smartnem pri Kojekem. Iz vodnjaka je črpala vodo, a se je pri tem tako močno nagnila čez njegov kamniti rob, da je padla vanj.

Smrti padec. V Gorici je 81 let stari Josip Vilhar na nekem trgu tako nesrečno padel, da si je zrtobil levo lopatko. V bolnici so nastopile komplikacije, ki jim je starček podlegel.

Zmrznili so na cesti iz Čepovana v Spodnjo Tribušo nek 40 let stari možki. Kakor kaže, se je med potjo v torkelj ponoči na poti v vas zaradi oslabelosti zgrudili na običajni kraj ceste. Naslednje jutro so ga kmetje našli, a k življenju ga ni bilo mogoče več obuditi. V Spodnji Tribuški so ga v četrtki pokopali. Dosej se ni bilo mogoče dognati njegove istovetnosti.

Požar. V sredo je nastal velik požar na posestvu Josipa Červica v Prvačini. Ogenj je uničil hišo in biev. Vsačani so si zman prizadevali, da bi posestniku rešili vsaj stanovanjsko hišo. Obvarovali pa so pred ognjem vse sosednje stavbe. Požar je napravil za 45.000 lir škodo.

Izrebane loterijske številke: Bari 70, 2, 20, 85, 75, Benetice 87, 33, 13, 51, 40, Florencia 14, 51, 22, 85, 25, Milan 14, 87, 84, 43, 15, Neapelj 32, 86, 79, 58, 4, Palermo 2, 40, 56, 18, 47, Rim 53, 85, 10, 18, 96, Turin 89, 1, 79, 52, 9.

Snežne razmere

Poročilo Tujkosprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS

s dne 4. II. 1939.

Kranjska gora 810 m: —9, sončno, 80 cm snega, prišč;
Kranjska gora—Vršč 1515 m: —12, sončno, 70 cm snega, prišč;
Rateče-Planica 870 m: —9, sončno, 40 cm snega, prišč, skakalnica uporabna;
Feč-Petelinjek 1440 m: —12, sončno, 70 cm snega, prišč;
Pokljuka 1300 m: —10, sončno, 85 cm snega, prišč;
Bohinj »Zlatorec« 530 m: —3, delno oblačno, 15 cm snega, osrenjen;
Dom na Komni 1520 m: —4, sončno, 185 cm snega, prišč;
Dom na Voglu 1540 m: —5, sončno, 180 cm snega, prišč;
Gorjše 1600 m: —12, sončno, 60 cm snega, prišč;
Dom na Kravcu 1700 m: —3, sončno, 80 cm snega, srež;
Velika planina 1558 m: —6, sončno, 80 cm snega, srež;
Radovljica: —3, sončno, 40 cm snega, osrenjen, na Jelovci 80 cm snega, osrenjen;
Kurešček 833 m: —3, sončno, 10 cm snega, srež;
Senjorjev dom 1522 m: —3, sončno, 40 cm snega, osrenjen;
Ribnica na Pohorju 715 m: —3, delno oblačno, 12 cm snega, osrenjen;
Kofa pri Sv. Treh kraljih 1191 m: —10, sončno, 60 cm snega, prišč, na sončnih legah osrenjen;
Kofa na Pesku: —10, sončno, 100 cm snega, prišč;
Ruška kofa 1240 m: —10, sončno, 80 cm snega, osrenjen;
Kofa na Smrekovcu: —3, sončno, 100 cm snega, prišč;
Peča 1654 m: —12, sončno, 70 cm snega, osrenjen;
Rimski vrlec 530 m: —3, delno oblačno, 17 cm snega, prišč;
Dovje Mojštrana 650 m: —7, sončno, 30 cm snega, osrenjen;
Kofa na Zelenici 1534 m: —10, sončno, 200 cm snega, prišč.

3. II. 1939.

Mežna planina 1308 m: —3, delno oblačno na sončni strani 50 cm snega, na senčni strani 90 cm snega;
Kofa

F. G.

Strel v grajski knjižnici

Koman

Peti del

Vojni svet

Meredith se je naslanjal na kamin in resno zrl po družici, ki je bila zbrana v njegovem salonu. Na zofi zraven Juanitinega naslanjača je sedel Tracy z ženo, med tem ko sta kriminalni narednik Beef in mali odvetnik dr. Andrew Leigh lepela na dolgi, nizki oblazinjeni klopi.

»Pravi vojni svet«, je rekel John ter si otrkal cigareto na nohtu levega palca. »Vsi ste prišli z namenom, da bi mi pomagali v Fawcettovi zadevi. Lepo. Ali, če Fawcett ni morilec, tedaj mora biti nekdo drug, in najti tega je naša naloga. Usmrčenje je določeno za sedemindvajsetega tega meseca, to pomeni, da imamo sedemnajst dni časa. Če se nam ne posreči, da zberemo ta čas dovolj obremenilnega gradiva proti neznanemu drugemu, tedaj... Ali ima kdo kak predlog?»

»Najprej mi dovolite vprašanje!« je z zvinitim obrazom rekel mali pravnik. »Ali zanesljivo veste da je šlo za — recimo, za »notranjo zadevo«? Če je storil dejanje kak vnanji človek, smo na cedilu, še preden se lotimo dela.»

»Mirno lahko rečem, da o vnanjem človeku ne more biti govora. Kako neki? Morilec je moral imeti dostop do Fawcettove spalnice kjer je bila

52

shranjena pištola. Odkod naj bi tujec vedel, v kateri sobi stanuje Fawcett, ne glede na težavo, ki bi mu bile branile priti neopaženemu v sobo in iz nje.

»In služinčad?« je vtrajal odvetnik Leigh. Višji nadzornik je zmajal s glavo. »Posli imajo vsak svoj alibi, izvemši vratarja Paddocka.

»Ali«, je oporekla Juanita, »Paddockovo navdoba, da je stopil ob četrta na pet v salon, je potrdil sluga, ki je bil ob tistem času v galeriji slik.«

»Točno«, je rekel mož, »toda neznanu nam je, koliko časa je Paddock ostal v salonu in po kateri poti ga je zapustil.«

»Po kateri poti?« je ponovil stotnik Tracy. »Spominjam se, da ima salon štiri izhode. Ene ga v vežo — skozi ta vrata je vstopil Paddock.

Drugega v galerijo slik, tretjega na samostanski hodnik, ki vodi v knjižnico.«

»Tega ni mogel porabiti, se je oglasila Stella, »drugače bi ga bil lord Colchester videl, ko je vstopil.«

»O tem bomo takoj govorili«, je odvrnil Meredith in pokimal. »Je še četrti izhod: skozi okno na teraso. Recimo, da je Paddock tisti, ki ga iščemo. Kako bi mogel izvršiti dejanje? Pištolo je mogel vsak čas vzeti iz Fawcettove sobe. Iz Fawcettovih ust vemo, da je od četrta, ko je prišel, ni več videl. Ne pozabite, da moramo v interesu svojih poizvedb sprejeti Fawcettove navedbe za čisto resnico; to je neogibno, če ne, lahko takoj nehamo. Dalje! Recimo, da bi bil Paddock imel pištolo. Skozi okno je mogel priti na teraso in od tod čez obzidje knjižniškega vrta — če bi bil preplezal lesa, ki vodi v gozdič.«

»Počasi, John!« je rekla Juanita. »To ni bilo mogoče. Kajti Fawcett, ki je bil prav tedaj v gozdiču, bi ga bil moral v tem primeru opaziti.«

Meredith se je nasmehnil. »Vrlo, Juanita! Paddock sem, da smatramo Fawcettove navedbe za resnične. Vzemimo zdaj vaš ugovor, gospa Tracyjeva: da ni mogel priti po samostanskem hodniku. Zakaj ne? Na vsakem koncu malega hodnika so vrata. Paddock je mogel stopiti nanj, ne da bi ga bil kdo videl, in skozi eno izmed okenc splezati na vrt, ne da bi mu bilo treba preplezati zid ali stopiti skozi lesa. Če je ubral to pot, je najbrže zlezel skozi isto okno, ki gleda proti jugu. Odtod je mogel neopaženo priti tja, kjer vemo, da je stal morilec. Če bi bil prilezel skozi nasprotno okno, bi bil moral, da pride na tisti kraj, miniti odprta steklena vrata in se izpostaviti nevarnosti, da ga kdo opazi. Po tem takem smemo reči, da bi Paddock utegnil biti morilec.«

»A pištola?« je vprašal Geoffrey. »Pištolo bi bil lahko nosil v žepu, dokler ne bi bil našel prilike, da jo spet položi v predal.«

»Zakaj je ni mogel precej nesti nazaj?« »Zato, ker je bil ta čas Fawcett zapustil gozdič in šel v svojo sobo premišljevati. Se nekaj? Paddock je bil izmed vse služinčadi edini, ki je povsem nedvomno vedel, da je Murr Fawcett prinesel s seboj samokres. Ali se spominjate: pri večerji nam je fant pripovedoval, kako je streljal Malajce, ter omenil, da je slučajno vzel pištolo s seboj, ko se je odpravil v Mardleigh Abbey. Se veste, kako je stara grofica poslala Paddocka na vrh po slušalo? Takrat, ko je Fawcett končaval svojo zgodbo je bil baš v obednici. Spominjam se, da je bil dru-

gi sluga odšel v kuhinjo; to vem zato, ker sem po njegovem obrazu uganil, da bi bil rad slišal malajsko historijo do konca. Torej lahko tudi smatramo, da je Paddock vedel za coltiko.«

»Videti je, da to drži,« je menil odvetnik; »a kje je nagib?«

»To vam lahko jaz povem,« se je vneto oglasil stotnik Tracy. »Moje poveljnik mi je pravil vso reč. Podrobnosti se ne spominjam natanko, a prepričan sem, da bi jih lahko dognal. Paddock je bil med vojno narednik pod Fairfaxovim poveljstvom.«

»Mislim, da je bil Fairfax pri mornarici?« je rekel Meredith.

»Podal je ostavko; zakaj, nisem nikoli zvedel, a zdi se mi, da je imel na ladji historijo zaradi neke ženske. Poslali so ga kot majorja v Francijo, in ko je bila vojna končana, je vzel svojega bivšega narednika Paddocka za slugo. In tedaj se je stvar začela.«

»Katera stvar?« »Moj Bog, historija s Paddockovo staro.«

»Z njegovo ženo, mislite?« »Geoffrey je vneto prikimal. »I kakopak, seveda. Bila sta pravilno poročena — ta Paddock je bil zmerom vester človek — a njegova stara, ali bolje, njegova mlada, je bila prava mrha. Prej je služila za natakario. Paddock je hotel, da bi šla z njim v službo, to je, da bi kuhala, pomivala in oskrbovala njegovega gospoda. Oskrbovala ga je res da, čeprav ne povsem tako, kakor je mislil ubogi Paddock. Reči hočem, da je grdo ba Fairfax kmalu opazil, a ima gospa Paddockova na raznih krajih kaj zale okrogline in oči, oči — reči hočem, prav kmalu je bil —«

REVMATIČNE bolečine

odpravijo »NIBOL« tablete in »NIBOL« mast, kar se je zelo dobro obneslo tudi pri ishijasi in protinu.

»NIBOL« tablete se uporabljajo takisto kot dobro sredstvo zoper trganje v udih zoper zobe in glavobol pri hripi pri boleznih zaradi prehlada.

»NIBOL« 24 tablet din 20
48 tablet din 34

»NIBOL« MAST DIN 20

»NIBOL« se dobiva v vseh lekarnah. Izdeluje:

Lekarna
MR. BAHOVEC
LJUBLJANA
Reg. št. 17816/35

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

4 ali 5 sobno stanovanje

v centru ali v villi ob Tivoliju IŠČE stalna in solidna stranka brez otrok za maj. Nujne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Komfortno«.

G. Th. Kotman:

Kapitan Kozlostrelec gre leve loviti

73

Pol dne so že potovali, ko so prišli do visokega griča; ali je bilo težko spraviti voz na vrh! Ubogi črnci so kar omagovali, kapitan Kozlostrelec je pa ključno sedel pod solničnikom, ki ga je bil postavil na letalo. »Videla bosta,« je rekel nečakoma, »kakšen zanimiv pogled se nam bo zgoraj odpril!«

74

Oh, raca na vodi, ko so prišli na vrh, se je odkril »zanimivi pogled« v obliki leoparda, ki je grozeče zarjovel. Črnci so jo popihali, kakor da bi jim gorelo za petami, voz pa pustili na cedilu. »Kaj bo zdaj z nami!« je vzdihnil kapitan.

Opazke na robu

Nova zunanja politika: če se dve državi ne moreta sporazumeti, skleneta pogodbo. Prijatelji je ne potrebujejo.

Javno mnenje je tisto kar drugi govore. Privatno prepričanje pa tisto kar posamezniki mislijo.

Izmed vseh žensk je Evropa edina, ki si ni uklonila ameriških moči.

Slavoslovni govornik — vsak govor je zanj slavnost.

Kako naj se razvijejo dobri Evropeci, če večina Evropecev komaj premore voznino do bližnjega mesta?

V času, ko umetnost ni nobena umetnja, so diletanti največji umetniki.

Umetnost učinkuje, ne da bi hotela. Žurnalist je tisti, ki to stori, kar drugi samo znajo.

Srednjemu veku je uspela sekularizacija materialnih dobrin. Novi vek žurnalizira duhovne.

Na žurnalistovo poslednjo modrost — lahko še dolgo čakamo.

Poklicni humorist se norčuje iz samega sebe. Satirik je samemu sebi nedotakljiv.

Kakor dajemo iz svojega vrta rože brez korenin, tako dajemo čustva.

Ce svojimi sovražnikom povemo svoje mišljenje, kaj neki ostane za naše prijatelje?

Znanci so ljudje, ki so nam bili predstavljeni in ki so nam mimo vsega predstavljani ostali neznani.

Le pošten človek laže grešno. Laž lažnjiva je njegova resnica.

Kdor laže, nalaže najprej sebe, potem šele svet.

Resnica je tisto, s čemer se nihče ne upa na dan.

Večne resnice kapitulirajo pred kroničnimi lažmi.

Ni čuda, da ima laž kratke noge. Saj nihče ne teka toliko okrog kakor ona.

Prej je potrebovala resnica leta in desetletja, da je prišla v svet. Danes se raznese laž v nekaj sekundah.

Kako umazana je nedolžnost, odkar si v njej vsi umivajo roke!

Na začetku je bila beseda. Na koncu so govori.

Ne obsojajmo igre z besedami, ko se svet igra z usodo ljudstev.

Statistika more ugotoviti le stopnjo civilizacije, ne pa kulture.

Cim hitreje prodiramo v stratosfero in k tečajema, tem daljša je pot od človeka do človeka.

Izpraševanje

»Oče, kako more srakoplov take hitre leteti?«

»Ker se mu mudi.«

»Oče, zakaj je srakoplov takšne oblike kakor cigara?«

»Za mora biti tako.«

»Oče —«

»Zdaj pa se miruj s svojim neumnim očetom, drugače boš dobil klofuto!«

Srednja pot

»Rekla sem mu, da me sme na vsako R-ce enkrat poljubiti.«

»In kaj je storil?«

»Izbral je zlato sredino.«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

To je bolje

»Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko sem hotel dati vanjo, gospod sodnik!«

Izletniki so pa res nemarni, da mečejo prazne ovitke in papir kar po tleh. Jaz, na primer, zmečem vse takšne reči v — nabiralnik!«

Izgovor

»Tako, samo zaradi tega ste torej vili v trafiko, da bi si kupili smotko. Čemu ste pa potem vdrli v blagajno?«

»Denar za smotko

Blatovo in 6%

Ljubljansko
kupim. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Obli-
cije« 2245-16

Lepo eksistenco
lahko dobite prevezemom
trgovine in strojne pila-
stava v industrijskem kra-
ju. Najemna majhna. Ka-
pital od 40 do 50.000 po-
treben. Rudolf Zore, Ljub-
ljana, Gledališka ul. 12.
2412-16

Ureditev dolga
potem sodnih in
izvensodnih poravnav.
Nasveti v konkretnih
zadevah in vseh drugih
trgovsko obrtnih poslih.
Strokovne knjigovod-
ske revizije. Sestava in
aprobacija bilanc.

Preskrbe kreditov
Nasveti glede finančnih
vlog in plaštanje istih.
Vsi posli
kmečke zaštite
Edina koncesionarna
komercijalna pisarna

LOJZE ZAJC
Ljubljana, Gledališka
TELEFON 58-18.
230-16

Hranilne knjižice
zaščitnih zavodov,
vrednostne papirje
3% obveznice
vrednostne stalne
po davski ceni in prot
takojšnemu uplačilu v
gotovini.

Alojz Planinšek
Ljubljana, Beethovnova 14.
telefon 35-10.
310-16

Posojilo
25.000 do 50.000 din po-
sloja s čim bolj nizko
mestno na vrednost din
200.000. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Po-
sojilo 30.000« 252-16

V najem
Besa 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj-
ši znesek 17 din.

Trgovino
z meš. biagom ali lo-
kal primeren za isto
vzajem v najem. Po-
nude na ogli. odd. Ju-
tra pod »Dober promet«
2174-17

Parna žaga
dobro ideja v promet-
nem območju kraja v
bližini nemške meje ob
železnici se odda v na-
jem. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Žaga«
2232-17

Dve garaži
oddamo takoj. Polzved-
be pri pokojnikih
zaradi za nameščenje
v Ljubljani Gajeva 5-II.
2281-17

Lokali
Besa 1 din, davek 3
din za šifro ali dajanje
naslova 5 din, najmanj-
ši znesek 17 din.

Gostilna in trgovina
na prometnem kraju
Maribora se ugodno od-
da. Naslov v vseh posl.
Jutra. 2193-19

Trgovski lokal
oddam v novi hiši v Fu-
gerjevi ulici 1. mar. 2. l.
Informacije Slograd, Vrača
št. 9. 2312-19

Iščem trafiko
na prometnem mestu. Po-
nude na ogli. odd. Jutra
pod »Trafika« 2326-19

Mlekarno
na križišču, takoj po-
ten. Naslov v vseh posl.
poslovalnicah Jutra. 2342-19

Prodaj
dobro vpejano mesnico
z vsem inventarjem ra-
di odhoda. Vprašati:
Zagreb, Dubrava 4, po-
leg maksimirske mitnice
2238-19

Trgovine, trafike,
industrije, hotela, pansioni,
bulete, restavracije, vinoto-
ke, kavarne, gostilne, dro-
gerije, parterne, mlekarni-
ce, hiše, vile, posojila pro-
dajamo in posredujemo na-
kupno vredno in uspešno. Po-
lovnica Pavlečević, Zagreb,
Ilica 144. 2253-19

Trgovski lokal
v bližini glav. kolodvo-
ra takoj oddam. Naslov:
Rovšek, Kolodvorska 35.
I. nadst. 2363-19

Zagrebško gostilno
na Ilici, najbolj obilno
na. garantirano čistim
zaslužkom 8000 din mese-
čno, napredaj z vsem in-
ventarjem, radi preseli-
te v inozemstvo, za
35000 din. Poslovalnica
Pavlečević, Zagreb, Ili-
ca 144. 2254-20

Lepe lokale

primerne za obrt, kladi-
še in drugo ceneno od-
dajo. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Ugo-
do« 2291-19

Velik lokal
za trgovino vsake vrste
na prometni točki takoj
oddam. Ostanik Alojz
Tržič, Ljubljanska c. 13.
Tržič, Ljubljanska c. 13.
1933-19

Mlekarno
dobro idejo, v centru pro-
dam. Naslov v vseh posl.
poslovalnicah Jutra. 2377-19

Lokal
v Ljubljani, a. najbolj-
ši proti odškodnini takoj
oddam. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Promete-
« 2394-19

Delavnico
suho in svetlo, za manj-
šo obrt oddam. Na raz-
polgo telefon, Smartin-
ska cesta 10. 1379-19

Delavnico
na avtomobilno obrt z
dvoriščem, v Ljubljani,
išče za lokal realiteta
pisarna Adamič, Ljub-
ljana, Gosposvetska 7.
2392-19

Lokal
kjer je več let galante-
rijska in modna trgovina
oddam. Pojasnila da-
je Roger, Ambrožev trg
2-I. 2295-19

Specerjsko
z bufetom in trafiko na
oglu najprometnejše za-
grebske ulice, brez kon-
kurence, izvrstno izdelo
prodnjo zaradi stvarne
za slučaj, a celokupno
zalogo blaga in komplet-
ni inventarjem za so-
lido cen. Poslovalnica
Pavlečević, Zagreb, Ilica
144. 2254-20

Gostilno in lokal
za trgovino z inventar-
jem in stanovanjem od-
dam takoj ali pozneje.
Ponudbe na ogli. odd.
Jutra pod »Trgova« 2354-19

Lokal za branjarjo
ali trafiko iščem odo-
mo obstoječega preva-
nem. Ponudbe pod »Lo-
kal« na ogli. odd. Jutra
v Mariboru. 2449-19

Lokal
z dvema izlozabama na
Mestnem trgu 17, oddam
za 1. maj. Informacije v
I. nadstropju, na levo. 2417-19

Velika kavarina
v neposredni bližini središ-
ča Ljubljane, se odda 1. julija
z vsem inventarjem kavice
zmenično reflektantu v
nem. Pojasnila daje Kmetič-
ska 2012-19

3-stanovanjsko hišo
s adonozim, vrtno, 36
kvadratov, prodam. Bude 98,
blizu cerkve. 2106-20

Privatno stavbišče
pri Dev. M. v Polju de-
loma juna deloma gozd
tik ceste blizu ko. zdv
za prodam. Jozef Zajec,
Zadobrova, pošta Dev.
štev. 9. 2125-20

Novozidano hišo
4 stanovanjsko z lepim
vrtom, prodam. Pobrežje
Gajeva 5-II. 2193-19

Lepa prilika!
Prodajam v industrijskem
kraju pri Celju na pro-
metni točki hišo z vrtom,
pripravo za go-
stilno, trgovino, točilni-
co za 60 tisoč din. Po-
jasnila daje Rustja, Ce-
lje. 2198-20

Rentabilna hiša
napredaj v Mariboru
po ugodni ceni. Naslov
v vseh posl. Jutra. 2194-20

Posestvo
tik železniške postaje v
Savinjski dolini ugodno
napredaj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 2276-20

Novo hišo
5 stanovanjsko v Ljub-
ljani ugodno prodam.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 2152-20

Hiša z vrtom
v Ljubljani Stročice na-
predaj. Naslov v vseh
posl. Jutra. 2154-20

Parcelo
848 kv. m, za vilo, odmak-
njeno od ceste, prodam.
Naslov v vseh posl. Jutra.
2320-20

Malo hišico

s sobo in kuhinjo in lepim
vrtom na Količevem, blizu
postaje jake, oddam proti
najemni. Pripravo
za upokoje. Naslov v
vseh posl. Jutra. 2313-20

Posestvo
z gosp. darom poslop-
jem, hiša je za vsako
obrt, ima elektriko in
vodovod prodam. Redko
se dve kravi in več pra-
šičev. Je pri banovinski
cesti, 20 minut od rud-
nika. Potreben kapital
30 tisoč din, ostalo v
obrokih. Polze se pri
M. Škerbic, Trovile 2.
88. 2248-20

Enonadstropna hiša
z lokalom, pripravna za
trgovino ali obrtnika na
prometnem kraju v Slo-
venj Gradcu zelo ugod-
no napredaj. Ponudbe
na ogli. odd. Jutra v Slo-
venj Gradcu pod »Tr-
gov« 2242-20

Lepo posestvo
pri Slovenj Gradcu; hi-
ša s 5 sobami, gospodars-
ko poslopje, 3,5 ha pr-
votinske zemljišča, pre-
ko 100 rodovitnih sad-
nih dreves napredaj. —
Električna razsvetljava,
bližnja železnica in me-
sta Slovenj Gradca. Je
za ugodni plačljivi pogo-
ji. Ponudbe na ogli. odd.
Jutra v Slovenj Gradcu
pod »Ugodno« 2243-20

**Za naseljence, obrt-
nike in upokoje**
primerne stavbene ob-
jekte z 2 do 4 sobami,
ev. s priključeni go-
spodarskimi poslopi in
jezicijem v lepi legi
in mestni bližini napre-
daj. Ponudbe pod šifro
»Ptuj« na anančni
bilo Saks, Maribor. 2216-20

Dvonadstropna hiša
v Osijeku
v strosmayerjevi ul. na
prodaj. Interesanti naj-
predajo pon. z oznako
kupnine Srednjemu
uredu v Zagrebu, Miha-
nojeviča ul. 3, najkna-
neje do 18. t. m. 2217-20

Hišo
z mesarijo v mesariji
in gostilno v Ljubljani
Vodnikov 24 prodam.
Deljak Marija. 2158-20

Prodaj hišo
s staro dobro vpejano
gostilno in trgovino
skupno z inventarjem
in zalogo. Poslovno ima
lep vrt in naokrog ogra-
jeno dvorišče v Ljubljani.
Ponudbe pod »Le-
pa lega« na ogli. odd.
Jutra. 2301-20

Hišo v delavnico
250 m² v sredini mesta
zelo ugodno prodam.
Ponudbe na ogli. odd.
Jutra pod »Hiša z de-
lavnico« 2270-20

Hišo v Dravljah
proda Kmetička hranilnica,
Št. Vid nad Ljubljano. Po-
jasnila: V zadnji ob-
delavi ob delavnicah: dr.
Goljar, edvnik, Ljubljana,
Dalmatinova. 2378-20

Novo hišo
blizu Vidma, pripravno za
upokoje, poceni prodaj
Zupanič, Dolenja vas p.
Videm Krško. 2372-20

Stavbne parcele
manjše takoj po-
ten. Triglav, Rečevica 16.
2365-20

Stavbna parcela
ogal Aleševce v Go-
rski ul. 730 kv. m, napre-
daj. Gramoz, pesek na
mestu. Informacije da-
je Rozman, Linhartova
8, dnevno med 13. in 14.
uro. 2347-20

„POSESTVO“
Realiteta pisarna
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4/II.
proda:
HIŠO enodružinsko, vi-
sokopritlično, v zeleni
jani za ceno 72.000 din.
HIŠO enodružinsko, vi-
sokopritlično, z lepim
vrtom, Gilnece, 100.000
din, hipoteka 18.000.
HIŠO novojšo, enonad-
stropno, v zelenjavi-
sko, Zg. šiška, 185.000
din, hipoteka 85.000.
VILO enonadstropno, 5-
in dvonadstropno, v
vrtu, bližnja Tobacne
varne, cena 300.000
din.

PARCELO 540 kv. m ob
Bojarski ulici za eno-
nadstropno vilo po 150
din za kv. m. 2356-20

Stavbišče
na najlepšem mestu Hr-
vat Primorja ob morju
prodam. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 1153-20

4-stanovanjsko vilo

s lepim dvoriščem in vrtom
v sodni, Rožna dolina, blizu
predaj. ul. 43. 2408-20

Hiše
trgovine in stanovanjske
stavbene parcele, tudi
ugoden nakup Pristavec
Franjo, real. pisarna, Ljub-
ljana, Erjavčeva c. 44. 96-20

Napredaj:
Tristanovanska hiša na
vozidana, netodone
18.000 din. Cena 300
tisoč din. Bežigrad.
Dvonadstropna hiša, s
vrtom, za ceno 135.000
din. Podrožnik.
Enodružinska hiša z ve-
likim vrtom ob tram-
vaju proti št. Viju za
ceno 80.000 din.
Brezplačne informacije
daje realiteta pisarna
Adamič, Gosposvetska 7,
Ljubljana. 2264-20

Lepa hiša
podobna vili, tristanov-
anjska, 10 let stara
davka, s krasnim vrtom
720 kv. m. tik ceste
železnice, ugodno napre-
daj v Sp. šiški. Ponud-
be pod »300.000« na ogli.
odd. Jutra. 2428-20

Pri Celju
prodajam novo enodruž-
sko hišo z dvema soba-
ma in pritlikami. Po-
nude na ogli. odd. Ju-
tra v Celju pod »27.000«
2437-20

Trgovska hiša
v centru Maribora
med dvema trgovina na
prodaj. Informacije v pi-
sarni dr. Faulingerja v
Mariboru. 2445-20

Večje število parcel
kompleksov, parcel, gos-
dov, trgovskih in stan-
ovanjskih bliz in vili
napredaj gradbeno stro-
kovno izobražen posre-
dovalce.

Kunaver Ludvik
čista 29 oktobra 6. Te-
fona 3733. Pooblaščen
graditelj in sodni cen-
tel za nasvete brezpla-
no na razpolgo 25-36

Enonadstropna hiša
z obsežnimi trgovskimi
lokalni in delavnicami
za vsako obrt radi smr-
nega primera napredaj
Kupcu stanovanjske go-
spodarske takoj na raz-
polgo Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »450.000
Ljubljana«. 1978-20

Vinogradno
poslovno
prodajam zaradi bolezn.
Krasno, z gozdovi, sa-
dovnjaki, njivami in
travniki. Redi se 10 glav
živine. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra pod »Na le-
pem kraju« 1555-20

Staroznano gostilno
8 sob in velika klet, ve-
lik gostinski vrt in
kegljišče s približno 2
m² površine. Je v vsem
inventarjem radi dru-
žinskih razmer takoj
kolodvora v Mariboru.
Potreben kapital 200.000
din. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra v Mariboru pod
»Srečna bodočnost«. 1171-20

Redka prilika!
Prodajam stavbišče na Su-
škaku (Boulevard) pod
zelo ugodnimi pogoji. Na
slov v vseh posl. Jutra.
1152-20

Staroznano
8 sob in velika klet, ve-
lik gostinski vrt in ke-
gljišče s približno 2 ora-
la zemlje, z vsem inven-
tarjem radi družinskih
razmer takoj prodam.
20 minut od glavnega
kolodvora v Mariboru.
Potreben kapital 200.000
din. Ponudbe na ogli.
odd. Jutra v Mariboru pod
»Srečna bodočnost«. 1171-20

Stanovanje
1 in 2 sob, parketirano
vodovod, oddam takoj.
Jenko, Zg. šiška, Javor
škova 9, pri šoli. 2127-21

4-sobno stanovanje
s komfortom na Cesti
v Rožno dolino lepo od-
dam s 1. marcem. Vpra-
šati Butarjeva 5. 2164-21

Enosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje
s kapotalno ali brez za
marec ali april za Be-
žigradom iščem. Ponud-
be na ogli. odd. Jutra
pod »Bežigrad« 2260-21

Dvosob. stanovanje

manjše oddam maja v
Mostah veseli stranki.
Družinske podatke na
ogli. odd. Jutra pod š

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje do 4%, vezane na odpoved do 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - šankovna trgovaške menice
NOVE VLOGE ZNASAJO DIN 67.000.000

DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

ZAHVALA

Vsem, ki so s nami sočustvovali ob izgubi predobrega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

FERDINANDA JENKO

naša najiskrenejša zahvala.

Še posebno se zahvaljujemo g. dr. R. Blumauerju in dr. Prodanu za njihov trud, če sestrski usmiljenkam Vincentinuma, pred. duhovščini v šiški za tolažilne besede, Glasbenemu in pevskemu društvu »Sloga«, pevskemu društvu Narodne čitalnice v šiški, gasilskemu društvu šiška, Udruženju strojevodij, gosp. Fincu, Pogrebniemu in podp. društvu drž. uslužbenec, dir. drž. žel. za soudeležbo in toliko počastitev na zadnji prežalostni poti.

Končno iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in prav vsem, ki so pokojnika spremlili v njegovo poslednje domovanje in nam v najtežjih dneh stali s tolažbo ob strani.

Sv. maša za dušnico se bo brala v farni cerkvi Sv. Franciška v šiški v torek, dne 7. februarja t. l. ob pol 7. uri zjutraj.

Zalujoča soproga **MARIJA JENKO** s hčerko **ANICO** in ostalo sorodstvo.

»JUTRO« ZAVARUJE!

ZAHVALA

Vsem, ki so spremlili na zadnji poti našega ljubljenega sina, brata, strica in svaka

FRANCA ŠTRAVSA

se najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Jožetu Dolancu, občinskemu zdravniku v Hrastniku, ki mu je bil vedno in ob vsakem času v pomoč ob njegovem bridkem trpljenju. Nadalje se iskreno zahvaljujemo gasilcem in Sokolom za častno spremstvo, obema godbama iz Hrastnika, pevsem g. Candra, govornikom tajniku dolske gasilске čete g. Holecu, župniku g. Medvešku in starosti Sokola g. Jurku za v srce segajoče poslovljne besede in vsem onim, ki so njegov zadnji dom okrasili s številnimi venči.

DOL PRI HRASTNIKU, dne 4. februarja 1939.

Rodbina Janez Štravs.

ZAHVALA

Za izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti naše ljube žene, mame, tašče, sestre, tete, babice in prababice, gospe

FRANJE TERNOVIC

vdove DERGAN

POSESTNICE IN GOSTILNICARKE

Izrekamo vsem najlepšo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujemo g. dr. J. Jenšterju za njegovo dolgotrajno in nadvse skrbno nego. Nadalje dolgujemo zahvalo vsem darovalcem vencev in cvetja, častnemu spremstvu gasilcev, kakor tudi vsem onim, ki so v tako velikem številu spremlili našo drago pokojnico na njeni poslednji poti.

Trbovlje, Ljubljana, Laško, Gladiček, 4. februarja 1939.

ZALUJOČI OSTALI

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki težke in nenadomestljive izgube naše nadvse ljubljene gospe

GERDE BADER

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo vsem, ki so blago in nepozabno pokojnico spremlili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Sv. maša za dušnico se bo darovala v ponedeljek, dne 6. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

LJUBLJANA, dne 5. februarja 1939.

Edo in Eva Bader

Tekstilne stroje

Zetel stroje, statve, križno sušalnice KUPUJEM za gotovino.

Ponudbe na: DRAGOLJUB STOJADINOVIC, BEOGRAD,

Poštali predal 200.

TRGOVSKA HIŠA s TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM

In obširnimi skladišči za prodajo na debelo, naprodaj. — Posloplje leži ob glavni žel. progi Maribor-Celje, ter ob drž. cesti, v večjem trgu. Poleg se spada gospodarsko posloplje, vrt in sadonosnik. — Stavbe so v prav dobrem stanju. — Informacije daje: GEORG SIMA, CELJE, Cesta na grad 5.

SODNA DRAŽBA POSESTVA

v posameznih skupinah po sled. najnižjih ponudbah: hiša v Sp. šiški, Dolinska steza 6 z gosp. poslopljem din 122.697.—, 2 parcele v šiški din 10.980.—, 2 gozda v šiški din 21.237.—, gozd v šiški din 15.190.—, 2 parcele na Barju din 19.072.—, 2 parcele na Barju din 17.889.— se vrši dne 23. februarja ob 9. uri pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 16.

GOSTILNA „PRI LOVCU“

BIMSKA C. 24 BLEIWEISOVA 2.

Zajamčeno pristna slovenska in dalmatinska vina. Domača slivovka in brinjevo. Prvovrstna domača hrana. Sprejemajo se abonenti, ter isti niso obvezani jemati pijačo. EKSPRES KAVA DIN 1.—.

LESOSTRUGARSKI AUTOMAT

Hempel z šablona, povsem malo rabljen, poceni prodam.

ALAT D. D. — ZAGREB — AMRUSEVA ULICA.

JAVNA ZAHVALA

Povodom nenadne smrti moje soproge **ANICE CULK**, dne 21. januarja 1939 mi je

ZEDINJENA ZAVAROVALNICA D. D.

Izplačala kulantno in takoj zavarovalno vsoto na podlagi komaj dve leti obstoječega življenjskega zavarovanja. Zatorej smatram v svojo dolžnost, da se omenjeni domači zavarovalnici tem potom javno zahvalim ter da jo radi njene kulantnosti vsakomur najtopleje priporočam.

CELJE, dne 4. februarja 1939.

FILIP ČULK

TRGOVEC IN GOSTILNICAR
Celje — Dečkov trg št. 3

Zahvala

Prav vsem, ki so s nami sočustvovali ob priliki bridke izgube našega ljubljenega soproga, očeta, sina, brata, strica, gospoda

IVANA ŽELEZNIKA

BRIVSKEGA MOJSTRA V CELJU

Izrekam v imenu vsega sorodstva najpriznanejšo zahvalo. Zlasti se g. dr. Hermann-u za ves trud ob času bolezn, gasilskim četam in Lovskemu društvu za častno spremstvo, njih vrhovnemu vodju g. Golograncu za nagrobni govor, gosp. zastopniku Lovskega društva za poslovljne besede, železničarski godbi, gabski četi za v srce segajoče žalostinke, Združenju obrtnikov v Celju za častno spremstvo. Posebna zahvala pa tudi vsem darovalcem krasnega cvetja ter celo pozornost. Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaj!

CELJE, dne 4. februarja 1939.

IVANA ŽELEZNIK, zalujoča soproga

POSLOVODJO ZA TRGOVINO

s kolesi, šivalnimi stroji, v Mariboru, Novem mestu, Kranju, Jesenicah SPREJMEMO. — Ponudbe, po: »Kavčija« na ogl. oddelku »JUTRA«.

Oroški vozički najnovjših modelov

Uvoženice motorji uvelikli

Šivalni stroji pogresljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 26
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Potnika

za dravsko banovino IŠČE tovarna svile.

Ponudbe pod »Putnik K-4647« poslati na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28.

Priložnostni nakup!

Prodaj POSESTVO v okolici Maribora pod ugodnimi pogoji. — Naslov vseh poslovalnic »Jutra«.

BRITPLAČEN POKR V ISKRAVU

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI KATALOG
MEINEL-HEROLD
Norman Warburton MARIBOR 101

ZAHVALA

Za vse izraze sočutja ob priliki smrti našega predobrega soproga in očeta, gospoda

Valentina Hladina

veletrgovca in hišnega posestnika v Celju

se najpriznaneje zahvaljujemo vsem, zlasti pred. duhovščini, če. sestrkam, narodnemu poslancu g. dr. Ogrizku za tolažilne besede na grobu, vsem društvom, organizacijam, zastopnikom vojske, Celjskemu zvonu za žalostinke, obema godbama ter vsem, ki so poklonili krasne vence in šopke. — Najiskrenejša zahvala pa tudi vsem prijateljem in znancem ter vsem, ki so blagopokojnega spremlili na njegovi zadnji poti.

Vsem skupaj iskren: Bog plačaj!

CELJE, dne 4. februarja 1939.

Zalujoča žena Marija in sin Drago

Točno plačaj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

INSER-RAJTE V »JUTRO«

Umrli nam je naš ljubljeni oče, brat, svak in stric, gospod

FRANC BOGATAJ

Pogreb dragoga pokojnika bo v torek, dne 7. t. m. ob 2. uri popoldne izpred mrliške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 4. februarja 1939.

VLADIMIR, sin, ARMIDA, hčerka in ostalo sorodstvo.

Sončno kopanje,

ki traja samo 3 minute?

Ni li to Vaša želja, da imate vsak dan v letni čas zdravilne sončne žarke na razpolago? Sonce po želji, to je »Višinsko solnce« — original Hanau. — Ono, kar vam nudi sonce na morju ali na visoki planini v času 3 ur, isto vam nudi tudi obsevanje s »Višinskim solncem« — original Hanau — v 3 minutah. — to je okrepitev, odmor in zdravo potemnelo barvo kože. Zadrževanje se danes brezplačno ilustrovano brošuro št. 843-J in neobvezno predvajanje pri eni niže navedenih tvrdki:

Jugoslovnsko Siemens s. d. Beograd, Kralja Aleksandra 2, Zagreb, Bogovičeva ulica 1, Ljubljana, Tyrševa cesta 1a. Jugoslovnsko AEG Beograd, Brankova 30, AEG Union Jugoslovnsko s. d. d., Zagreb, Karadžićeva 1, Ljubljana, Pieterinikova 10.

»Višinsko solnce« - Original Hanau -

Mestni pogrebni zavod, Občina Ljubljana,

Za vedno nas je zapustil, previden s svetotajstvi naš dragi soprog, nenadomestljivi oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod

FRANC KRIŽMAN

lesni trgovec in posestnik

Za zadnji poti ga spremlimo v ponedeljek, dne 6. februarja ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Hrovač.

BIBNICA NA DOL, ČRNOMELJ, 4. februarja 1939.

Zalujoče družine:

KRIŽMAN, PICEK, ČEŠAREK

TISOČE ZAHVAL PREJEMA

Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne nepravilnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po povzetju, cena veliki steklenici z ometom in poštino vred din 50.— MORANA — SPLIT.

KROMATIČNE HARMONIKE OD:

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG I
MEINEL & HEROLD d.o.o. ZAV.
TVORNIŠKE GLASBIL MARIBOR št. 101

STROJNIK

Sprejemmo izkušenega strojnika za dva parna stroja od 500 in 1000 ks, ki bi moral sprejeti odgovornost za pogon in pripravo kotlov, strojev in nadzorstvo nad celotnim strojnimi poslovanjem tovarne cementa, kakor tudi nad osebjem.

Samo oni, ki so že opravljali slično službo, naj se javijo s prepisi spraveval in plačilnimi zahtevami pod značko »Mašinista 1933« na »Propagando« a. d., prej Jug Rud. Mosse a. d., Beograd, pošt. pret. 409.

Obrvi trepalnice

goste, dolge in svilnate
Barvanje obrvi in trepalnic
Zasukanje trepalnic
ZA ZABAVE, PLESE IN DRUŽBE!
Bleščeč sijaj daje očem Diamant — Moment-
talno in dovršeno lep teln daje kislovo pa-
kovanje OZON — Neprijetne dlačice na
obrazu odpravi indijski vosek Rapidenth —
Odstranjevanje razširjenih por in ogrev —
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO NAVO-
DILA IN NASE VELIKE ILUSTRI-
RANE KATALOGE!

Parf. in kozmetika »OMNIA«, oddelek 1-7
ZAGREB — Gundulićeva ulica 8, polukat
TELEFON 97-67

M O Š K I !

Za
zdravljenje
spolnih
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost
ter za okrepitev funkcije spolnih žlez
poskusi originalne hormonske neškodljive

„HORMO-SEKS“ pilule

Dobivajo se v vseh lekarnah!
30 pilul Din 84.—, 100 pilul Din 217.—, 300 pi-
ul Din 560.— ZAHTEVAJTE le originalne »Hormo-
Seks« pilule, ki so na skatlici zunaj opremlje-
ne s zaščitno znamkico Po pošti razpošilja LE-
KARNA BAHOVEC, LJUBLJANA Glavne skladi-
šče: Farm kem. laboratorij »VIS-VIT« Zagreb
Langov trg št. 3. Ogi reg 8 br 1990 35

Velika tovarna vagonov
potrebuje
več ključavničarjev, stru-
garjev in elektrovarilcev.

Javiti se je pisмено na »Propagando« a. d.,
Beograd, prej. Jug. Rudolf Mosse d. d.,
poštni predal 409 pod »1088«.

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

CONTINENTAL

mesecno po Din 200;
za državne uslužbenice
po Din 100.—

Ivan Legat,
LJUBLJANA,
Prešernova 44.
MARIBOR,
Vetrinjska 30

ZAHTEVAJTE
BREZPLAČNI PODUČNI
CENIK
NAJPOPULNEJŠIH
GLASBILA
NAVEČJE DOMAČE STROJNE TVRTO
F. SCHNEIDER
VR DVOJSKI DOBAVITELJ
ZAGREB
NIKOLIĆEVA 10

Od Vas
je odvisno,
da imate
obliko
vedno
kot novo

zato jo pustite redno
kemično čistiti ali
barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pratnica — Svetolikolnica

POCENILI
smo znatno vsa
zimsko oblačila,
površnike, Huber-
tuse, perilo itd.
Presker,
LJUBLJANA,
Sv. Petra c. 14

Klavirji
pianini

Warbinek

so prvovrstne kvalitete
vredne cene krasnih in
strumntov. Konkure-
ja ssem znanim inosem
skim tvrdkam izredno-
tonske lastnosti in tra-
nosti. Ti so piod do-
gmetne izkušnje v izz-
lavi klavirjev. Presene-
čajojevanje pe na
uglednejših pogojih

Warbinek

TOVARNA Klavirjev
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 4
pri Frančiškanski cerkvi

NAŠ VSAKOLETNI

SEMENJ

po znano nizkih cenah,
se vrši sedaj v mesecu
februarja. — Ne zamudite
ugodne prilike! — Posebne
ugodnosti za neveste!

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 1-3

Razpis

ZDRUŽENJE URADNIKOV P. T. T. STROKE KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE V BEOGRADU

odda v najem svoja tri okrevališča

In sicer v Kaštel Lukšiću pri Splitu (s 1. majem t. l.), na Pohorju
v bližini Maribora in v Vrnjački Banji (s 1. aprilom t. l.).

Dolžnosti najemnika:
1. Skrbeti za red in snago v okrevališču.
2. Najeti potrebno število služinčadi za pospravljanje okrog 20
sob z do 30 posteljami.

3. Voditi kuhinjo in preskrbeti posodo in pribor za 30 do 40 oseb.

Pravice najemnika:
1. Mesečna nagrada po pogodbi za najemnike okrevališč v Ka-
štel Lukšiću in Vrnjački Banji, za okrevališče na Pohorju se odstopi
najemniku večja posest (ekonomija).

2. Potrebni prostori zase, služinčad in kuhinjo s pritoklinami.

3. Zaslužek, ki ga prinaša kuhinja.

Ob sklepu pogodbe morajo najemniki položiti kavcijo v znesku
10.000 din za vsako okrevališče.

Podrobnejši pogoji se dobe brezplačno na osebno ali pisмено
zahtevo pri Zdrženju uradnikov p.t.t. stroke v Beogradu, Malaj-
nička ulica br. 13, telefon 21.210, pri pododboru Zdrženja v Mari-
boru, pri sekciji Zdrženja v Splitu in pri upravniku pošte v Vrnjački
Banji.

Na osnovi pogojev naj reflektanti predložijo pisnene ponudbe
Izvršnemu odboru Zdrženja uradnikov p.t.t. stroke v Beogradu
najkasneje do 20. februarja t. l.

Iz pisarne Izvršnega odbora
Zdrženja uradnikov p.t.t. stroke

Prvovrstni
trboveljski
PREMOG

brez prahu,
koks, suha drva
nudi

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5.

Telef. 20-59.

TEL. 2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENSKA
CESTA

INSERIRAJTE
V »JUTRO«!

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1939

ZACETEK: 5. MARCA

60% POPUSTA NA NEMSKIH
ZELEZNICAH, ZNATNI POPU-
STI V DRUGIH DRŽAVAH.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCISKOG
SAJMA
Beograd — Knez Mihajlova 33-L.

In častni zastopniki:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA,
Tyrševa 33. — Telefon 27-62 in

JOS. BEZJAK — MARIBOR,
Gospodsk ulica 25. — Tel. 20-97.

VELIKO INDUSTRIJSKO PODJETJE V DRAVSKI
BANOVINI I Š Č E

za svoj oddelek za visoke in nizke gradnje, vodogradnje in gradnjo
stanovanj sposobnega, energičnega

GRADBENEGA INŽENJERJA
ali STAVBENIKA,

samostojnega projektanta, zanesljivega kalkulanta s prakso pri prvovrstnih
gradbenih podjetjih, ne preko 45 let starega.

Istotam se sprejme tudi mlajši

DIPLOMIRANI INŽENJER

gradbene stroke kot asistent, po možnosti z nekaj prakse (ni pogoj), dober
statik s poznanjem konstrukcij iz armiranega betona itd.

Ponudbe v rokopisu s prepisi spraveval in sliki, z navedbo plačilnih
zahtev ter dneva nastopa službe naj se pošljejo pod št. 52143 na Publicitas
d. d., Zagreb, Illica 9.

70PER BOLEZNI KOŽE

Ogl. 8. br. 1990-1935

DERMOVAL

Nov izum je izrednega učinka! Mnoge težke in neozdravljive kožne bolezni so
postale lahko ozdravljive. Prišči hraste firegerji, lišaji, izpuščaji in slične kožne
bolezni lokalne narave zdravi naglo »DERMOVAL«, 1 lonček din 20.—. Pišite še
danes:

GRADSKA LJEKARNA — ZAGREB 5 — GORNJI GRAD

Sveže najfiniješe
norveško
ribje olje

— priporočam bledim in
slabim nrm nebam
iz lekarn
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani

INSERIRAJ
V »JUTRO«!

VINO

Prvorazredni VERMOUTH in PROSEK,
katerega ste pili na Zagrebškem sejmu
v mesecu aprilu 1938, prodajan od tvrdke

Braća Mirković - Pag

ga lahko še dobite. Razpošiljamo tudi v manjših sodčkih (ne izpod
20 litrov) po povzetju za ceno od din 14.— po litru, franko železniška
postaja Sušak.

»JUTRO« ZAVARUJE!

Knjižna založba HRAM

je tudi za svoje deveto poslovno leto 1939/40 izbrala svojim cenj. naročnikom bogat in dragocen knjižni
dar v obsegu šestih obsežnih knjig trajne umetniške vrednosti, katere bodo po svoji izbiri zadovoljile
vse vrste čitajočega občinstva, tako po vsebini kakor po obsegu, ker bo vsaka knjiga obsegala 350
do 500 strani.

Za malenkostno vsoto po Din 25.— v 12 mesečnih obrokih dobite šest krasno v celo platno vezanih
knjig. Poleg tega dobite kot nagrado še sedmo knjigo, katero si poljubno izberete iz zbirke naše Hra-
move knjižnice, kar je razvidno iz prospekta, katerega Vam na zahtevo pošljemo brezplačno.

Knjige bodo izhajale vsak drugi mesec pričnši s prvo knjigo meseca aprila 1939, in kot šesta in
zadnja v tem programu meseca februarja 1940. Več v prospektu

Uprava Založbe Hram
Ljubljana, Florjanska ul. 14

Proti škodam na Vaši lastnini (ogelj, tatvinski
vlom, toča itd.) in na Vašem življenju (poškodbe
udov na potovanju v hribe, na voznjah po želez-
nici, na avtomobilih, smrt doma ali zunaj doma
i.t.d.) Vas zanesljivo zavaruje

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA V LJUBLJANI, D. D.
z ekspoziturnami v Mariboru in Celju in podružnicami v Beogradu,
Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku.

Glavni sedež v Ljubljani, Gospodsk ul. 12, telefon št. 21-76 in 22-76.